Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA Nr. 38 ● Miercuri 6 XI 1968 ● 16 pagini ● 0.50 lei

pledoarii

Un om de seamă în lucruri de seamă

În urmă cu cîteva săptămîni mi-am deschis cursul la Facultatea de limbă și literatură română de la Universitatea din București, în fața unor tineri care m-au impresionat prin seriozitatea, ținuta lor demnă și o legitimă mîndrie tinerească. Îi simțeam mîndri de munca lor, de visurile lor, de poziția lor socială și condiția lor de muncă.

Era o mîndrie frumoasă căci acesta pare să fie sensul fundamental al cuvîntului, cum lesne se poate vedea, de pildă, din expresia „mîndră floare-i norocul", adică : frumoasă. Printr-o extindere semantică mîndru și mîndră au ajuns să semnifice și iubit, iubită, să definească pe cineva drag.

Într-un asemenea context, mîndria poate fi definită ca iubire lucidă față de noi înșine, nu în sensul celebrului personaj din mitologia greacă, al narcisismului egolatru ci în acela al unei depline responsabilități față de propria noastră existență. Mîndria presupune afirmarea cu grijă a personalității proprii ; înseamnă a fi în stare să-ți rezolvi singur problemele complicate pe care viața ți le ridică în față, a te mișca pe picioarele tale. Căci sufletele cu adevărat mari nu-s cele rezemate pe multe proptele ci acelea care stau numai pe temelia lor.

A fi mîndru înseamnă a nu pierde niciodată respectul de tine însuți ; a nu accepta să beneficiezi de nepotism, de circumstanțe etice dubioase ; a nu te lăsa să te calce nimeni în picioare și a nu dori să calci la rîndu-ți.

A fi mîndru înseamnă a nu te lăsa deznădăjduit nici chiar în suferință. Cît de frumos exprimă poetul popular această stare de spirit : Necăjitu-s, nu mă las / Să fac voia la năcaz. / Îs năcăjit și nu spui / Să fac voia nu știu cui.

Omul mîndru nu poate fi plîngăreț dar nici nu poate să nu fie intransigent față de orice scădere morală. Nu poți fi mîndru dacă nu ești demn în ținută, elegant în gesturi și fapte. A fi mîndru înseamnă să te trudești a fi un om de seamă în lucruri de seamă și nu în moda așa de efemeră. Înseamnă a da importanța cuvenită oricărui fapt dar a nu fi mărunt și meschin, a nu fi invidios și răutăcios ca un neputincios.

Mîndria exclude trufia deșartă. Ea trebuie să aibă o acoperire în virtuți, în pregătirea profesională, în conduita morală, în consecvența ideilor, în frumusețea gîndurilor : a fi ceea ce înțelege românul prin noțiunea un om dintr-o bucată. Dar aceasta nu presupune rigiditate, absența nuanțelor, lipsa elasticității spiritului.

Cine-i mîndru e îndrăzneț dar nu dă cu bîta în baltă.

Omul mîndru nu-și apleacă urechea la clevetiri, nu-și lasă sufletul năpădit de prejudecăți. El are cultul rațiunii și al valorilor și nu are slăbiciunea de a confunda aparențele cu realitățile. Nu coboară niciodată pînă a confunda lucrurile grave, serioase, cu o joacă de bătrîni. El nu jignește cu fala și lăudăroșenia lui și nu se lasă stăpînit de suficiența și mulțumirea de sine.

Omul mîndru și înțelept, căci atributele acestea se leagă, nu se crede perfecțiunea întruchipată, știind că etiam bonus Homerus dormitat și ca atare și spiritul său poate ațipi măcar cîteodată.

Omul mîndru nu se complace într-o permanentă stare de concurență ieftină, dar acceptă întrecerile cu adevărat sportive. Preferă o înfrîngere demnă unei biruințe rușinoase.

Omul mîndru nu e afectat și se jenează să vor-

Ion DODU BĂLAN

(Continuare în pag. a 2-a)

vieți paralele
vieți convergente
vieți divergente

Unii, uneori, găsesc manuscrise. Deobicei scriitorii. E o fatalitate a meseriei sau, cel puțin pînă acum cincizeci de ani, era. Englezii au avut o adevărată vocație în acest sens și un noroc tot atît de evident. Dacă ar fi să socotim ce s-a scris și ce s-a găsit gata scris, istoria literelor engleze ar fi alta.

Mai rar, manuscrise pierdute apar și astăzi. Unul ar fi cel ce urmează, aflat pe coridoarele Universității-București.

Cum textul pare să se refere la oameni reali, și pentru că aveți mai multe șanse să-i descoperiți, din aproape în aproape, și autorul, vă solicităm colaborarea. Istoria literară și istoriografii vă vor fi recunoscători. (Manuscrisul poate fi citit în pag. 8—9).

CRONICA MICROBISTULUI

Fă-mă, doamne, antrenorul naționalei!

Ideea mi-a dat în gînd anul trecut, cînd a demisionat Teașcă de la federație. Locuiseră împreună, în același birou, și directorul tehnic și selecționerul unic, și se spune că, în timp ce Piticul cobora scările din Vasile Conta cu valiza în mînă, un oarecare neștiutor l-ar fi întrebat în fugă dacă Nea Cutare e sus. „Du-te în biroul meu și-l găsești stînd pe două scaune" — a fulgerat răspunsul. De-atunci nu mai am liniște : mă rog zi și noapte la cel de sus să-mi dea și mie postul ăsta gras măcar un an de zile. Dac-aș face față ? Atîta timp cît alții nu fac nici măcar fețe-fețe de ce m-aș perpeli eu cu firea ! N-aș schimba nimic din ce este acum, lucrurile n-ar merge nici mai bine dar nici mai prost, lumea s-ar obișnui și cu mine cum s-a obișnuit cu atîția alții și vorba ceea, „timpul trece, leafa merge, noi muncim cu drag"...

Selecționarea echipei reprezentative mi-ar fi sarcina cea mai la îndemînă. M-aș feri de probabilități riscante și aș arunca în arenă veteranii verificați. E mai cuminte. Dacă pierzi la Lisabona cu Dumitrache, Dumitru, Pojoni, Pantea, Mustățea, Axente, Oprea sau Domide oricine îți poate tăia capul că ai fost iresponsabil. Ai pierdut cu Coman, Ghergheli, Dobrin, Pîrcălab — te critică oleacă dar n-au ce să-ți facă pentru că „asta e valoarea fotbalului nostru".

De concepție tactică nu duc lipsă nici eu. Mă întreabă ziariștii ce idee de joc am ? — pun imediat mîna pe caietul lui Dincă Schileru și încep expunerea de principii : dau drumul la morișcă și mulți nu mai zic nimic. Iar pe teren e simplu : băieți, întîi să ne apărăm : apărare, apărare și iar apărare. Vom ataca și noi, dar acasă. Uite, cu englezii : dacă-i păcălim cumva în amicalul de azi ni se mai înghit pe urmă încă 3—4 înfrîngeri oficiale. Și timpul trece... noi muncim cu drag !

G. MITROI

(Continuare în pag. a 16-a)

CE NE FACEM CU CONCRETUL?

Şi la Institul Politehnic Timişoara, ca de altminteri şi la alte facultăţi şi institute, partea cea mai interesantă a adunării de dare de seamă şi alegeri a organizaţiei U.T.C. au constituit-o discuţiile. De ce? Mai întîi şi mai întîi datorită dării de seamă. M-am întrebat, eu în gînd şi vorbitorii prin viu grai, de ce oare în materialul prezentat, de altfel frumos conceput (putea rivaliza cu unul de la Filologie) nu au figurat mai multe date concrete. De ce oare în problemele profesionale s-a amintit doar : „...din totalul studenţilor institutului nostru, un procent de 73 la sută a promovat cu note peste 7, procentul total de promovaţi fiind de 93 la sută". Şi mai departe : „Se observă însă că 17 la sută din totalul studenţilor s-au prezentat la reexaminări." Se ştie însă că la acest institut lucrurile nu merg chiar atît de bine precum arată în final aceste cifre. Numărul mare de studenţi care promovează an de an cu note mediocre ar fi putut pune pe gînduri pe cei care au întocmit darea de seamă. Poate că n-ar fi stricat şi nişte nume, nu de alta, dar cei care se simt cu „musca pe căciulă" să-şi dea seama că organizaţia U.T.C. a Institutului politehnic din Timişoara nu reprezintă numai o organizaţie de bilanţuri şi planuri de muncă.

Dar mai există încă o întrebare ! De ce în programul de activităţi în care se prevăd nu mai puţin de 15 acţiuni, nici una, dar nici una nu se referă la problemele profesionale ?

De ce oare în aceeaşi dare de seamă şi alte probleme au fost tratate la modul general ? De ce ? De ce ? Trebuie pe undeva şi poezie, dar numai poezie într-o conferinţă de acest gen nu prea are loc. Ce ne facem cu concretul ? Aceasta a fost întrebarea pe care mi-am pus-o după prima parte a adunării. Voind parcă să-mi răspundă la ea, cei ce au luat cuvîntul au spus lucrurilor pe nume. Şi parcă nu toate sînt aşa de bune după cum s-ar părea !

Tovarăşul asistent Boldea Ioan a continuat şirul întrebărilor. Singura deosebire este că el a dat şi răspunsuri. De ce darea de seamă a avut aspectul unui statut U.T.C. ? De ce s-au făcut doar constatări şi nu s-au arătat măsurile concret luate ? Pentru că de foarte multe ori ele nu s-au luat. S-au realizat 30 de lucrări ştiinţifice în cadrul cercurilor studenţeşti. Foarte frumos ! Dar ce valoare practică au ele ? În ce măsură cuprind accepţiunea de studenţeşti ? Şi, ca să răspundem sincer, o bună parte din ele au o valoare discutabilă. Nu e suficient să faci 3 grafice, dacă prin ele n-ai nimic nou de spus. Peste întreg cuvîntul vorbitorului a planat ideea : să ne privim şi să învăţăm să ne cunoaştem aşa cum sîntem. Să nu fim în nici un caz slabi profesional şi unilaterali, dar nici eminenţi şi zerolaterali.

Există încă o inerţie, mai mult sau mai puţin justificată. Aveţi dreptate, tovarăşe Besoi Ion ! Propuneţi stimularea celor care muncesc cu convingere şi obţin rezultate frumoase. Aveţi încă o dată dreptate ! Dar ar fi bine ca şi ceilalţi studenţi să-şi amintească că pe undeva sînt tineri şi că tot ceea ce fac sau vor face este pentru ei, pentru ca anii studenţiei să fie cît mai frumoşi.

„S-ar părea că există o criză de idei," aşa după cum spunea studentul Bucur Viorel. Dar parcă nu e chiar aşa. Abundenţă de idei ne-a demonstrat însuşi vorbitorul, etalînd o serie de propuneri, unele apreciabile, altele mai puţin.

Departe de mine gîndul ca prin cele spuse pînă acum să demonstrez că fostul Comitet U.T.C. al Institutului politehnic Timişoara nu a muncit. S-au realizat multe lucruri frumoase, mai ales în domeniile cultural, turism, sport. Dar parcă raportul între partea profesională şi celelalte activităţi a fost subunitar. Şi acest lucru trebuie avut în vedere.

Tot Bucur Viorel, în cuvîntul său, ne-a amintit de un lucru ce se întîmplă, din păcate, cam des în mai multe institute. De ce lucrează intens doar cîţiva din comitet, iar ceilalţi realmente „zac" ? Tovarăşul secretar A. Mihailovici a muncit mult, s-a zbătut pentru organizaţia U.T.C., pentru prestigiul studenţilor de la Politehnică. Dacă toţi cei care au făcut parte din fostul for conducător ar fi muncit doar pe jumătate cît a făcut tovarăşul secretar, lucrurile mergeau cu siguranţă mai bine. De aceea, tovarăşi secretari : trageţi la răspundere cu mai mult curaj pe cei răspunzători !

A fost totuşi o conferinţă reuşită. Cei care au luat parte la discuţie au demonstrat acel spirit analitic de care avem nevoie, iar pe de altă parte au arătat că se pot face lucruri şi mai frumoase în toate domeniile, cu mai multă voinţă, entuziasm, cu mai multă obiectivitate, atunci cînd trebuie „să ne privim aşa cum sîntem".

Florin MICLEA

ALEGERI ÎN ORGANIZAŢIILE U.T.C. DIN INSTITUTE

CORTINA S-A RIDICAT DUPĂ ACTUL I

Cei care au prilejul să urmărească, în aceste zile adunările U.T.C la diferite institute de învăţămînt superior, observă, uneori, cu regret că prima parte — dările de seamă, planurile şi proiectele — sînt prezentate într-o atmosferă de plictis general.

Nici I.A.T.C.-ul nu face excepţie

Prima parte a adunării a fost un spectacol modest, culisele au fost coordonate şi controlate discret, dar cu mare grijă, regia mediocră, atît cît spectacolul să nu fie o cădere completă

Actul II, discuţiile, au fost o reprezentaţie utilă, pasionată, îndrăzneaţă, agitată. Studenţii de la actorie, teatrologie şi regie de teatru şi-au gîndit tabloul pentru consolidarea unor cîştiguri mai vechi, pentru refacerea prin pasiune a unor obişnuinţe.

Dacă ar fi vorbit numai ei am fi avut sentimentul unui cenaclu sau al unei şedinţe de lucru. S-a discutat fără ezitări, fără scepticism de circumstanţă. Mare parte din propuneri au sorţi buni să ajungă fapt : propunerile despre pregătirea actorului de teatru pentru film şi pregătirea specială pentru film, despre redeschiderea cercului de pantomimă, înfiinţarea unei reviste, a unui cerc de dramaturgie, în general gust pentru calitate şi competenţă.

Nota personală a acestei adunări şi interesul neobişnuit al actului II au constituit replica studenţilor de la regie-film.

S-a discutat despre lucruri serioase, atît de serioase şi de grave încît ne întrebăm dacă n-ar trebui să culegem cu majuscule cele ce urmează :

— la regie de film absolvenţii de anul acesta vor primi diplomă de regizor de film fără să fi făcut un singur film, sau ceva care să conteze drept film. Diploma va consta într-un scenariu regizoral după care nu se va turna niciodată. (E ca şi cum, la Arte plastice sau Conservator, nu s-ar picta nici un tablou, nu s-ar exersa la nici un instrument, examenul de diplomă fiind oral) Studenţii de aici nu au nici speranţa sărăcuţă de a face măcar un film publicitar, ca promoţia '67 :

— cele cîteva filme scurte, lucrate în vremea studenţiei, nu prea rar cu sacrificii materiale personale, nu trăiesc circuitul firesc al unui film. Popularizarea lor e mediocră, criticii invitaţi la proiecţii nu s-au coborît pînă într-acolo încît... ;

— studenţii de la regie-film nu pot să vadă filmele noi şi bune care intră în arhivă. La vizionarea acestor filme au dreptul „specialiştii", soţiile lor, copiii lor, rudele şi vecinii, dar niciodată studenţii de la regie-film ;

— repartizările se vor face şi în acest an după nişte criterii secrete, îndoielnice şi nu după calitatea unor filme create, fiindcă nu există aceste filme, sau au fost lucrate în asemenea condiţii încît nu pot semnifica nimic, nu dau măsura reală a posibilităţilor autorului ;

— nu se poate face film fără peliculă, aparatură, studio. Viitorii regizori sînt gratificaţi de studiouri cu tot atîta atenţie cît acordă Studioul Buftea, bunăoară, Sanepid-ului. Şi poate mai puţin ;

— un regizor de la Studioul Bucureşti care, se presupune, *nu învaţă abia atunci* să facă filme, primeşte cam cinci-şapte metri de peliculă pentru un metru peliculă utilă. Studenţii, aflaţi în institut *ca să înveţe*, primesc un metru de film pentru un metru util. Argumentul, se pare, este acela c-ar putea s-o strice ! Unui regizor *cu nume* nu i se ia în rău un lung metraj stricat, ba chiar i se dă imediat să facă altul. Un student de la regie-film e judecat, catalogat, repartizat şi, ce-i mai tragic, exclus cu discreţie de la creaţie, după un filmuleţ de cinci minute.

Acestea sînt cîteva din faptele şi ideile repetate la adunarea U.T.C. Le repetăm şi noi, pe această cale, pentru a fi siguri că profesorii, conducerea secţiei regie-film le vor afla în sfîrşit, sau încă o dată.

Pentru că în sală nu am văzut pe nici unul dintre aceştia.

Tudor OCTAVIAN

RECOMANDAT EXPRES

OCOLIŢI, DRUM PERICULOS!

Institutul politehnic din Bucureşti are mai multe corpuri de clădiri. Ferestrele unuia dintre ele dau în stradă. Şi strada respectivă s-a nimerit să fie tocmai Calea Victoriei, într-o porţiune unde trotuarele sînt foarte strîmte, aproape de piaţa cu acelaşi nume. Iar pentru că trotuarele sînt foarte aglomerate de pietoni şi firul străzii de maşini, edilii s-au gîndit să construiască pe marginea trotuarului o balustradă de fier. E simplu şi convingător : a fost construită pentru a-i apăra pe pietoni de accidente.

Totul ar fi cum ar fi, dacă studenţii care au ore în sălile de la parter n-ar fi descoperit un mijloc straniu de distracţie : în pauze unii dintre ei se strîng la ferestre, aşteaptă o victimă (adică pietonul) şi, cînd acesta se apropie de cadrul ferestrei, deschid brusc geamurile. Fereastra se deschide spre stradă. Drept urmare, puţini sînt cei care au trecut pe lîngă clădirea cu pricina a Institutului politehnic fără să se aleagă cu vînătăi la frunte. Se impun, faţă de această situaţie, cîteva măsuri la alegere : ori să se lărgească trotuarul cu 10 m, ori să se facă în dreptul clădirii un pasaj subteran, ori să înzestrăm pietonii cu aripi rabatabile pentru zborul pe deasupra porţiunii periculoase, ori să se ia măsuri faţă de dragii de studenţi aflaţi în cursă pentru distracţii cît mai originale.

Un pieton păţit

JUDO DEGHIZAT... ÎN HULIGANISM

16 octombrie, seara. La Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti e mare îmbulzeală : cîntă „Sideralii". La uşi cîţiva vlăjgani în loc să explice amatorilor de muzică cum stau lucrurile, împart pumni şi figuri de judo în dreapta şi stînga, întrecîndu-se în înjurături. „Bobocul" Ovidiu Munteanu din anul I, Facultatea de limbi germanice, autor al unei scrisori indignate trimise redacţiei, e tras înăuntrul casei. Aici, paznicii edificiului de cultură îi rup ochelarii, îl umplu de vînătăi şi-i rup buza, oferindu-i un exemplu concret de... huliganism cultural.

Am fost informaţi că asemenea „manifestări" au mai avut nu o dată loc la Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti. Considerăm că ele se datorează unei foarte proaste tactici de organizare a ordinii, ştiindu-se că I. Jurconi, directorul casei de cultură a permis să fie... cooptaţi în echipele însărcinate cu ordinea un număr de membri ai echipelor studenţeşti de judo. Şi, cum există posibilitatea de a exersa, cum să nu dea fîrtaţii în dreapta şi stînga, mai cu seamă că acest „serviciu" le aduce automat intrarea fără dificultăţi la manifestările de aici ?!... Am dori, cu toate astea, să ştim cît anume va mai dăinui o asemenea „ordine" ?

ATLANTIDA NU EXISTĂ

De la bun început trebuie să menţionăm că nu este vorba despre pămîntul cu acelaşi nume, ci despre Cenaclul Casei de cultură a studenţilor din Bucureşti, care ar fi trebuit să se deschidă (se spune chiar „într-un cadru festiv") duminică 3 noiembrie orele 11 la Student Club. Deschiderea „festivă" cum scrie pe afişul de la intrare a fost anunţată în „Săptămîna culturală a capitalei" şi în „Informaţia Bucureştiului".

Organizatorii (Dan Mutaşcu şi bineînţeles, conducerea Casei de cultură) nu au binevoit nici măcar să-şi semnaleze prezenţa. Puteau să vină totuşi, dacă nu pentru alte motive măcar pentru a face oficiile de gazdă faţă de invitaţii de la Televiziune. Au venit şi cîţiva studenţi. Cu ei ce facem ? Socotim că cel mai nimerit lucru, trecînd peste ambiţiile personale ale conducătorilor acestei „instituţii", ar fi îndreptarea celor ce au crezut sincer în eficienţa unui astfel de cenaclu spre similarele studenţeşti bucureştene. Se ştie că în curînd îşi vor relua activitatea cenaclurile din facultăţi, cum ar fi de exemplu mult aşteptatul cenaclu de la Facultatea de limbă şi literatură română.

Un om de seamă în lucruri de seamă

(Urmare din pag. 1)

bească tot timpul numai despre sine, ştiind că plictiseşte şi devine insuportabil. El nu-şi afişează calităţile pe toate gardurile ci-i lasă pe ceilalţi să i le descopere, în adîncul sufletului şi în faptele sale.

Omul mîndru ca să fie stimat trebuie să lase şi altora dreptul de a fi mîndri, adică de a crede în ei, de a se face respectaţi. Mîndria ta nu trebuie să se alimenteze din umilirea altora, ci din preţuirea lor.

Omul mîndru nu intră în afaceri şi acţiuni necurate pentru a-şi cuceri gloria şi fericirea. Cine-şi pierde mîndria pe un succes trecător nu va mai găsi niciodată resurse să şi-o recîştige.

Omul mîndru are tăria de a fi sincer în orice împrejurare şi va spune răului pe nume oricare ar fi stima de care se bucură, oricare ar fi strălucirea minciunilor în care acesta se drapează.

Omul mîndru are — cum zice înţelepciunea populară — şira spinării. Cît de mult exprimă aceste cuvinte, cît de necruţător îi veştejeşte pe cei lipsiţi de mîndrie, pe cei ce n-au şira spinării. Din perspectiva acestei metafore, lipsa de mîndrie echivalează cu o moarte morală. Un om cu şira spinării dreaptă poate nu încape întotdeauna pe toate uşile norocului, dar îşi păstrează un loc de cinste în faţa oamenilor şi aceasta e mai mult.

Omul mîndru nu-şi schimbă drumul cum bate vîntul ci se orientează după steaua polară a visurilor sale. El nu cerşeşte drepturile pe care nu le poate cuceri prin luptă dreaptă

Omul mîndru crede ferm în ceva şi se ruşinează să-şi creeze idoli de ocazie. De aceea el reprezintă un capital moral de care nimeni nu se poate dispensa fără a suferi o gravă pierdere. Şi-n primul rînd nu se poate dispensa el însuşi pentru ca să poată fi un om mîndru de sine şi de faptele lui de seamă sau obişnuite, dar omeneşti.

CINE ADAUGĂ FRUMUSEȚEA ?

CONVORBIRI

Unde poți să-l găsești mai ușor pe profesorul și arhitectul ASCANIO DAMIAN ? Și cînd va fi mai puțin ocupat rectorul Institutului de arhitectură ? În timpul unei vizite pe șantierul universității bucureștene ? Intr-o pauză a cursului său ? La rectorat, între două audiențe ? La „balul bobocilor" ? Alături de „Miss Arhitectura" ? Sau, dimpotrivă, la ședința cercului de studii pe care-l patronează ?

Cîte întrebări, atîtea dificultăți. Prilej, însă, după o excursie atît de completă prin metamorfozele facultății bucureștene, de a intra, fără nevoia vreunei introduceri, direct în subiect :

— ARHITECTURA a fost și rămîne cu brio o facultate de elită, cu profesori și studenți deschiși la gîndire, multilaterali în cultură, legați unii de ceilalți printr-o solidaritate de breaslă foarte marcată și foarte timpurie. Explicați acest lucru prin strictețea examenelor de admitere, prin continuitatea unei tradiții profesionale, naționale sau prin alți factori ? (pe care vă rugăm să ni-i aduceți la cunoștință).

— Factorii enumerați de dv. sînt reali, dar realitatea lor provine tocmai din acești „alți factori" pe care-mi cereți să-i divulg.

Aș începe prin a sublinia că tinerii ce se înscriu la Arhitectură sînt în general niște temerari care vor fi deliberat profund asupra greutăților ce-i așteaptă și asupra motivelor care-i atrag. Exclud din această motivare de principii pe cei ce NIMERESC la noi — oameni care ar fi fost buni oriunde, dar au venit aici stimulați din exterior: fie de ideea unei meserii „onorabile", „curate", fie de binecuvîntate perspective de ordin material. Eu mă gîndesc însă la studenții a căror opțiune a fost un act interior, adică la majoritate. Arhitectura stîrnește de obicei — oricît de vagă ar fi impresia anterioară despre ea — anumite firi și un anumit profil de om : firile active, temperamentele puternice, care își vor stăpîni profesiunea (și îi vor sluji totodată) fără a fi nevoie pentru asta de cine știe ce stimuli din afară. Dar și mai important e faptul că fiecare din acești „chemați" are o idee despre intervenția lui în calitate de creator de frumos și despre o scară a valorilor rîvnită.

Frumos e, bineînțeles, și să devii inginer mecanic sau farmacist, dar parcă și mai atrăgător este să-i adaugi produsului fizic al muncii un element de farmec. Căci, pînă la urmă, meseria noastră este una tehnică (aș zice, multi-tehnică), care nu pătrunde pînă la aceste elemente ultime, dar care devine globală și intuitivă. Ei îi este hărăzit acel corolar care se cheamă calitate estetică și numai prin intermediul căreia produsul brut (rezumat, vai, de atîtea ori, la un rol pur funcțional) se ridică la artă.

Încercînd să definesc arhitectura, ea este acea mutație care duce de la funcțional la estetic. Făcînd o paralelă, aș zice că mutația aceasta este prezentă și în structura umană a studenților noștri. Iată, pe scurt, explicația ce mi-o cereați.

— Cultura generală a studenților arhitecți — atît de disponibilă — este și ea rezultatul acestei priviri „globale, intuitive" ?

— Cei ce se simt atrași de arhitectură mai au o calitate : sînt interesați de tot ce se întîmplă în jurul lor. Profesiunea noastră se practică în contact cu masele de oameni. Arhitecții izolați, iubitori de viață pașnică și tihnită, sînt dinainte niște ratați. Așa se explică faptul că vom găsi pe colegul meu — și ca student, și pe urmă — oriunde ne vom întoarce privirile : în viață și pe stadion, la teatru și, nu mai puțin, în economia respectivei țări și etape. O explicație : toate actele lui sînt condiționate, în primul rînd, de posibilitățile de realizare materială. Se creează o interdependență, iar motivările sînt strîns legate de această rezolvare.

— În arhitectura modernă apăruse un obicei care la noi a fost abolit : semnarea de către arhitect a operei. Faptul acestei aboliri ne pune pe gînduri : a mai rămas opera arhitectonică o operă personală sau trecerea la un ritm pronunțat de construcție a aruncat-o în rîndul produselor industriale de serie ? Și — dacă ea a rămas totuși un moment artistic — DE CE nu se mai practică bunul și nobilul obicei al SEMNĂRII ?

— La tot ce m-ați întrebat aici se poate răspunde prin invocarea unor impedimente administrative, deci nu „de concepție", nu imposibil de înlăturat. Bineînțeles că și construcția, ca și poemul, filmul sau simfonia, a rămas o operă de autor, numai că ieșirea ei în lume trece prin faze mai complicate. Fapt este că, atît la început cît și la urmă, ea **are un autor** (sau **mai mulți autori**) și că ea rămîne oricum o operă personală, chiar atunci cînd acest epitet provine doar din curățirea propriei realizări, de către autor (sau autori), de influențele nedorite. Autorul rămîne întotdeauna autor, chiar atunci cînd el ia din știința — sau neștiința — mai multora.

Aș menționa că în străinătate se mai practică încă semnătura, chiar dacă posesorul ei este uneori un simplu editor, un ins care scoate **această ediție** într-un **tiraj** mai mic sau mai mare.

La noi situația e de altă natură — și departajarea trebuie neapărat făcută. Odată autorul recunoscut — și deci cunoscut ! — opera lui ar fi apărată și răspunderea lui în perspectivă ar fi bine stabilită. Așa, în actuala situație, dreptul beneficiarului de a modifica, de a poci și adăuga construcția fără nici o noimă trezește, uneori, chiar în autor, rețineri lesne de înțeles. O reglementare a statutului de autor ar împiedica pe oricine să-și facă de cap (dacă-l are) în cuprinsul operei arhitectului.

— Vorbind de autori, ne gîndim și la concursuri...

— ...Care prezintă o însemnătate capitală în stimularea arhitectului, dar care nu impun — ați ghicit — seriozitatea cuvenită. Nu ne putem plînge că nu se țin concursuri, dar valorificarea ideilor rezultate din acestea este de natură nu să încurajeze, ci să resemneze. Ce se întîmplă ? De obicei formalismul face ca între autorul și executantul proiectului să nu existe o identitate. Ideile valoroase rezultate nu sînt încredințate spre materializare emițătorilor lor, ci sînt considerate ca materiale documentare ce intră în arhivele instituțiilor. Soarta lor este, mai departe, inexplicabilă : fie că, după un timp, proiectul intră în lucrul altcuiva (care este în acest caz un copist), fie că este abandonat, adoptîndu-se o altă soluție.

Normal ar fi ca fiecare concurs să se încheie prin acordarea lucrării colectivului premiat, și astfel răsplata n-ar mai rămîne, cum se întîmplă, pur formală și pur materială, ci ar căpăta și valențe morale.

Sincer vorbind, nu văd ce s-ar putea opune remedierii acestor situații contrapunctice, cînd situația din țara noastră — unde fondurile sînt cuprinse într-o singură mînă — ar fi ideală unei activități fără hiatusuri și fără dispersări...

— De unde vine intimitatea profesională remarcată, încă de pe băncile institutului, între studentul și profesorul-arhitect ?

— Din conștiința profesională a primului, din comprehensiunea celui de al doilea. Situația e diferită — prin profilul „creator" al facultății — de aceea a facultăților unde potențialul practic al studentului e pus la încercare abia după absolvire.

Dacă în primii doi-trei ani e vorba de o tehnică de atelier care trebuie însușită (și aceasta e cu atît mai profund însușită cu cît cel ce demonstrează este mai capabil să rețină atenția și să dea cît mai mult), în anii superiori e bine ca profesorul să se abțină de la elocvențele acaparatoare, care ar putea aduce la numitor comun pe studenți. În arhitectură pot fi formulate, în materie de enunț teoretic, foarte puține lucruri. De îndată ce eu, profesor, m-aș hazarda să susțin teoretic niște principii care să ducă la detalii, aș putea fi, foarte simplu, contrazis. Astfel că, dincolo de exprimarea generalităților, trebuie purtată o discuție asupra rezolvării particulare a fiecărui student. Prin firea lucrurilor, se naște un DIALOG cu fiecare student în parte. Sîntem deja colegi și ne desparte doar gradul diferit de experiență. Toate problemele, în afară de un răspuns corect și de principiu, pot fi rezolvate în o sută și una variante. Mă voi rezuma deci la observații critice, fără a interveni direct. Urmăresc numai deslușirea personalității studentului. De altfel, chiar părerile diferitelor cadre didactice nu se suprapun și, exprimate, ele nasc divergențe. Nu mi se pare un rău, ci un bine. Prin repetarea atîtor observații, studentul extrage miezul și își însușește diversitatea.

— Raportul numeric foarte strîns între profesori și studenți (unu la opt) este și el o explicație a conlucrării...

— Da, deși el e mai puțin strîns decît pare (comparativ cu alte facultăți), căci la Arhitectură nu avem acel procent suplimentar de cadre însărcinate cu activități metodice etc... În schimb raportul acesta crește, subiectiv, datorită **realei participări a** profesorilor la instrucție.

— Gingășia pedagogică de care vorbeați trebuie să vă fi evidențiat pînă acum răspunsul la următoarea întrebare : care din vîrstele profesorului e mai aplicată dialogului cu studentul ?

— Voi răspunde nu prin calitățile fiecărei vîrste, ci prin servituțile ei. **Profesorii vîrstnici :** spre bătrînețe omul își restrînge domeniul valabilului și, din consecvență cu sine însuși, afișează niște principii prea autoritar conturate. **Profesorii tineri :** în ciuda principiilor mai permeabile (permeabilitatea e, aici, o calitate !), sau poate din cauza acestora, sînt, astăzi mai mult decît ieri, mai puțin activi cu studenții. Repet, activitatea intensă e condiția arhitectului. Fiecare student trebuie să aibă în... optimea sa de profesor un sprijin serios.

— Cum va putea profesorul însuși să-și primenească propriile probleme ?

— Participarea la producție este pentru el o condiție **sine qua non** (ca și pentru student, de altfel). Nimic mai periculos decît despărțirea celor două planuri. Voi arăta două situații concrete :

1. Mulți dintre profesorii-arhitecți sînt atrași din producție spre facultate de hazul problemelor puse de studenți. E atractiv, e o muncă interesantă. Dar făcînd numai asta, e imposibil să nu-i acapareze rutina.

2. Ce fac studenții care n-au mai fost în producție și ai căror profesori s-au rutinat ? Ei dau acolo de viață, cu toate problemele ei, cu uzura ei uneori absurdă. Or, studentul n-a dat pînă acum de astfel de cazuri, căci facultatea nu l-a confruntat cu realitatea, cultivîndu-i speranța că va ști să reducă, pe urmă, totul de la ideal la viață.

Ambele situații pledează pentru contactul continuu cu producția, fie lucrînd acolo, fie atașînd catedrelor colective care să studieze o problemă, luată însă **din producție,** nu din dosarul didactic, și a cărei rezolvare să fie neapărat recompensată.

Unde, mai bine decît în școală, se poate face un lucru care se cheamă : EXPERIMENT ? În producție el este imposibil din cauza vitezei, standardelor a o mie și unu motive. Astăzi, cînd excedentul zilnic al populației globului numără 180 000 suflete, nu mai este timp de pierdut. Am vrea să transformăm școala noastră într-o pepinieră de idei și soluții : dar nu pentru „a rămîne", ci pentru a le și confrunta — după ce le-am documentat pe teren — astfel încît punerea în ansamblu a unicatului școlăresc să devină reală !

— Nu putem încheia convorbirea înainte de a ne aminti că, exemplificînd parcă disponibilitatea arhitecților, sînteți și una din fostele stele sportive ale țării : titular într-o glorioasă echipă națională de rugby și în faimoasa formație „Sportul studențesc". Considerați sportul o activitate socială, o destindere sau — de ce nu ? — o formă a culturii generale ?

— Pentru mine, sportul se înscrie tot în acea inseparabilă legătură între om și muncă. Cu o restricție, puțin subiectivă : cred că valoarea lui educativă se împlinește numai în echipă. Nu zic că halterofilul nu e un om merituos în felul lui, dar cred mai mult în condiția sportului colectivist.

Pe urmă, mă interesează mai mult sportul ca activitate în sine decît sportul-spectacol. Visez cît mai mulți novici care să aibă acces în peluzele de iarbă și cît mai puțini care să delireze în tribune. Prefer șaizeci de arene marcate și cu iarba tunsă unui stadion cu 20—30 000 de locuri. Aceasta este, cred, originea sportului și spre ea îmi întorc privirea.

— Cu alte cuvinte, va trebui să încheiem, paradoxal, discuția noastră despre arhitectură cu o frază a unui mare medic : „Parcul sportiv din Cluj — spunea Iuliu Hațieganu — nu este un stadion unde 22 fac sport și 22 000 privesc, ci el vrea să inverseze aceste cifre, ca 22 000 să facă exerciții și 22 să privească".

Romulus RUSAN

cît mai completă a studenților asupra principalelor aspecte practice ale profesiunii. **Este cunoscut că aceasta se poate realiza numai la patul bolnavului, în prezența unor cadre didactice competente care își vor menține această competență păstrînd ele însele legătura cu clinica sau laboratorul. De aceea pentru învățămîntul medical este necesar să se mențină același regim de lucru al cadrelor de îndrumare, ca și pînă acum.**

În privința repartizării absolvenților împărtășesc părerea exprimată de tovarășul rector Th. Burghele, și anume ca fiecare institut să fie teritorializat, acordîndu-i-se locuri și în alte localități din țară. Ar fi o măsură echitabilă, avînd în vedere gradul diferit de exigență exprimat față de studenți în diferite centre universitare.

CLINICA UNIVERSITARĂ — PRINCIPAL NUCLEU AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Clinicile universitare au fost, sînt și vor rămîne principalul nucleu al cercetării științifice medicale, al îndrumării practice a viitorilor medici. Nu este, cred, necesar să argumenteze că în domeniul cercetării medicale instituțiile de învățămînt medical au o pondere mare. În viitor această activitate va fi facilitată prin construirea lîngă localul din bd. Dr. Petru Groza a spitalului clinic, avînd o capacitate de 1 800 de pauze de cîte un semestru pentru obiecte supuse examenului.

Programele au fost refăcute și potrivit cu observațiile exprimate de Ministerul Sănătății : orientarea profilactică, accentul pe boli cu răspîndire în masă sau pe boli ce urmează să fie eradicate.

Repartizările suscită încă multe discuții. Absolvenții sînt obligați să se prezinte acolo unde au fost repartizați, însă se știe că stabilirea cadrelor medicale, completarea locurilor vacante, combaterea și mai ales evitarea navetismului continuă să ridice probleme. Proaspătul medic fuge nu de locul de muncă ci de particularitățile lui. De aceea cred **că regimul sever al repartizării absolvenților institutelor de medicină va rămîne ineficace într-o proporție care a făcut și obiectul unor discuții la Plenară. În consecință, asigurarea unor condiții optime de viață și activitate trebuie să rămînă în atenția organelor locale cu mai multă insistență ca pînă acum.**

MEDICI STOMATOLOGI, NU TEHNICIENI DENTARI !

Recenta Plenară a Comitetului Central ne-a adus marea satisfacție de a pune în centrul discuției o serie de probleme care ne frămîntau mai demult.

Cred că e de datoria noastră, a celor care asigurăm

PREOCUPĂRI ȘI CERINȚE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL MEDICAL

Îmbunătățirea continuă a învățămîntului superior, care preocupă cu precădere în ultimii ani factori de seamă ai societății noastre, pe toți participanții la procesul instructiv educativ din școlile superioare, profesori și studenți — și-a găsit expresia concentrată în noua lege a învățămîntului care vizează în egală măsură și învățămîntul medical. Recenta Plenară a C.C. al P.C.R., analizînd starea de sănătate a populației și măsurile privind perfecționarea organizării rețelei sanitare și îmbunătățirii asistenței sanitare, a subliniat în mod firesc și cerințele ce se impun învățămîntului medical superior.

Spre a contura unele dintre măsurile concrete ce se impun în acest sens ne-am adresat mai multor cadre didactice ale Institutului medico-farmaceutic București : prof. dr. docent Constantin Anastasatu, **prorector, prof. dr. docent** Ion Țurai, **decanul Facultății de medicină generală, prof. dr.** Valerian Popescu, **decanul Facultății de stomatologie, conf. dr.** Corneliu Burlibașa.

1. Ce modificări de conținut se realizează începînd cu acest an în planurile și programele de învățămînt ?

2. Pe ce căi se asigură legătura cu aspectele practice ale profesiunii și ce îmbunătățiri vă propuneți ?

3. În ce sens se vor dezvolta clinicile universitare ?

4. Care sînt cauzele navetismului și instabilității pe locurile de muncă ?

MĂSURILE LUATE ÎN ACEST AN — PREMISE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIRILE VIITOARE

Pentru ca nivelul pregătirii teoretice și practice a viitorului medic să satisfacă cerințele în continuă creștere ale ocrotirii sănătății poporului, începînd cu acest an universitar au fost luate o serie de măsuri ce vizează direct conținutul procesului de învățămînt. Astfel, planurile de învățămînt s-au simplificat, reducîndu-se numărul disciplinelor prin comasare sau complexare. Studenții nu au mai mult de 7 obiecte de studiu anual, iar numărul săptămînal al orelor de cursuri, seminarii, lucrări practice nu este mai mare de 30. Pe de altă parte, au fost introduse, facultativ, discipline noi, importante în pregătirea profesiunii de medic : psihologia și etica medicală, metodologia cercetării științifice, iar la anul II, înlocuind practica de vară — cursul de propedeutică medicală. Această restructurare a planului urmărind o aprofundare a disciplinelor de bază a generat o economie însemnată de timp pentru student care dispune acum săptămînal de două-trei jumătăți de zi libere.

Programele analitice recent discutate s-au îmbunătățit pe linia observațiilor exprimate de Ministerul Sănătății, în măsură să definească unele deficiențe ce s-au pus în evidență în munca tinerilor medici.

Nu este lipsit de interes faptul că treptat se reușește o diversificare a mijloacelor de studiu și informare pentru studenți. Biblioteca institutului dispune de manuale și cursuri satisfăcînd 90 la sută dintre discipline și, pentru uz permanent, — un volum la doi studenți. Reeditarea unor cursuri va permite în următorii ani acoperirea tuturor obiectelor deficitare din acest punct de vedere.

Asigurînd corectivele necesare pentru însușirea optimă a cunoștințelor teoretice, ne preocupă îndrumarea

turi și concentrînd atenția asupra disciplinelor de bază, cu excepția neuropsihiatriei, contagioaselor, chirurgiei de urgență.

Desigur, se cuvine ca printre preocupările științifice de perspectivă ale cadrelor noastre universitare un loc important să-l capete cercetarea în pediatrie, domeniu îndelung neglijat (în sistemul atît de larg al institutelor de cercetare lipsește o unitate științifică profilată corespunzător).

Nu este întîmplător că recenta Plenară a insistat asupra necesității de a da rețelei de asistență sanitară cadre bine pregătite, capabile să se pună în slujba sănătății omului. **Introducerea învățămîntului de policlinică față de care studenții manifestă un interes aparte, solicitînd ei înșiși o suplimentare de efort, și a externatului generalizat — acest succes invidiat în străinătate al învățămîntului nostru medical — pot contribui tot mai mult la îmbogățirea cunoștințelor practice ale studenților.** O îndrumare mai susținută a externilor, precum și crearea condițiilor pentru observații mai largi în cadrul clinicilor poate aduce un spor serios de cunoștințe practice.

Pentru pregătirea generală a viitorului medic, astfel încît cunoștințele teoretice să se îmbine armonios cu cele practice, noua lege a învățămîntului are un rol important. Astfel, s-au desființat examenele complexe (se știe că pentru a obține o notă studentul trebuia de fapt să promoveze 4—5 examene). Catedrele complexe complicau inutil procesul de însușire a cunoștințelor. Acum, pentru o disciplină există o singură catedră, chiar dacă pentru un curs sau altul este invitat un specialist. O îmbunătățire care va fi remarcată de studenți este și refacerea programelor de învățămînt : s-au reașezat mai logic unele discipline, s-au evitat

pregătirea viitorilor specialiști în stomatologie, să semnalăm unele carențe ale învățămîntului superior stomatologic, carențe datorate în principal unor factori subiectivi.

Marea noastră problemă la ora actuală este rezultatul unei măsuri greșite pe care a luat-o Ministerul Învățămîntului, fără a ne consulta pe noi, specialiștii, și refuzînd să ne ia în considerare opiniile exprimate după ce această măsură a fost preconizată prin studiul publicat de minister.

E vorba de reducerea duratei de studii de la 6 la 5 ani pentru facultățile de stomatologie. Considerăm că această reducere are un triplu efect negativ.

În primul rînd studenții nu mai capătă cunoștințele practice pe care le acumulau lucrînd pe viu, în policlinici, în anul VI. Ei vor trebui să capete aceste cunoștințe în decursul primului an de producție, an în care vor fi lipsiți de supravegherea și condițiile pe care le au la dispoziție în timpul facultății.

În al doilea rînd are de suferit asistența stomatologică, care în centrele universitare unde există facultăți de stomatologie este asigurată în proporție de o treime sau chiar mai mult de studenții anilor VI. În București, spre exemplu, prin lipsirea policlinicilor de asistență calificată și îndrumată, asigurată pînă acum de studenți, ar trebui aduși prin concurs circa 180 de medici specialiști, ceea ce implică un al treilea efect negativ, respectiv pierderi de sute de mii de lei.

Ceea ce e aproape ilar e că studiul Ministerului Învățămîntului a luat drept model învățămîntul superior stomatologic din unele țări tocmai în momentul în care aceste țări, recunoscînd superioritatea sistemului nostru de învățămînt, ne luaseră la rîndul lor drept model, modificîndu-și programa și trecînd la învățămîntul de 6 ani !!

Credem că această prevedere trebuie imediat reconsiderată în lumina acestor argumente, acestea fiind pentru noi singura posibilitate de a asigura pregătirea unor specialiști cu orizont larg, a unor medici stomatologi și nu a unor tehnicieni dentari.

În același context consider că asistența stomatologică ar avea enorm de cîștigat prin asigurarea personalului mediu și ajutător necesar, personal care ar degreva pe medicii specialiști de problemele mărunte, sporindu-le randamentul cu pînă la 40 la sută ! Acest personal ar putea fi pregătit chiar în cadrul clinicilor, cu cheltuieli destul de reduse și cu maximum de eficiență. De altfel există experiență în acest sens. Dimpotrivă, cred că înființarea școlilor de 2 ani pentru asistenți dentari, care să lucreze sub supravegherea medicilor (măsură preconizată de Ministerul Sănătății) ar fi de natură să îngreuneze munca acestora, diversificîndu-le preocupările și atenția, reducîndu-le randamentul.

PROBLEMA ACUTĂ A REPARTIZĂRILOR

O problemă acută mi se pare cea a repartizărilor. **Cred că actualul sistem de repartizare prin telespeaker este de natură să nemulțumească pe mulți studenți nefiind bazat pe un criteriu obiectiv de ierarhizare a valorilor.** Pe de altă parte, cred că absolvenții nu sînt în suficientă măsură apropiați de clinicile circumscripțiilor pentru că unii sînt obligați să meargă la țară, în multe locuri lipsind aparatura necesară acordării unei asistențe de calitate, iar în acest timp clinicile bine înzestrate nu dispun de personal suficient.

În sfîrșit, consider că **există serioase lacune în acoperirea necesităților de documentare, tratate de specialitate străine dintre care unele s-au cam învechit iar altele există în număr insuficient față de solicitări.** De asemenea, manualele de specialitate românești nu acoperă decît o parte dintre disciplinele stomatologice, altele dintre acestea fiind în bună măsură studiate după cursuri incomplete sau depășite, greu de reeditat și mai ales de adus la zi.

Necunoașterea temeinică a unor limbi străine de mare circulație îi lipsește pe cei mai mulți dintre studenții noștri de posibilitatea consultării unor periodice de specialitate străine pe care le obținem prin schimb cu Revista română de stomatologie din peste 70 de țări.

RECAPITULARE

Mărturie elocventă a receptivităţii studenţeşti faţă de fenomenul nostru cultural, discuţia declanşată de revista noastră asupra problemelor pe care le ridică volumul recent apărut din ampla istorie a literaturii române a avut darul de a polariza repede opinii dintre cele mai tranşante şi mai demne de interes. Îmbrăţişate entuziast sau numai acceptate discret, contestate în totalitatea lor sau parţial, observaţiile critice exprimate de interlocutorii noştri, la început mai ales studenţi, au adus în circuitul sensibil al opiniei o lucrare asupra căreia, cel puţin la ora respectivă, stăruia în genere echivocul.

Cît de iminentă era această discuţie se poate deduce şi din fermitatea cu care s-au rostit părerile. Dacă în ancheta de început unul dintre studenţi se întreba, oarecum patetic, dacă nu cumva tratatul discutat dă impresia unui eşec de prestigiu, un alt interlocutor, de data aceasta un nume consacrat, eseistul şi prozatorul Aurel Dragoş Munteanu, contestă categoric reuşita acestei mult aşteptate cărţi.

Dar poate că un mementto al circumstanţelor în care a debutat discuţia noastră ar explica deopotrivă virtuţile ei şi inevitabilele carenţe.

Volumul al II-lea al tratatului **Istoria literaturii române** a fost lansat ca „un bilanţ, o sinteză şi o orientare către viitor... O alternanţă de introduceri deschizătoare de largi perspective asupra fiecărei perioade cercetate şi o amănunţire savantă a personalităţilor literare înfăţişate..." Într-însul ni se făgăduia că „cititorul va urmări tectonica unui vast proces istoric, în acelaşi timp social-economic şi literar-cultural, în care va putea desluşi înfiriparea, afirmarea şi dezvoltarea şi succesiunea marilor curente literare şi culturale specifice literaturii noastre, în consonanţă cu varietatea curentelor literare din alte ţări". (Ion Biberi, **O amplă sinteză de istorie literară**, în „Informaţia Bucureştiului" din 1 august 1968).

Faţă de o asemenea euforie, era firesc ca unii cititori să privească cu un ochi mai critic această lucrare, dornici să verifice afirmaţiile **pe text**. Aşa s-a născut articolul din revista „Cronica", nr. 33 din 17 august 1968. Antiteză a encomiului din „Informaţia Bucureştiului" acest prim examen critic a stabilit de fapt principalele obiecţii pe care le trezeşte lectura tratatului : „Este nu o sinteză a literaturii române moderne, ci o organizare ingenioasă de materiale, studii, articole, care nu sînt decît „prefeţe" la diferiţi autori, retuşate sau nu, mici monografii de scriitori, care iniţial au avut o altă destinaţie... Nu se pot nega unele capitole scrise cu talent. În totalitate însă el nu trăieşte prin sinteză, ci prin fragmente... Privirea de sus, capacitatea de a structura şi de a-i da o imagine totală lipseşte... Totul sau aproape totul este învăluit în aproximaţii, formulări inerte, şcolăreşti, arhicunoscute".

La acest punct se inserează intervenţia „Vieţii studenţeşti" care, în dorinţa sa de a-şi aduce contribuţia la elucidarea aprecierilor unei lucrări destinate implicit şi studiului universitar, a găzduit în cinci din numerele sale (31—32 din 25.IX, nr. 33 din 2. X., 35 din 16. X. şi 36 din 23. X. a. c.) o amplă dezbatere în jurul volumului II al **tratatului.**

Fără să subestimeze unele reuşite ale recentului volum, relevante după părerea unui interlocutor mai ales în ceea ce priveşte **unele texte critice excelent realizate,** ca şi **efortul în sine lăudabil şi demn de respect,** lectorii tratatului şi-au exprimat o **seamă de nedumeriri,** şi-au pus în mod firesc cu acest prilej **nu puţine întrebări.** Subliniem întrebări căci îndeosebi acestea revin ca un laitmotiv în intervenţiile studenţilor şi nu sentinţele apodictice, cum ni se insinuează de către autorii vizaţi de critică. Este oare neavenit, ne întrebăm la rîndul nostru, ca nişte oameni tineri aflaţi în pragul intrării lor în viaţă ca profesori, cercetători, publicişti să îndrăznească a trece prin filtrul propriu o operă de căpetenie destinată culturii lor ?

Evident, francheţea cu care unii participanţi la discuţie şi-au arătat nedumeririle a derutat, acesteia asociindu-se şi modul publicistic prin care revista a invitat pe preopinenţi să-şi expună opiniile. Dacă acestea pot constitui un impediment în ducerea unui dialog, redacţia este gata să facă **mea culpa.** Esenţial însă ni se pare faptul că discuţia noastră a facilitat confruntarea a două puncte de vedere, ce-i drept la antipod, dar nu mai puţin interesante.

Căutînd să-şi explice senzaţia de acută insatisfacţie ce le-a dat-o lectura acestei cărţi, contrastul între aşteptări şi rezultate, cei care consideră acest volum drept un eşec mai mult sau mai puţin de prestigiu au încercat să descopere şi cauze. În privinţa cauzelor, pe primul plan se impune numărul excesiv şi eterogenitatea frapantă a colaboratorilor, care au împiedicat realizarea unei perspective unitare, creînd „supărătoarea lipsă de unitate a volumului" : **„Sub nici o formă o istorie literară, o enciclopedie girată de forul suprem care o publică, nu poate avea aerul unei colecţii de aride articole critice despre literatura unei epoci".**

O cercetare critică mai aprofundată, pe care a întreprins-o în „Addenda" din nr. 33, Dan Zamfirescu a descoperit însă fisuri mult mai adînci în acest edificiu care părea pe dinafară aşa de impunător: **introducerea generală** este net insuficientă ; Şcoala Ardeleană este expediată, ca expunere de ansamblu, în 4 pagini, de 7 ori mai puţin decît perioada paşoptistă, iar aceste pagini sînt de o elementaritate evidentă oricui cunoaşte bibliografia temei ; modul de tratare „pe provincii" duce la anomalii ca aceea a prezentării lui Asachi după Alexandrescu şi Bolliac, pentru a nu mai insista asupra altor implicaţii ; bibliografia este rămasă în urmă cu cîţiva ani, deşi — adăugăm noi — găsim, citate de către unii autori, cărţi din 1967, semn că nu impedimente editoriale sau tipografice pot scuza asemenea neglijenţe.

Obiecţia principală ni se pare a fi aceea formulată în mod judicios de către Aurel Dragoş Munteanu : **lipsa de sistematizare a imensului material faptic, incapacitatea de a proiecta un destin al acestei epoci literare, neaşezarea acestei vaste construcţii sub semnul unei idei care să dea viaţă părţilor.**

Implicit o asemenea carenţă de concepţie duce la o sărăcire inadmisibilă a valorilor, la prezentarea simplificatoare şi mărunţită a unui proces creator de primă însemnătate pentru ilustrarea virtuţilor spirituale ale unui popor de-a lungul a aproape două secole de viaţă spirituală.

Volumul II al Istoriei literaturii române, cum tot Aurel Dragoş Munteanu afirmă, **nu este nici pe departe o mare contribuţie şi trebuie să mărturisim că această recunoaştere nu poate fi făcută cu inima uşoară.**

Atitudinea „Vieţii studenţeşti" a avut darul să producă consternare : eram doar obişnuiţi cu maniera lansărilor festive, în care observaţiile critice jucau numai rolul unor condimente menite să accentueze excelenţa lucrării ! Şi totuşi, cît de întemeiate au fost observaţiile critice s-a văzut şi mai bine după aceea.

În răspunsurile tovarăşilor Emil Manu, Stan Velez, şi Stancu Ilin, de la Institutul „G. Călinescu", **au fost ocolite tocmai aceste principale obiecţii concrete.** În schimb, s-a recurs la insinuări lipsite de temei şi la un ton de o violenţă a invectivei cu atît mai surprinzătoare cu cît era vorba de o pledoarie în favoarea „expresiei stilistice sobre şi calme". Absenţa totală de contraargumente a surprins chiar şi pe cei care nu erau la început convinşi de părerea noastră, deşi au fost înclinaţi să atribuie nivelul scăzut al replicii doar posibilităţilor celor ce o dădeau.

Fără îndoială, nu tot ce se spusese înainte era invulnerabil, şi unele ridicări de ton n-au fost învestite cu adeziunea noastră. Dar am publicat opiniile aşa cum au fost formulate, convinşi că, odată discuţia pornită, esenţialul se va alege de accesoriu. La fel am procedat şi cu răspunsurile celor trei tovarăşi, a căror manieră în bună măsură nu era cu nimic mai prejos decît cea criticată de dînşii. Singura la care s-a răspuns cu adevărat a fost aceea care priveşte multitudinea colaboratorilor. De **numărul** şi **lista** lor au fost făcuţi răspunzători defunctul şi regretatul G. Călinescu, Uniunea Scriitorilor, Academia şi alte foruri, ceea ce nu este în competenţa noastră să discutăm. Există, probabil, documentele care atestă că **atîţia** şi mai ales **aceştia** sînt colaboratorii stabiliţi şi repartizaţi cu asentimentul lui G. Călinescu. Evident, cu excepţia redactorului responsabil, care fusese iniţial acad. D. Panaitescu-Perpessicius.

Am fost surprinşi să constatăm că ceea ce în concepţia noastră trebuie să fie o discuţie deschisă, obiectivă, cu participarea oricui, a tins la un moment dat să ia cu totul alte aspecte. Astfel, ne-am trezit admonestaţi la coada unui articol despre **Editori sau directori de editură,** publicat de tovarăşul Ovidiu Papadima în „Informaţia Bucureştiului" din 18. X. Iată ce scria tov. Papadima : „Cînd o editură ca aceea a Academiei — a cărei conducere ştim cît de severă este în selecţia şi promovarea manuscriselor ce îi vin — se vede judecată de nişte condeie foarte tinere şi aprige, pentru o carte ca volumul II al **Istoriei literaturii române** — operă cu profilul cunoscut al tuturor tratatelor academice, operă la care G. Călinescu, iniţiatorul şi organizatorul ei, a recomandat mereu imperativul sacrificării zborurilor imaginaţiei personale — reproşîndu-i-se tocmai că n-ar avea caracterul unei sinteze de mare originalitate individuală, mă întreb : oare aceasta e misiunea criticii ?" Să ne fie permis a aduce cîteva lămuriri : unul din „condeiele aprige" nu mai este „foarte tînăr" ci „al mezzo del camin di nostra vita". Şi apoi, tinereţea nu este un impediment. Această ciudată desconsiderare a tinerilor, în speţă a studenţilor, am găsit-o şi în răspunsul tovarăşului Emil Manu, care socotea pe studenţii filologi ca nefiind „specialişti abilitaţi pentru o discuţie de nivel ştiinţific".

Noi credem, dimpotrivă, că participarea studenţilor a fost — cu toată tinereasca lor pasiune — o dovadă că pe băncile Universităţii există spirite „abilitate" să susţină o discuţie şi să intuiască atît valoarea cît şi tarele unei lucrări „academice". Noi nu pretindem că studenţii pot face mai bine, că se pot substitui autorilor **tratatului.** Dar ei pot spune de ce acest tratat nu li se pare a fi cartea pe care o aşteptau ! Tovarăşul Emil Manu putea cel mult să obiecteze la **părerile** lor, aşa cum ei au obiectat la **calitatea** contribuţiilor unor coautori ai tratatului. Dar nu să respingă **principial** dreptul studentil·lor de a judeca chiar o carte scoasă de Editura Academiei !

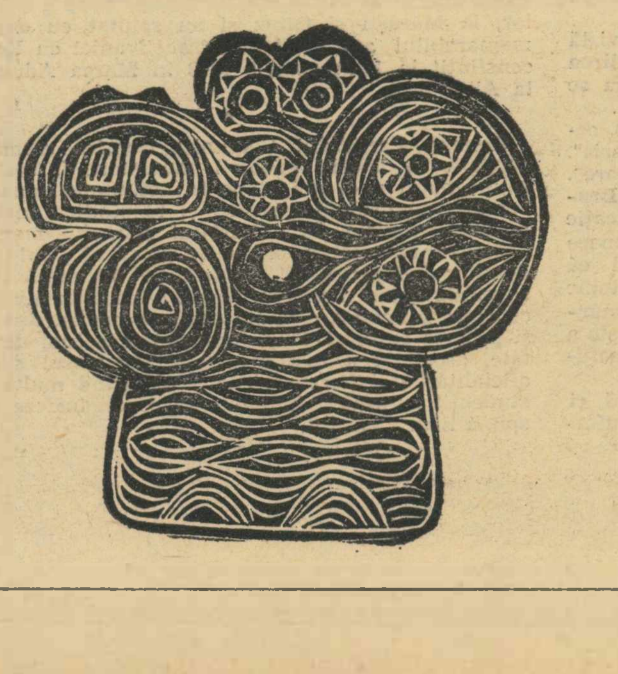
În privinţa misiunii criticii, ea este aceea de a-şi informa exact cititorii asupra valorii unei cărţi, indiferent de editura la care apare. Şi apoi, discuţia iniţiată de „Viaţa studenţească" nu este o cronică literară, ci o **dezbatere publică,** la care fiecare a fost invitat să spună ce crede, inclusiv cei care au ripostat. O asemenea dezbatere publică a fost organizată cîndva chiar de către Academia Republicii Socialiste România în legătură cu volumul I al **tratatului** în cauză, şi la ea a putut participa oricine a avut de făcut observaţii şi propuneri concrete. Cine compară **macheta** acelui volum cu textul definitiv poate constata cîte îmbunătăţiri s-au adus pe această cale. Nu e vina noastră că volumul al II-lea s-a sustras unei discuţii de acest gen şi că cele 50 000 de exemplare trimise pe piaţă conţin nu zeci, ci sute — repetăm, **sute** — de omisiuni şi erori, de la **introducerea generală pînă la indice !** (Atît în discuţia noastră cît şi în intervenţiile din alte publicaţii au fost deja semnalate unele dintre acestea).

Dacă e vorba de „misiunea criticii", ne permitem să trimitem la seria celor trei articole publicate de prof. univ. dr. docent Al. Piru în „România literară", în care se fac obiecţii foarte apropiate de cele emise în cadrul discuţiei noastre, dar, evident, de la înălţimea unei catedre şi unei opere personale care-l „abilitează", sperăm, chiar şi în ochii tovarăşului Emil Manu. Iată ce se spune, între altele, în aceste articole : „Era de aşteptat ca într-o lucrare întocmită de un colectiv aşa de divers, unitatea de concepţie şi de stil, de sinteză şi de analiză, într-un cuvînt de personalitate, să dispară... Obiecţia fundamentală ce se poate aduce tratatului de Istoria literaturii române, volumul al doilea, în partea despre epoca 1780—1830, este că nu disociază fenomenul literar de cel cultural... Dar chiar considerînd capitolele în sine ca simple contribuţii de ordin documentar fără finalizarea estetică, tratatul surprinde prin rămînerile lui în urmă faţă de stadiul actual al istoriografiei, prin omisiunile bibliografice şi uneori prin grave erori".

Deocamdată, trebuie să costatăm că discuţia pornită în paginile revistelor : „Cronica" şi „Viaţa studenţească" şi continuată în „România literară", „Ateneu" şi alte publicaţii a avut meritul să modifice substanţial perspectiva, să dea un just simţ al proporţiilor, să pună capăt sistemului de a prezenta lucrurile într-o lumină trucată şi să demonstreze că nici măcar un tratat „academic" nu se poate sustrage criticilor întemeiate. De aci înainte, orice apologetică va suna fals şi de fapt chiar laudele, cînd sînt semnate de oameni de meserie, sînt acum bine cumpănite (vezi articolul prof. dr. docent C. Ciopraga într-un recent număr al „Cronicii" şi al lui C. Cubleşan din „Ateneu" nr. 10). Panegirice nu mai acceptă să semneze cu ochii închişi decît un Mircea Vaida (în „Tribuna" din 24. X.) sau Titus Vîjeu („Astra" nr. 10).

În consecinţă, noi considerăm că este momentul ca discuţia să capete un aspect mai degrabă de laborator, de analiză metodică, dincolo de orice animozităţi, merită a descoperi şi a pune în gardă pe cititori şi pe viitorii cercetători care-l vor folosi, faţă de erorile şi lipsurile strecurate în elaborarea acestei lucrări. Sperăm că în acest spirit de critică constructivă se va putea remedia, chiar şi după apariţie, absenţa unei discuţii competente şi amănunţite pe vremea cînd „a critica" putea implica şi pe „a face mai bine".

TRADIŢII ALE STUDENŢIMII ROMÂNE ÎN ÎNSUŞIREA ŞI RĂSPÎNDIREA MARXISMULUI

Aspiraţiile nobile de progres social şi cultural, dragostea fierbinte de patrie şi dăruirea generoasă pentru cauza ei, spiritul novator şi pasiunea pentru investigarea viitorului — sînt tot atîtea coordonate ale definirii profilului studenţimii române, încă de la începuturile sale, lăsînd celor 145 000 de urmaşi de astăzi tradiţii dintre cele mai valoroase, cu profunde rezonanţe în conştiinţa tineretului studios din patria noastră.

În condiţiile vitrege ale secolului trecut şi în pofida împotrivirii oficialităţilor neîncrezătoare în posibilitatea afirmării plenare a învăţămîntului universitar autohton, studenţimea română s-a dovedit deosebit de receptivă la suflul proaspăt, înnoitor al celor mai înaintate idei ale epocii — ideile socialiste. De aceea, nu e de mirare că, mergînd pe linia celor mai bune tradiţii ale gîndirii moştenite de la înaintaşi, studenţii români au fost printre primii care au recepţionat şi răspîndit teze şi idei marxiste, aprinzînd flacăra idealului socialist în ţara noastră. Începuturile mişcării socialiste din România sînt indisolubil legate de entuziasta lor activitate.

În deceniul al 8-lea apar în România cele dintîi cercuri socialiste premarxiste.

Astfel, la începutul anului 1875, s-a organizat la Iaşi, cu participarea unor studenţi de la mai multe facultăţi, un cerc revoluţionar secret care difuza publicaţii cu conţinut democratic revoluţionar şi socialist utopic, printre colegi şi elevi, ocupîndu-se şi cu trecerea literaturii revoluţionare apărute în Apus — spre Rusia. O figură marcantă a acestui cerc a fost Eugen Lupu, student la Facultatea de drept.

În acelaşi an se încheagă şi la Bucureşti un cerc revoluţionar din care făceau parte numeroşi studenţi în medicină, aceiaşi care fondaseră la 1 ianuarie, acelaşi an, Societatea studenţilor în medicină : V. Gh. Manicea, C. Stăuceanu, C. I. Istrate, Al. Spiroiu ş.a. În amintirile sale, Constantin Bacalbaşa arată că studenţii de la medicină **„au fost aceia care fură mai întîi influenţaţi de socialism"**. Tot el arăta că „pe porţile pe care au pătruns ideile socialiste în facultate a pătruns şi sentimentul demnităţii şi spiritul de revoltă". Activitatea cercului nu se limita însă numai la medicinişti ci cuprindea şi colegi de la alte facultăţi, ca de pildă studenţii jurişti Paul Scorţeanu, Emil Frunzescu, precum şi pe C. Bacalbaşa, poetul H. Demetrescu, cunoscut sub pseudonimul N. D. Saphir etc. Caracterizîndu-i pe membrii cercului respectiv, C. Mille scria că **„pleiada acestor tineri socialişti"** era o **„generaţie entuziastă şi exuberantă pînă la talent"**. În orientarea cercului un rol deosebit l-au avut, prin întreaga lor activitate practică şi publicistică, C. Dobrogeanu Gherea, dr. Russel şi N. Zubcu-Codreanu.

Membrii cercurilor îşi însuşeau cultura socialistă, se străduiau să înţeleagă esenţa fenomenelor sociale din ţara noastră, să descifreze racilele nedreptei orînduiri, să contribuie la răspîndirea ideilor celor mai înaintate. Activitatea propagandistică desfăşurată deci, cu toate nuanţele sale utopice, narodnice sau anarhiste a pregătit terenul pentru pătrunderea şi răspîndirea ideilor marxiste. În cadrul cercurilor şi sub influenţa lor se studiază operele socialiştilor utopici, se citesc publicaţiile revoluţionare ruse, studenţii fac cunoştinţă cu unele lucrări ale lui Marx şi Engels.

Astfel, printre lucrările trimise de Zamfir Arbore din străinătate în anul 1878 se aflau „Chintesenţa socialismului" de Fr. Scheffel, „Capitalul şi munca" de Most, „Capitalul" rezumat de Carlo Catiero. În anul următor primeşte traducerea integrală a „Capitalului" în limba italiană.

În pregătirea înţelegerii materialismului dialectic şi istoric, un rol de seamă l-au avut răspîndirea cunoştinţelor, popularizarea darwinismului, lupta împotriva misticismului; determinismul a constituit pentru unii o etapă în însuşirea materialismului dialectic. Procesul de propagare a ideilor socialiste se desfăşoară prin intermediul conferinţelor ţinute la adunările conspirative, prin referate prezentate în cadrul „Societăţii studenţilor în medicină" şi prin „Societatea studenţească pentru ridicarea materială şi morală a poporului român", ca şi prin răspîndirea unor „broşuri şi foi volante litografiate şi centigrafiate". Acestor mijloace de propagandă li s-a adăugat, în 1877, editarea ziarului „Socialistul", suprimat însă de autorităţi după numai cîteva numere.

În anul următor apare „Contemporanul", revistă care a avut un rol atît de însemnat în răspîndirea ideilor progresiste, a marxismului în jurul căruia se grupează cele mai valoroase elemente studenţeşti.

Pe de altă parte studenţii români aflaţi la Paris, organizaţi în „Grupul revoluţionarilor români din Paris", au făcut să apară în 1883 revista „Dacia viitoare". Revista îşi va schimba apoi locul de apariţie la Bruxelles. Cu ocazia morţii lui Marx această publicaţie va publica un studiu omagial care face o expunere a principiilor socialismului ştiinţific, subliniind că pînă la apariţia marxismului erau numai „o utopie generoasă" ; studiul se mai ocupa şi de teoria marxistă a valorii, acorda spaţii şi concepţiei materialiste a istoriei, ocupîndu-se de raportul bază-suprastructură etc.

Această revistă era difuzată nu numai în ţară ci şi chiar dincolo de Carpaţi, cu toate piedicile întîmpinate din partea autorităţilor austro-ungare din cauza propagandei de eliberare socială şi naţională pe care o desfăşura.

De la propaganda ideilor revoluţionare democratice, după 1884—1885 se trece propriu-zis la răspîndirea marxismului în România. În cadrul comitetelor revoluţionare constituite în facultăţi se citesc cărţi, broşuri, ziare şi reviste socialiste ; pe baza acestor nuclee se înfiinţează la 22 decembrie 1891 la Bucureşti, după un apel apărut în ziarul „Munca", un Cerc de studii sociale, în cadrul căruia aveau loc noi dezbateri pe teme de filozofie marxistă.

Încă de la înfiinţarea sa, în 1893, Partidul Social Democrat al Muncitorilor din România numără în rîndurile sale şi studenţi. Partidul clasei muncitoare s-a preocupat de atragerea tineretului către ideile socia-

liste, apreciind posibilităţile lui de propagandist. La Congresul al IV-lea al Partidului s-a adoptat o moţiune cu privire la activitatea propagandistică a studenţilor, prin care se hotărăşte ca cercul de propagandă al studenţilor social-democraţi să se ocupe cu „traducerea şi publicarea în româneşte în broşuri şi în ziarul partidului a literaturii socialiste". De asemenea, studenţii au contribuit la propaganda desfăşurată în rîndurile ţărănimii pentru organizarea cluburilor săteşti. Nu întîmplător în lumea satelor cuvîntul „student" era sinonim cu cel de revoluţionar. În timpul răscoalei din 1907, convinşi de justeţea revendicărilor ţărănimii, studenţii au luat deschis poziţie împotriva represiunilor sîngeroase.

După reconstituirea partidului social-democrat în 1910, studenţimea progresistă se apropie mai strîns de mişcarea muncitorească. Membrii „Ligii Tinerimii Universitare", care aderase la Cercul „România muncitoare", ţineau lecţii de istorie, economie politică şi filozofie la şedinţele „Cercului Tineretului Muncitor". Apoi în următorii ani, ca şi în perioada primului război mondial, numeroşi studenţi s-au aflat în rîndurile celor mai înaintate forţe ale societăţii. Mulţi dintre ei s-au înrolat voluntar în armată, luptînd pe cîmpia Mărăşeştilor, la Mărăşti şi Oituz şi au salutat cu entuziasm memorabilul act al Unirii Transilvaniei cu România, consfinţit la 1 decembrie 1918 în Marea Adunare de la Alba Iulia.

★

Crearea Partidului Comunist Român, moment de cotitură în istoria mişcării muncitoreşti, marchează şi începutul unei noi etape în activitatea studenţimii române pe drumul însuşirii şi răspîndirii învăţăturii marxist-leniniste. În editorialul primului număr din „Viaţa universitară", organ de presă al „Uniunii studenţilor independenţi", organizaţie înfiinţată în 1925, se sublinia necesitatea strîngerii legăturilor studenţimii cu clasa muncitoare, lupta comună pentru democraţie şi progres cultural. După numai cîteva luni de activitate, asociaţia a fost dizolvată, iar ziarul suprimat, oficialităţile şi forţele ostile împiedicînd multă vreme studenţii cu vederi înaintate să se organizeze şi să-şi spună liber cuvîntul.

Sarcina studenţilor comunişti şi a celor cu vederi progresiste, atraşi de ideile socialiste, de activitatea partidului şi a U.T.C.-ului, era nu numai aceea de a se organiza, de a studia învăţătura marxist-leninistă, ci şi de a milita împotriva ideologiei fasciste, împotriva curentelor şi teoriilor idealiste, antiumane, rasiste, contra misticismului şi obscurantismului. Totodată se cerea o intensificare a propagării ideilor socialiste în rîndurile studenţilor şi această responsabilitate de înaltă etică patriotică şi-au asumat-o cercurile uteciste formate în diferite facultăţi din Bucureşti, Cluj şi Iaşi. Este grăitoare în acest sens nota adresată rectorului Universităţii din Cluj de către Ministerul de Interne, cerîndu-se luarea de măsuri împotriva studenţilor comunişti, care militau pentru formarea de nuclee în Universitate, Academia comercială şi în cămine.

Concepţia nouă despre viaţă, muncă, societate, atitudinea înaintată faţă de problemele epocii şi-au găsit reflectarea corespunzătoare în diferitele articole publicate de studenţii democraţi în ziare cu existenţă vremelnică, printre care „Acţiunea studenţească", „Lupta universitară", „Momentul", „Viaţa universitară", prin ziarul ilegal din Cluj „Studentul revoluţionar" etc.

În „Programul de acţiune" publicat în „Studenţimea nouă" din 15 februarie 1931 se arăta, printre altele, că unul din scopurile „Uniunii studenţilor săraci", organizaţie creată în această perioadă, era acela de a organiza „seminarii", cercuri de studii, şezători etc. pentru ridicarea nivelului lor ideologic.

Pe lîngă activitatea publicistică, celulele studenţilor utecişti au devenit veritabile focare de studiere şi propagare a învăţăturii lui Marx, Engels şi Lenin, a documentelor Partidului Comunist.

În arhivele statului din Iaşi, dosarul nr. 5/1933 consemnează găsirea de către poliţie, la Facultatea de ştiinţe, a unor lucrări de Lenin, printre care „Stîngismul — boala copilăriei comunismului", „Chestia organizatorică", fragmente din lucrarea „Ce-i de făcut ?" şi altele.

Studenţii democraţi bucureşteni, clujeni sau ieşeni luau de asemenea atitudine contra acelor profesori care debitau teorii antiumane, fasciste, întrerupîndu-le lecţiile cu toate riscurile şi consecinţele care decurgeau din această comportare. Totodată, studenţii utecişti încercau în diferite seminarii să interpreteze în spiritul materialismului dialectic şi istoric diferitele probleme puse în dezbatere. La un seminar de la Facultatea de litere şi filozofie din Iaşi, de exemplu, studenţii democraţi au criticat aspru un curs de sociologie burgheză, care căuta să ascundă existenţa claselor şi a luptei de clasă în capitalism. Nu întîmplător un alt dosar, nr. 11/1933, din arhivele statului din Iaşi, arată că studenţii au organizat „un ciclu de seminarii în care se discută chestiuni de economie marxistă" şi că fiecare din ei pregăteşte referate în diferite probleme. Care sînt aceste probleme ? Cele care se aflau în actualitate şi la care studenţii încercau să găsească răspuns : „Lenin despre educaţie şi şcoală", „Menirea tineretului comunist", „Bilanţul economic al anului 1933 în U.R.S.S." şi altele. Unul dintre cele mai cunoscute cercuri studenţeşti din Iaşi era cel denumit „Anatole France". La fel, în Bucureşti, în seminarii se dezbăteau diferite documente, hotărîri şi rezoluţii ale P.C.R., care orientau lupta studenţimii împotriva fascizării ţării, împotriva războiului, în direcţia însuşirii ideilor socialismului ştiinţific, a apărării adevăratelor valori ale culturii naţionale şi universale. În lupta lor studenţii democraţi au primit un sprijin preţios din partea unor profesori înaintaţi, cărturari cu dragoste de patrie şi militanţi pentru progresul social : C. I. Parhon, Radu Cernătescu, Vasile Mîrza, Iorgu Iordan şi alţii. Propagarea ideilor marxist-leniniste în facultăţi, întreaga activitate a studenţilor U.T.C.-işti se desfăşura în condiţiile grele ale luptei cu influenţa organizaţiilor fasciste de tineret. Studenţimea democrată a avut un rol activ în Comitetul naţional antifascist aflat sub îndrumarea P.C.R. Ziarul „Studentul democrat", organ al „Frontului studenţesc democrat", creat în vara anului 1935, sublinia că „rezolvarea totală a revendicărilor studenţeşti nu se poate obţine decît în cadrul unui regim cu adevărat democrat". În conducerea Frontului studenţesc democrat se aflau cadre de bază ale U.T.C.-ului, printre care studenţii Grigore Preoteasa, Constanţa Crăciun şi Miron Constantinescu. În acţiunea de răspîndire a ideilor marxiste Frontul studenţesc democrat a folosit forme variate, printre care organizarea, în 1936 a unei tabere de vară la Moeciu de Jos, lîngă Braşov, unde împreună cu tineri muncitori studenţii au participat la un ciclu de conferinţe cu caracter ideologic, ştiinţific şi cultural. După desfiinţarea Frontului studenţesc democrat şi suprimarea organului său de presă, foştii săi membri continuă organizarea de diferite acţiuni democratice. Se editează noi ziare şi reviste cum sînt „Dacia nouă" şi „Cadran". În acelaşi timp publicaţiile ilegale ale partidului cuprind şi apeluri adresate studenţimii. În numărul din 30 noiembrie 1939 ziarul „Scînteia", stabilind jaloanele luptei studenţilor, subliniază : „Studenţii trebuie să lupte pentru revendicările lor. Studenţimea română trebuie să se solidarizeze cu masele ţărăneşti şi să lupte fără nici un răgaz împotriva războiului, împotriva imperialismului asupritor de popoare, împotriva guvernului de dictatură". După instaurarea dictaturii regale, apoi a regimului militarist antonescian şi împingerea României la războiul anti-sovietic, în universităţi s-a instaurat un regim de cumplită teroare. Cu toate acestea, lupta studenţimii înaintate pentru răspîndirea ideilor marxist-leniniste a continuat. Pagini glorioase în această luptă au înscris, atît prin militantismul ideologic cît şi prin activitatea practică, studenţii eroi Justin Georgescu, Iosif Clisci, Elena Pavel şi alţii. În facultăţi şi-au continuat activitatea ideologică şi practică celulele uteciste.

★

După cum se vede studenţimea română a avut un rol însemnat, pe alocuri esenţial, în răspîndirea ideilor marxiste în masele largi, populare, în explicarea acestor idei şi în lupta revoluţionară practică, de aplicare a marxism-leninismului.

Rodica IONIŢĂ

7 ARTE ÎN 7 ZILE

Sintagme

- După MOARTEA UNUI PREŞEDINTE, o altă carte de pasionantă actualitate: ISTORIA BOMBEI ATOMICE

- ANUNŢ:

Cinematograful Patria, după ce şi-a păstrat în programul său filmul VERA CRUZ (producţie 1953) pînă la depistarea TUTUROR SPECTATORILOR lipsiţi de gust artistic, a reuşit, în sfîrşit, să ne ofere şi un film de mare anvergură, „Ana Karenina"

- MIERCURI, 6 NOIEMBRIE, orele 21,15. Televiziunea este altruistă: CAPODOPERA Nr. 1 a artei a 7-a — CRUCIŞĂTORUL POTEMKIN.

- TEATRUL NAŢIONAL „I. L. CARAGIALE" în concurenţă cu CINEMATOGRAFIA ENGLEZĂ:

Tema: piesa Beckett de J. Anouilh

SPECTACOL DE SUNET ŞI LUMINĂ

Spre întregirea cunoaşterii creaţiei brâncuşiene, **„Cercul de studii Brâncuşi"** de la Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti, condus de Tretie Paleolog, a făcut o deplasare omagială (26 octombrie a.c.) la Tg. Jiu, avînd drept scop percepţia psihică a sensurilor operei. În plan ştiinţific este îmbucurător faptul că, prin sunet şi lumină, precum şi printr-o anume mişcare şi un anume comportament montat al grupului, sculpturile şi-au dezvăluit tîlcurile ascunse, devenind astfel uşor de înţeles pentru marele public, nespecializat şi uneori indispus să facă efort spre a înţelege o artă nouă. Azi contemplaţia nu poate avea loc fără o informare vastă şi fără ca spectatorul, el însuşi, să creeze. În acest spectacol în aer liber, de exemplu, percepţia psihică a semnificaţiilor „Coloanei infinite" s-a rezumat în aşezarea privitorului lipit de coloană cu privirea spre **romburile** ei ultime, peste care treceau fîşii întrerupte de lumină. Misterul ce-l poartă volumele romburilor suprapuse creştea. „Passacaglia în re minor de I. S. Bach" împreună cu întunericul nopţii, prin care abia licărea lumina unor lumînări, ajuta „Masa tăcerii" să vorbească, provocînd psihic stări de linişte şi de calm. Extazul era deformat de acel montaj al mişcării grupului, ce tindea spre un ritual impus, nu spre unul natural. Sper ca „Cercul de studii Brâncuşi" fiind la început de drum, orice sărbătoare, orice manifestare viitoare, organizată în aceste locuri să fie la înălţimea monumentelor şi fără a fabula decît înspre relevarea sensurilor complexe ale operei, nu spre micşorarea sau sentimentalizarea lor.

Principialitatea spectacolului scade fără o mînă înţeleaptă de regizor.

A. MARCHIŞ

UTOPIE

Acum cîteva nopţi am avut un vis ciudat. Se făcea că sînt student la Conservator şi începusem cursurile. Priveam planul de perspectivă al stagiunii muzicale studenţeşti, afişat pe panouri mari în toate holurile Conservatorului; concertele bilunare ale orchestrei simfonice cuprind lucrări de Händel, Mozart, Beethoven, Ceaikovski, Alban Berg, Shönberg, Hindemith, Şostakovici etc. Fiecare student instrumentist sau cîntăreţ apare de mai multe ori pe podiumul de concert ca solist în lucrări vocal-simfonice şi ca interpret al muzicii camerale. Toate concertele şi recitalurile prevăd cel puţin o lucrare în primă audiţie iar corul studenţilor are cîte o apariţie lunară într-un concert à capella sau alături de orchestră în monumentalele lucrări vocal-simfonice: „Requiemul" de Mozart, „Oratoriul de Crăciun" de Paul Constantinescu, „Oratoriul Tudor Vladimirescu" etc. În fine, mult discutatele spectacole de operă prevăd lucrări necîntate pe scenele noastre lirice profesioniste: „Arlesiana", „Mantaua", „Scara de mătase", „Wozzek", „Albert Herring", „Petter Grimes" etc. Braţ la braţ trec prin faţa mea cei ce-au lăudat şi ce-i ce au desfiinţat „în serios şi în glumă", spectacolul de anul trecut. Studenţii devin nelipsiţi spectatori ai acestor manifestări şi de la Sala Palatului eşti interpelat cu acel „n-aveţi un bilet în plus pentru Wozzek?" Tu dai amabil dar hotărît din cap în semn de negaţie, fericit în sinea ta că eşti posesorul unui bilet. Iar la spectacole vin şi directorii instituţiilor muzicale din ţară, care-şi aleg încă de pe acum viitorii colaboratori. Dar m-am trezit brusc: Hm, ce vis ciudat!...

Cristian MIHĂILESCU

★

Am fost la concertul orchestrei de studio dirijată de Alexandru Sumsky, mult împrospătată cu cadre tinere, absolvenţi sau studenţi în ultimul an la Facultatea de instrumente. Orchestra sună incomparabil mai bine, dar de ce oare toţi soliştii erau absolvenţi? **Aceasta e menirea studioului? Vom reveni.**

C. M.

GEMENII LA CASANDRA

Acel „acetum italum" — spirit muşcător — de care vorbeşte Horaţiu în Satire pare a fi adevăratul umor latin. Aşa cum transpare el în comedia latină devine esenţa ei, pentru că înlocuieşte aproape totdeauna intriga, idee valabilă şi pentru cel mai ilustru reprezentant al ei, Plaut.

În spectacolul de la „Casandra" cu **Gemenii,** studentul-regizor Alexandru Tatos (anul IV) mărturiseşte că n-a vrut decît să recon-

stituie, să sugereze un spectacol comic din Roma de odinioară. O modestie de bun augur, cred.

Respectînd scena ca unitate independentă (scenele au greutate egală la Plaut), spectacolul e refăcut dintr-un şir de situaţii comice, din expediente şi trucuri de vodevil ce provoacă comicul, din schimbări de situaţii, gesturi, bufonerii, trivialităţi.

Cheia succesului lui Plaut trebuie să fi fost mai ales aceste trivialităţi, aceste gesturi cu înţelesuri obscene, jocuri de cuvinte, singurele capabile a oferi **senzaţii mai tari** unui public ce frecventa arenele luptelor de gladiatori. Cum e şi firesc, spectacolul păstrează prea puţin din toate acestea, rămînînd doar la bufoneriile „cuminţi" — şi aici rolul principal beneficiază de prezenţa lui Florian Pittiş, a cărui vervă comică dă savoare scenelor.

Un şir de **quiproquo**-uri, apariţii şi dispariţii rapide, înjghebă intriga la care participă cele cîteva personaje-tipuri.

Umorul gros e completat, în acelaşi spirit, de machiaj şi costumaţie: linii îngroşate, exagerate, ingenioase contururi de mască (în comedia latină nu existau măşti). Senzaţia e, totuşi, de text jucat, nu de improvizaţie, cu toate că interesul pentru dezlegarea situaţiilor nu se susţine, înlocuit de gustul pentru comicul pur şi gratuit al personajului.

Secondînd pe Pittiş, actor de nesecată inventivitate (pe o gamă de la incisiv pînă la duios), se remarcă Traian Buzoianu (o imagine pervers-lacrimogenă a parazitului), Emilia Dobrin (o nuanţare reţinută în lascivitatea curtezanei), Marta Saveiuc (o matroană cu tentă de ţăţism), Marian Georgescu (un bonom al comicului gastronomic), Liviu Rozorea (încîntătorul sclav de totdeauna). Se reţine Eronim Crişan, al cărui joc aminteşte personajele tenebroase ale Evului mediu.

Cele mai reuşite rămîn totuşi momentele de comic gros (ridicolul şi grotescul în evoluţia personajului Senex), în care Petre Lupu reuşeşte o compoziţie surprinzător de originală.

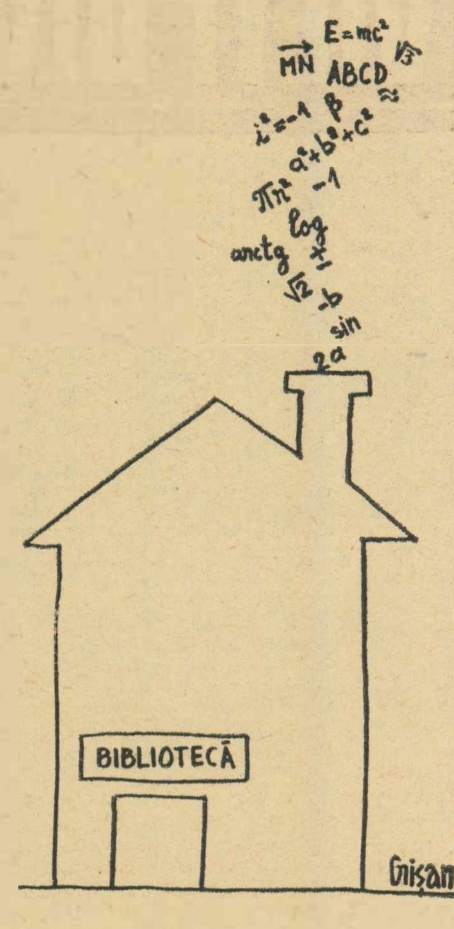
Iov RUSS

EXPOZIŢIE DE CARICATURĂ V. CRIŞAN

După un debut (în paginile „Vieţii studenţeşti"), care s-a bucurat de aprecieri unanime şi după o bogată prezenţă atît în paginile revistei noastre cît şi în ale altor publicaţii, studentul caricaturist V. Crişan este în aceste zile prezent în sala de expoziţii a Casei de cultură a studenţilor din Bucureşti cu o interesantă şi originală expoziţie personală de caricaturi.

Fără a se pierde în detalii nesemnificative, ori în dialoguri şi texte care să explice umorul desenelor, Crişan pune accentul, în primul rînd, pe valoarea expresivă a caricaturii în sine. Cotidianul studenţesc — abordat cu predilecţie de autor — se dovedeşte a fi un foarte fertil teren de inspiraţie pentru mai toate caricaturile. Comicul de situaţie şi umorul sec dau desenelor, pe lîngă o expresivitate deosebită, un anume ton inefabil de tinereţe şi vioiciune. Ar putea fi citată în acest sens, fără nici un risc, oricare din caricaturile lui Crişan. Dar îi lăsăm pe cititorii noştri să discearnă şi să facă aprecierile cuvenite înaintea noastră. În ansamblu, expoziţia lui V. Crişan pe care — mai e nevoie s-o spunem? — am dori-o urmată şi de altele, ale altor studenţi, este mai mult decît reconfortantă.

Florentin POPESCU

transmutaţiuni 7

Acestei lumi incerte, fără început şi sfîrşit, stînd într-un echilibru precar, atîrnînd de furtuni de neoprit sau pîndind catastrofe ireparabile, trebuia să i se opună ceva. Demonilor, secretelor fiinţe nefaste, ce zac în ape şi metale, în văzduh şi în sînge, în parfumuri şi chiar în litere, numere sau răsuflări, în stele sau în zile trecătoare li se opun calcule, ceremonii, invocări sau arderi de materii binefăcătoare. Se scriu cărţi sibiline, se întemeiază adevărate ştinţe gata să ţină piept acestor năvăliri malefice. O întreagă industrie de amulete, venind din timpuri memoriale, hrănesc imaginaţiile, dar au la bază o adîncă observaţie. Vracii inventară cuvîntul theurgie, care e o magie albă spre deosebire de goethia, care era o magie neagră. Florile, metalele, culorile au un limbaj ezoteric. Tainele se încredinţează numai iniţiaţilor şi manuscrisele ori nu există, ori sînt îngropate. Se naşte impresia că se pot provoca bolile şi demenţa, moartea şi supliciile metafizice. Aerul devine un spaţiu locuit de fiinţe nevăzute: demoni, diavoli, spectre, larve, incube şi subcube, vampiri şi vrăjitori. Invocate, îmblînzite, primind sacrificii, aceste creaţiuni infernale pot aduce rănirea inimii celei ce te refuză. Apar mănuşi otrăvite, lămpi cu flăcări ucigaşe, inele trădătoare, pomezi şi farduri din pomezi veninoase. Literatura, pictura şi muzica se vor hrăni pe veci din aceste invenţiuni.

Cerul este scrutat cu atenţie. Arta devinaţiei îşi măreşte spaţiul în zborul păsărilor, studiază graiul cîntătoarelor şi se merge pînă la citirea cutelor unor haine, se interpretează presentimentele, se pun cap la cap cuvinte auzite întîmplător. Animalele domestice sînt sacrificate şi în aşezarea sau conţinutul intestinelor lor se vede viitorul. Ne aflăm pe un tărîm fantastic, fără frontiere. Poeţii compun în transă versuri obscure, cu multe înţelesuri. Nostradamus se va ilustra extraordinar în acest gen. Apar grafologi, chiromanţi şi frenologi, criptografia pătrunde în modă. Cafeaua, ceara şi plumbul sînt materiile labile în care se citeşte.

Se caută un elixir al vieţii, panaceuri universale capabile să te scutească de suferinţe. Praful unor pietre este absorbit, un ritual chinez pantacular îl obliga pe cel ce se iniţia să stea cu un sfeşnic în faţa unei oglinzi. Imaginea reflectată era stropită cu apă. Apa fura această imagine şi era strînsă într-un pahar din care se bea. Lemnul de smochin aducea un spor erotic, în Evul mediu, alunul ars în foc şi augmentat cu tămîie obţinea pe cel dorit.

Iată textul unei invocaţii:

„Ramură, eu te ard! E inima, e corpul, e sîngele, e înţelegerea, e spiritul lui X, pentru ca el să nu poată sta liniştit pînă în măduva oaselor sale şi să nu stea pe loc, să nu vorbească, să nu urce pe cal, să nu bea şi să nu mănînce înainte de a veni la chemarea mea!".

Teocrit şi Virgiliu vorbeau despre păpuşi de ceară şi cîntece invocatoare. Se fac filtre: carnea şi băutura se farmecă. Există şi o cerneală de simpatie produsă de cenuşa scrisorilor de dragoste, amestecată cu pudră de magnet şi lapte de femeie. Mesajul este scris pe pielea unui animal pur. Reţeta pregătirii acestei piei se găseşte într-un cunoscut Dicţionar infernal.

Templul din Memphis furnizase cele mai multe papirusuri magice. Acestea aparţineau faraonilor care numai în cazuri grave le cedau preoţilor. Pe un papirus există formula magică a unei cerneli mistice în compoziţia căreia intrau şapte parfumuri extrase din şapte flori. Fantezia cea mai bogată nu poate imagina exacerbarea vrăjitorilor. Sînt căutate inimile de porumbel, testiculele de iepure şi de cocoş, ficaţii de hienă şi ochii de pisică în rut. Virilităţile unui taur proaspăt ucis sînt inestimabile. Autorul lui Kamasutra recomanda un unguent produs din Coronaria tubernamenta costus arabicus şi calafracta flacurtia care te făcea irezistibil. Existau uleiuri şi farduri negre, magice, alcătuite din amestecul cenuşii oaselor de cămilă, bufniţă şi păun. Cenuşa scheletului de vultur avea putere de seducţie. Cărţile de vrăjitorie cunoscute sub numele de Marele şi Micul Albert recomandau plantele ce trebuiau culese în a 23-a zi a lunii, numind în acelaşi timp şi virtuţile particulare ale plantelor.

Mărul era un intermediar erotic. Vinerea dimineaţa, înainte de răsăritul soarelui, se culegea cel mai frumos fruct din grădină, după care se scria pe o hîrtie cu sînge personal numele tău şi-al iubitei. Acest mesaj era legat cu trei fire de păr de-al tău şi de-al iubitei de un alt bilet pe care se scria, tot cu sîngele tău, cuvîntul Scheva. Se tăia mărul în două, se vîra biletul în locul secret al seminţelor şi după aceea fructul era aruncat în foc. După o ardere parţială se învăluia totul în foi de laur şi mirt şi se aşeza sub căpătîiul iubitei.

Putem să rîdem de aceste lucruri, dar trebuie să recunoaştem că nu sînt lipsite de poezie.

Eugen Barbu

VIEȚI PARALELE

VIEȚI CONVERGENTE

VIEȚI DIVERGENTE

Jurnal studențesc

Un seminar. Primul sfert de oră. Asistenta pregătește ceea ce ea consideră „o atmosferă caldă, tovărășească" (există la catedră sensibil mai mult asistente decît asistenți, dar, categoric mai mulți profesori decît profesoare. Cîtă cochetărie pentru o rezolvare știută !).

Primul vorbește T. D. Pare hotărît să pună, de la început, lucrurile la punct. Domnișoara de la catedră e convinsă. Noi nu. Nu citește nimic — D.T. — pentru nici un seminar. Ar vorbi primul oriunde l-ai așeza. Al doilea, invariabil e R. D. Exhaustiv. Tratează ideile la modul absolut. Vina lui este că prea ia totul în serios. Asistenta notează ceva în carnet, poate spectacolele săptămînii, eu privesc aspru înainte, hotărît să sugerez concentrarea, mișcarea spirituală. În acest timp înot. Înot cam trei ore pe zi.

E. N., al treilea. Explodează. Găsește mereu cusurul primelor idei. Dar nu apucă niciodată să le spună pe ale lui. Se reflectă și se adîncește în primele, ca între două oglinzi puse fața-n față.

Fetele nu îndrăznesc decît dacă sînt întrebate. Și nici atunci. O clasă cu fete politicoase, s-ar putea spune. Cîteva grupulețe, ca niște monumente ale rezistenței la cuvînt. Nu știu ce interese tainice adună în aceeași bancă trei fete cu firi diferite, dar știu ce rezultă : o căsătorie la cîteva luni odată. Fac, desigur, o legătură pripită între mișcări și efecte, dar e curios că fetele care stau singure în bancă nu s-au măritat. În schimb, cum se întovărășesc, cum se naște soțul, din cuvînt, ca pruncul binecuvîntat.

O colegă — A. I. — înzestrată, ar putea întoarce discuțiile către util și esențe. Dar nu se ia în serios.

E simbolul grupei. O bună inteligență care nu are suficiente motive să se întrebuințeze. A înțeles prea bine legea facultății noastre : sacrificarea cîtorva personalități pentru o medie ușor de controlat.

Discuțiile se încing mortal în ultimele minute. Fetița de la catedră e perplexă. Nu înțelege cum ea, cu vocea ei atît de delicată, a declanșat marele spectacol. E consternată, rușinată, enervată, dar se supune, absentă valului.

E clipa în care se ivesc cu bîta ridicată de după colțuri D. M. și V. I. Primul ne sperie prin bigotism livresc, al doilea prin lipsă de măsură. D. M. procedează ca Niță, care-ți umfla mîncarea din mînă în clasa întîia primară, V. I. ca penibila domnișoară Cucu, înghețînd o iarnă în parcul municipal să prindă o liceană peste ora opt.

★

Cu două trei noutăți și pierderi, grupa e, în fond, neschimbată. Cu două trei noutăți și pierderi, am aceleași păreri despre colegii mei ca în anul întîi. Asta dovedește, din parte-mi, fie constanță, fie un anume soi de fixism. Înclin către prima posibilitate, dat fiind că, în diferite împrejurări, mi s-a remarcat cu elogii tocmai stabilitatea judecății.

Scriu cu greutate despre colegi. Nu sper să găsesc tonul potrivit pentru adevăr. Fiecare e atît de fabulos deosebit de celălalt încît cred că lumea e așa, cu distanțe inimaginabile între un om și altul, că putința apropierii e o fantezie tonică. Mizantrop cu desăvîrșire nu ajung. Sînt și lucruri care mă înveselesc. Vreau să spun că sper să ne înveselească pe toți, să reparăm ce stricăm cu prea multă convingere. Bunăoară, observația pe care o facem o dată pe lună: „Niște țicniți !" Nu noi, ceilalți ! Toată lumea e pe dos și noi, ultimii mohicani.

Mi s-a mai întîmplat să fiu surprins de faptul că unul sau altul, căruia nu-i acordam cine știe ce credit, să fie autorul unui fapt remarcabil, remarcat. Atît de bun încît să am ipocrizia fină de a-l invidia. O întîmplare ? Bineînțeles. Regula sînt eu, ceilalți 25 sînt întîmplarea.

Sîntem o grupă de 26 de oameni, băieți și fete jumătate-jumătate. Cred că sub ce-am

scris pînă acum fiecare di
fel n-aș continua.

Nu ne numim „o famili
să tindem către asta. Am
auzind că niște oameni,
într-o familie. Nu e un ide
cunoașterea. Între ai case
bine caracterele ca între
eviți, treci cu vederea sa
străduiești să-ți ascunzi se
ceea ce „nu se cade, nu se f

Mă regăsesc în cusururil
cinului meu și pentru
indulgență. Îmi cunosc b
precis ce-mi poate capul.
e drept, o anume înc
între două puteri învecinat
se cunosc prea bine pentru
forței.

Cel mai important cîș
adîncit cu mintea române
e cunoașterea fără rabat a

După 50 de ani de căsni
vorbesc decît rar. Fiecar
pereche. Noi sîntem ca-n
unui mariaj de jumătate
binele a început să se
firească. Partea proastă e
exercițiul binelui și că r
pede soluția unei întîmpla

În anul trei, la onoma
a reușit să strice în cîtev
țise bine cu cîteva zil
cîteva cadouri. Era pr
acest fel pe care-l înce
deloc. De fapt nici noi n
grație un prunc de 23
atît de lipsită de sens. î
repetat aventura. În cin
dăruit nimic nimănui. Cr
„duri" între intelectuali,
confundat. Semnul nostru
coliei. Ce deosebește gru
șapte din an e teama de a
exagera. Într-o grupă exis
— literar. O exagerare ! Î
care săptămînă două or
exagerat !

Sigur că e naiv. O ști
cerea jocului, care nou
prea mîndri de seriozi
mîndri.

Am vrut să schimb t
facultate. Să nu fac nimi
să semene cu mai înain
reușit, dar reușita se con
asemănătoare pînă la rut
le-am mai trăit.

Am vrut să nu pierd
urmă, văd perioade dens
ceea ce sînt acum. Am s
ore pe zi, simțind fizic a
iam să mă descopăr mai
rudit. Toți gîndeam la f
Ca să fiu conștient acum
stare, de ce reprezint ca
a trebuit să tratez în pie
din cele cîteva mii ale bi
cauză nu m-au preocupa
să nu-i deranjez. Credea
ne stingherim recipro
ceva unul pentru altul.
chiar prea bine.

Jumătate din noi au
„ca pe sută". Țin bine
asistentă ne-a întrebat c
șit. Fetele, bineînțeles,
note oarecare. Eu, cel pu
gătit pentru o astfel de
cat pînă la rușine tonul
meiuștii aceleia. Ne sfăt
rectorului școlii de corec
serios. Părea să spună c
tatea sfaturilor, că cel c
șapte cu asta rămîne în
profesori fără operă —
mai puteai aștepta oper
rau prea des. „Nu știți a
Vai, dar nu se poate !"

SEMINAR LA SCARA 1 CONTRA 30

Seminar la Istoria filozofiei. Joi, ora 7,30, sala 5. Facultatea de limbă și literatură română. Începe (aproape) punctual, la 7,35. Începe : asistentul deschide ușa, face loc ultimilor — deocamdată — întîrziați, poate salută (ca apoi să remarce : „Ori se ridică toată lumea în picioare, ori...") și propune spre discuție titluri savant filozofice. Și nu numai astfel promițînd reacția în lanț — o efervescență a seminarului.

7,40. Asistentul n-a terminat cu indicațiile privind sensul viitoarelor participări la dezbateri. Și referirile la bibliografia „citită pentru astăzi de toată lumea, sper". Speră.

7,48 . Între timp, fiecare dintre cei prezenți (nume scrise într-o condică de prezență) face ce poate, ce știe. Ce știe că se poate face pentru a obliga timpul să curgă. Oricum, asta nu interesează.

Asistentul caută cu privirea, poate există totuși o mînă ridicată — gest de angajare. În așteptarea lui, își aranjează pe catedră hîrtiile. Cît mai puțin stînjenit cu putință. Aparențele da, interesează !

7,50... fără ca vreun cuvînt să despice liniștea.

La ora asta ziarele mai sînt calde. Și „Sportul". Nu-i așa ?

O fată privește cu insistență în direcția noului coleg. Nou, după o lună de cursuri. O alta citește, pe genunchi, un volum respectabil prin dimensiuni, învelit cu grijă într-un ziar. Grijă : pentru carte, sau... ? A venit vremea bifării titlurilor din bibliografii. „La filozofie, examenul e abia în vară..."

Alături, un creion nervos iscă pe strălucirea mesei linii, linii... În așa liniște, scîrțîitul grafitului atinge proporții neobișnuite. Sîcîitoare.

Afară mai plouă, toți văd. Ploaia hașurează mărunt clădirea nouă, de peste drum, a Institutului de arhitectură. Și acolo sînt seminarii. Pe șoptite :

— De la ei, cum s-or fi văzînd sălile noastre ?

— N-au ei timp de noi !

8,00. Un întîrziat (8,00 ?) deschide ușa. Se retrage. „Poate intra !", solicită grupa (bucuros, fiecare, să-și asculte glasul), asistentul aprobă. Cineva iese, să ducă indulgența. Asta durează, s-a făcut de...

...8,10. Explicații : „Vine la ora a doua, îi e...".

O voce (cel puțin una care se face auzită) : „Norocosul !"

8,15. Aparențele sînt salvate : „Natura în sine nu dispare..." Cineva s-a ridicat, s-a și ridicat pentru a-și spune părerea. (Fată era, mai tîrziu : „Mi se făcuse milă de asistent, ai văzut cum se chinuia să..." Milă !).

Dacă aș fi învățat să stenografiez !... Pentru ce ? Cu tocul din clasa I-a se poate demonstra, prin înlănțuiri leneșe de cîrlige și bastonașe, o excelentă dexteritate de a nota tot ce se aude : foc de paie, mila fetei.

Seminar la Istoria filozofiei...

8,20 : „După moartea trupului rămîne spiritul" — monologhează asistentul. Dar reciproca ? Într-un seminar cum e acesta : cînd spiritul doarme, rămîne trupul. Trupurile. Aici — treizeci, plus unul. Contra unul.

Pe o masă se împrăștie — estetică a neglijenței — conținutul unui coș de papură (sau din altceva, nu știu, nu asta contează) : batistă mototolită, articole cosmetice, oglindă, iar batistă, împăturită, în sfîrșit — o trusă de manichiură. „O am" — zboară mulțumirea descoperirii în celălalt colț al sălii.

8,25. Asistentul se „salvează" prin procedeul monologului. Al expunerii: „Problema n-a fost soluționată nici de Platon, nici de Aristotel...". În culise : „Și credeți că, dacă nici ei n-au reușit, noi... ?" Asistentul „nu" aude : „Aceste probleme le vom discuta, vom încerca să le discutăm ora viitoare" . Binevenită precizarea „vom încerca".

Sau — într-un viitor seminar. Joi, 7,30, sala 5. Acolo de unde ploaia pare măruntă și sîcîitoare. Și ploaia. De unde se aud magnetofoanele colegilor de la arhitectură : „Ăștia încep de dimineața cu muzica !..."

CUM A
VASS
ACEEA
(pre
VASSI

l ar semna. Alt-

Ar fi exagerat
t rezerve mereu
eva, ar trăi ca
Nu forțezi deloc
ervi la fel de
l, dar accepți,
și simplu te
ilitatea în fața a

inteligența ve-
îl judec, fără
colegii, ei știu
itabil ! Rezultă.
, ca un pact
iniște pentru că
i accepta jocul

n facultate —
de pe urmă —
oameni.
i doi nu-și mai
e totul despre
ii cinci ani ai
secol. Răul și
în proporție
nu prea avem
ăsește mai re-

proprie, I. M.
e ceea ce sim-
înte. A făcut
rimul gest de
nu i-a mers
să ajutăm cu
l. A fost o zi
meni n-a mai
nimeni nu a
sîntem niște
mni și de ne-
ența melan-
a de celelalte
vi, de a nu
naclu — cred
se fac în fie-
auzică. Naiv,

l, dar au plă-
ește. Sîntem
oastră. Prea

prima zi de
e ar fi putut
bil că am
in întîmplări
ltele pe care

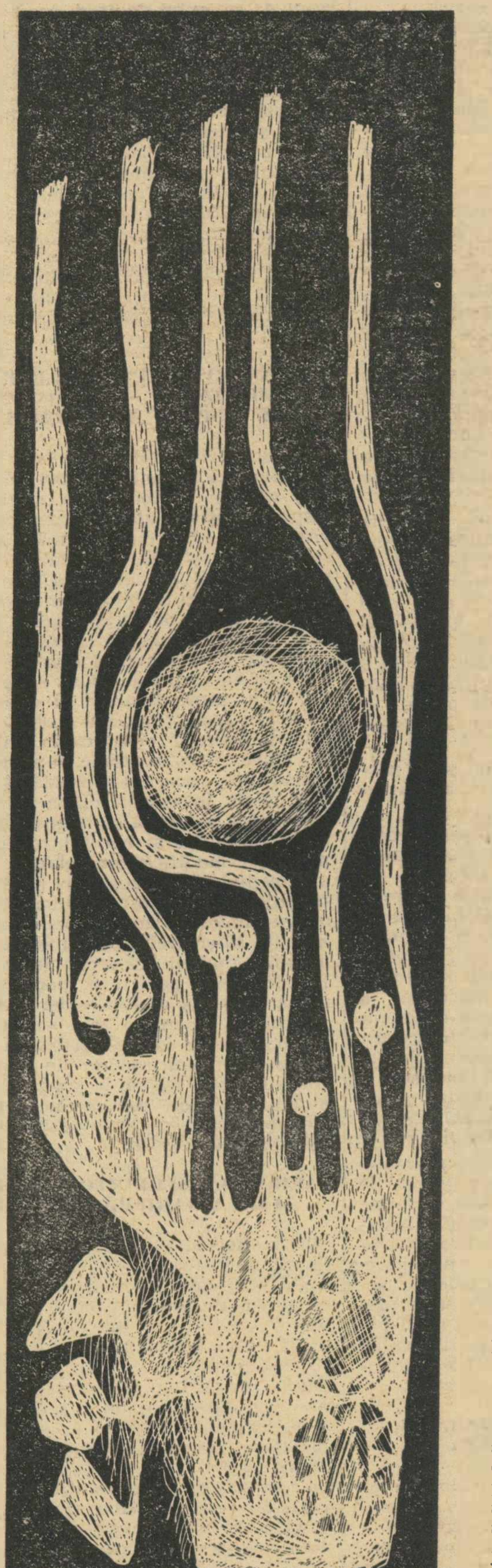
Socotind în
folos pentru
ibliotecă opt
ecerea. Vro-
deștept și e-
aproape toți.
a ce sîn' în
particulară
fiecare oră
Din această
i. Gîndeam
buie să nu
— devenim
eușit poate

anul întîi
seminar. O
ie am reu-
ă. Noi, cu
enisem pre-
ie. M-a șo-
dent al fe-
lîndețea di-
m totul în
de în utili-
ște pentru
a și alți
înd nici nu
— se mi-
auzit asta !

Iată că se poate — aș fi vrut să zic. Dacă știți atît de bine ce trebuie să faci în viață, de ce dracu ați rămas asistenți la 35 de ani !

★

Aș fi vrut să nu-i cunosc pe D. M. și V. I. Din primele zile i-am simțit ca o amenințare la tot ce știam eu că înseamnă conviețuire civilizată. Aș putea scrie multe despre ei și

n-aș vrea să scriu deloc. Primul îmbătrînit prematur s-a slujit de trucuri umilitoare la fiecare examen, la fiecare seminar. Știm din filme și cărți cum arată un om dezgustător. Dar nu-l vedem niciodată lîngă noi sau nu vrem să-l vedem. Îl considerăm o abstracție creată pentru a ne imagina reversul a ce cunoșteam. N-am crezut că un intelectual se poate sluji, ca orbii în trenuri, de un defect al trupului sau al minții pentru a răzbate. D. M. începe orice discuție prin a aminti că la împărțirea lumii el a fost frustat. Și cere mai mult acum. E „filozofia lui". O explică oricui ar sta să-l asculte. Probabil că așa se fac războaiele. Cineva nu-și închipuie că celălalt ar putea să împingă lucrurile pînă într-acolo, dar celălalt o face și-și creează și argumente. Al doilea, V. I., e bădăran. Pare un tip sensibil, conștiincios și, judecînd după cele cîteva cuvinte pe care abia le rostește zilnic, retras, complicîndu-se în singurătate și reflecție.

A avut izbucniri îngrozitoare în acești cinci ani. Nu mai mult de cîteva. Cuvinte otrăvite, adresate celor mai slabi dintre colegii mei, unor fete sfioase, dar era clar că se adresa nouă și restului lumii. Nu m-au tulburat atît izbucnirile lui cît faptul că poate exista un astfel de om, o ființă atît de plină de așteptare, de neprevăzut și mizerie răzbunătoare. Prin mîinile lor vor trece cîteva mii de copii !

★

Nu am fost îndrăgostit de nici o colegă. Amănunt neplăcut. Îmi explic astfel și sentimentul de efort sterp pe care l-am avut în clasă. Sînt convins că altfel aș scrie despre mine și despre toți dacă ne-ar fi plăcut dumnezeiește o fată. Să așteptăm ziua următoare pentru ea. Cu nervi subtili și emoție disimulată descoperim ce fete sînt în ceilalți ani. Băieții lor par diferiți de ai noștri, mîndri, stăpîni într-un cer tandru și voluptos.

S-ar putea să mă înșel. Plictiseala noastră să fie din supralicitarea unor impresii. Oricum, ideea rămîne. Fetele noastre fac tot ce pot să nu placă. Complimentează o natură ingrată prin trivialitate domestică. Parcă ar răzbuna pe noi o prea strînsă pudoare de viitoare soții. Din lene și prostie lejeră unii cultivă situația și nu m-aș mira să adune în amintirile dulci din facultate și pe acestea.

★

Acum trebuie să fac o pauză. Scriu despre un *om*.

Există un om pe care-l stimez enorm, a cărui prezență mi-a fost necesară fără ezitări. Mă acceptă, mă invidiază chiar pentru că îi par puțin fire de artist. Eu sînt strivit de rigoarea studiului său, de faptul că încearcă în imposibil totul. Prin urmare, niște relații complicate între noi doi. Muncește ca un catîr și, în ciuda eleganței sale, firea lui e de stoic și de vagabond cu nostalgia locului sigur. El mi-a dat încredere în timp. În comparație cu el, îndrăznelile mele îmi par premature, fără șansa culturii fundamentale. Un singur lucru mă tulbură. Am senzația că va studia pînă la sfîrșitul vieții, fără curajul de a inventa el însuși o carte. Judecîndu-l, comparîndu-l, îmi pare în afara timpului. M-aș bucura să înceapă o carte. Ca pentru ziua în care m-am născut.

★

Dacă ar trebui să fac din nou facultatea, cu aceiași oameni, în situația de a alege, aș ezita puțin. Și aș lua din nou grupa mea. Nu pentru că țin deosebit la zece ani de cunoaștere. Ci pentru adevăr.

După atîta timp, ne-am modificat. M-am schimbat. Sînt așa cum sînt pentru că a existat în dreapta mea D. R. și D. M. în stînga. Între 19 și 24 de ani m-am desăvîrșit cu acești oameni nedesăvîrșiți. Dacă mă respect și am încredere în ceea ce fac trebuie să am încredere și în amintiri. Aș putea să semnez întreg aceste pagini. Mă întreb ce-i mai important : faptul că eu am alăturat cuvînt lîngă cuvînt sau faptul că cei 26 sînt prilejul și sensul cuvintelor ?

confidențe

NEÎNTOARCEREA IUBIRII...?

Cineva spunea că nu ne dăm seama de valoarea unui lucru decît după ce-l pierdem. Că avea dreptate nu mă îndoiesc, mai ales acum. Și sînt sigură că ireversibilitatea timpului ne doare — atunci cînd începe să ne doară — nu atît pentru că nu mai sîntem la vîrsta de ieri, pentru că am înțeles valoarea a ceea ce aveam abia după ce nu-l mai avem. Necunoscută atunci și neînțeleasă, această valoare — și cred că mai general umană decît iubirea nu există nici o valoare — revine azi ca un bumerang — poate idealizată tocmai de lipsa ei — să ne răscolească, și așa ades prea răscolit — sufletul. Deși tentați — și nu e rău că o facem — să cîntărim și iscodim totul, ne rămîne mereu ascuns și îndoielnic tocmai ceea ce am vrea să însemne pentru noi certitudine. Căci timpul — incoruptibil trișor al omului — dezvăluie această „certitudine" abia după ce și-a însemnat pe răboj un fapt împlinit, căruia nu-i mai permite reversibilitatea. Și tot timpul își zgîrie apoi victima cu imagini vechi — amintirile — făcînd-o să geamă a neputință...

Mă gîndesc la toate astea cu senzația că sînt pe marginea unei prăpăstii în care trebuie să-mi dau drumul. Începutul e toamna în care am devenit studentă, toamna cea mai frumoasă din viața mea (fapt pe care l-ar putea spune oricine, chiar fără a-l lega de ceea ce vreau să vă mărturisesc — pentru că studenția nu se poate egala în frumusețe — ca treaptă spre împlinire). De atunci au trecut încă vreo cîteva toamne aurii — cu funigei, aramă, vise, nostalgie... Dar cea prezentă a venit dureroasă ca un cancer iminent. În starea asta, îmi recitesc rîndurile scrise în toamna baliciei de către un... balic — devenit apoi prietenul meu. (Nu avea nici talent, nici vreo legătură cu artele plastice, dar așteptîndu-mă zile de-a rîndul (fără să observ) într-un colț de stradă, îmi desenase chipul pe un fond de funigei și frunze ruginite, peste care părul (pe care-l purtam atunci în două coade lungi, ce-mi atingeau genunchii) se proiecta ca o chemare irezistibilă, adîncă și pură... acel chip (mărturisesc, îmi plăcea) mi l-a dăruit cu cîteva rînduri. Au urmat nenumărate alte gînduri, frunze și funigei, trăite sau metaforizate în rînduri și cuvinte de iubire... Ne iubeam. Ne-am făurit toate visele vieții, numai împreună posibile și realizabile. Azi sînt sigură că m-a iubit imens, cît nici nu pot cuvintele s-o spună. Dar s-a interpus treptat, între noi, ceea ce aș numi dopingul cu fericire, de care aveau atîta grijă părinții. Nu-l vroiau. Eram unica lor fiică și-mi doreau un viitor fericit. Numai că ei n-au înțeles — iar eu n-am avut destulă putere să le demonstrez — că idealul lor nu corespundea nici zilelor noastre, nici viselor mele. Totuși îl judecam greșit — de multe ori prin prizma lor. Era însă un om care — cerîndu-i ori nu — simțea o adevărată fericire să se dăruie. Niciodată nu se plîngea că nu-i ajung banii pentru a mă invita la un spectacol, la un local, pentru a fi atent de ziua mea sau alte ocazii... (nu eram pretențioasă, dar îmi făceau plăcere gesturile lui care știu că-l costau de multe ori banii ce-i erau lui mai mult decît necesari). Era student foarte bun și — deși se întreținea singur — din bursă și colaborări la diferite reviste — avea timp întotdeauna pentru mine, pentru el și pentru alții... Ar fi putut să placă multora — cum mă și temeam, deși nu era un tip atletic și mai ales nu avea perspectivă să fie medic sau inginer cum vroiau ai mei. Grija de a nu trece peste voia părinților și nu știu încă ce teamă, ce inexplicabil, m-au făcut să-l amîn. (Îmi ceruse mîna). Invocam lipsa verighetelor — pe care nu le vroiam oricum, ci la comandă. Le-a procurat exact pe gustul meu... La sfîrșitul anului universitar trecut, fixasem din nou data logodnei — amînată atîta. Nehotărîrea mea mi-a fost fatală. Și nu numai mie. Un fel de irațional, de absurd, ne-a făcut să ne spunem adio. (Era un adio la aproape tot ce inima și gîndul nostru proiectase peste timp ca ideal). A plecat la întîmplare... A întîlnit o alta. S-au îndrăgit (poate !?) brusc, aceasta văzînd în el ceea ce eu n-am vrut să văd ori să recunosc. În cîteva luni (trei !) a fost căsătorit. Ireversibilul se produse. Sigur, însă numai pentru un moment m-a înlocuit cealaltă (l-am căutat și eu în alții — aproape imediat de la acea despărțire). Cea cu care a rămas — spun mulți — are calități ce mă depășesc. (Cel cu care m-am împrietenit — dacă nu e prea mult spus — o spun la fel destui — e mai bun, mai bine etc., decît el). În plus le convine și alor mei ! Dar vai, se înșeală ! Pentru amîndoi, „altul", în care ne-am căutat reciproc înlocuirea, este și rămîne o consolare palidă, gata în orice clipă să se destrame. Fiecare am rămas niște puncte suspendate în gol. El pare îmbătrînit, obosit și aflu de la prietenii lui vechi (azi parcă nu-i mai are) că e absent din toată vîltoarea și efervescența vieții studențești în care-i plăcea mereu să fie în frunte. Mie... cursurile îmi curg pe undeva pe lîngă urechi, sînt doar pe jumătate lucidă și îmi pare totul o imensă inutilitate. Ne mai iubim și ne dorim irezistibil ; simțim durîndu-ne profund neîntîmplata și neîmplinita iubire a noastră. Ne căutăm, căutăm o cale spre noi, spre ceea ce visam împreună. Dar tîrziul interpune acum între noi un act oficial. Sigur numai un act ce consfințea o pornire negîndită, atunci cînd nu ne-am dat seama de valoarea (subiectiv înțelegînd-o) fără care celălalt va rămîne toată viața infirm. Trebuia atunci să risc ? Oare un risc neriscat la timp mai poate avea acum o cale spre sens ? Oare mai trebuie, mai pot folosi sfaturile ? Ori neîntoarcerea iubirii e un fapt totalmente și definitiv consacrat ?

Crina SOMEȘAN
I.M.F. Cluj

T STUDENTUL
I CUM DUP-
MAI IUBIT
tat: CUM
BIT ŞI NU)

Studentul Vassille a zărit o jună și inima a început să-i palpite. I-a spus junei :

— Fiui !

Iar juna a răspuns că ea nu conversează cu derbedei prost crescuți.

— Că cum, a spus Vassille, că ce, el e prost crescut ?

— Nu, dar e derbedeu, a spus juna.

— A, asta nu-i adevărat, a spus Vassille. El e la electro, dar ea ?

— Că s-o lase-n pace, că are prieten.

Inima lui Vassille a lăsat-o mai moale cu palpitatul. Prieten, asta nu-i bun. Totuși un glas lăuntric i-a mormăit că „aiurea, n-are". Și atunci Vassille a glăsuit precum urmează :

— Ei, și ?

— Eh, a spus juna.

— Bun, și așa. Mergi la film ?

— Că nu, că ce, că nici nu-l cunoaște, că dacă...

— Vax, a conchis Vassille. Nu ți-am spus că-s la electro ?

— Ei da, dar ce, parcă poți să știi. [1])

Vassille a replicat indignat că el nu, și s-au dus la film.

La film studentul Vassille a constatat că juna ignorează o serie întreagă de aspecte ale sărutatului, pe care nici nu le știe, și e la chimie. Cînd a aflat, Vassille a fost spiritual :

— A, chimie, formule, chestii, nu ? Ha ha.

— Hi hi, corespunse juna.

— Aici e de lucru, se băgă vocea lăuntrică.

După film Vassille dădu o cafea și-o țigară. Juna voia la cămin.

Dup-aceea, Vassille îi spune junei c-o iubește în fond, și o duse la cămin. Despărțirea fu sfîșietoare :

— Servus...

— Servus, tu.

Portarul plîngea.

★

A doua zi, mîine, Vassille a cunoscut o altă jună, mult mai corespunzătoare cerințelor sale mereu crescînde, și-și spuse în fond că june e multe dar ce, ai timp de toate ? N-ai. Aia e. Și n-o mai iubi pe juna unu.

A urmat

---

[1]) E o chestie (Nota lui Vassille).

Tylosaurus, animale gigantice sau iluzii optice — trei ipoteze în legătură cu

enigma șarpelui de mare

EVRIKA!

UN JURIU UNANIM

În ziua de 20 iulie 1897 canoniera franceză „Avalanche" efectua o misiune de patrulare în golful Fai-Tsi-Long — situat pe coastele Tonkinului. Presărată cu numeroase insule despărțite de canale înguste și adînci, această regiune are o faună de o bogăție fantastică, lucru explicabil prin numărul mare de bazine cu apă liniștită, de peșteri submarine, de tuneluri naturale, formînd intrarea unor circuri în parte cufundate, care constituie adevărate acvarii unde algele se înmulțesc intens și în care mișună animale exotice.

În acest decor de basm, de pe nava care depășise o mică insuliță înecată în verdeață fură zărite două animale lungi de cca 20 m și cu diametrul de 2—3 m.

— Balene ! fu prima exclamație a marinarilor. Ciudatele viețuitoare nu erau însă rigide, ci efectuau ondulări similare cu ale șerpilor dar în sens vertical Dintr-un spirit mai mult cinegetic decît științific, tunul-revolver de la bordul navei execută o salvă de la distanța de 500 m. Animalele dispărură cu repeziciune, lăsînd la suprafața apei un vîrtej asemănător celor provocate de stîncile submarine. 8 luni mai tîrziu, la 8 februarie 1898, „Avalanche" a reîntîlnit animalele necunoscute. Avînd la bord 9 ofițeri de pe nava „Bayard", canoniera franceză urca pe Fluviul Roșu pentru a cerceta un canal subacvatic vestit în vremurile pirateriei. La jumătatea drumului un om din echipaj reperă animalele enigmatice Din nou impresia inițială a fost că s-au semnalat cetacee. dar mișcările ondulatorii precum și prezența unei creste dorsale semănînd vag cu o lamă de fierăstrău înlaturau orice îndoială. Deși se trage din nou asupra lor, animalele își continuă evoluția în fața vasului de pe care erau cercetate cu multă curiozitate. Ele se arătau destul de des la suprafața apei, probabil pentru a respira. Întotdeauna li se remarcau mișcările ondulatorii, precum și jetul de apă care preceda fiecare ieșire la suprafață și care părea să fie mai degrabă o pulverizare a apei produsă de o respirație extrem de puternică. Animalele erau cenușii și în urma lor rămîneau cercuri cu diametrul de 4—5 metri. Subapreciind capacitatea de manevră a animalelor, comandantul dădu ordin de urmărire, dar cînd aproape că le ajunse, acestea se scufundară și apărură în spatele canonierei !

Absolut toți observatorii au căzut de acord că animalele nu fac parte dintr-o specie cunoscută, iar semnalarea lor în această regiune se adăuga numărului mare de observații cu privire la existența în diversele puncte ale oceanului planetar a fantasticului „Șarpe de mare" sau, mai precis, a unor animale gigantice, al căror aspect sugera observatorilor un șarpe uriaș.

O LEGENDĂ SUB CARE SE ASCUND ANIMALE NECUNOSCUTE ÎNCĂ ȘTIINȚEI

Din 1522 cînd a fost observat pentru prima oară și pînă în 1890 se adunaseră peste 100 de relatări privitoare la giganticul „Șarpe de mare". Datorate marinarilor, căpitanilor de cursă lungă, ofițerilor din marina de război, negustorilor, aceste observații prezintă în cele mai multe cazuri un caracter de autenticitate greu de negat. Perfecta lor concordanță este cu atît mai demnă de luat în seamă cu cît fiecare semnalare a fost făcută fără cunoașterea celor anterioare, și ea constituie primul temei științific al ipotezei, considerată multă vreme fantastică, referitoare la existența acestor animale necunoscute ce pot fi întîlnite în anumite mări și oceane.

Un pasionat zoolog, A. C. Oudemans, adună toate dovezile, legendele, relatările, comunicările și rapoartele oficiale, publicîndu-le în 1892 sub titlul „Șarpele marin gigantic"

În lucrarea sa se găsesc 82 de ilustrații realizate doar în mică parte la locul observației. Din analiza acestora reiese că au fost observate mai multe tipuri morfologice de animale gigantice grupate în mod eronat sub numele de „Șarpe gigantic"

Bazîndu-se pe argumente și fapte concludente, cartea lui A C Oudemans este prima recunoaștere științifică a existenței legendarelor animale Prin absurd, însă, munca sa nu s-a bucurat de aprecierea meritată în rîndul savanților din acea vreme și aceasta pentru că, înainte cu 19 ani de apariția cărții sale, trei pescari din Terra Nova, luptîndu-se vitejește, au reușit să captureze pentru prima oară o caracatiță gigantică, faimosul monstru „Kraken", care atingea o lungime de 25 m.

Tentaculele acestui animal, lungi și sinuoase, au fost considerate drept punctele de plecare în plăsmuirea legendei despre șerpii gigantici. Krakenul, caracatița uriașă, era acum un animal oarecare, omologat de știință în timp ce legendarul dragon a fost repudiat și declarat o legendă, o născocire a marinarilor.

„ȘARPELE GIGANTIC" — EMBLEMĂ NAȚIONALĂ

Observațiile efectuate de marinarii de pe „Avalanche" sînt primele făcute de europeni în această parte a globului. Se naște întrebarea dacă ele au fost însă în același timp primele observații.

Căci presupunerea că localnicii ar cunoaște de veacuri existența acestor monștri ar fi în măsură să explice frecvența extrem de mare a imaginii „șarpelui de mare", a dragonului, în folclorul și creația etnografică a popoarelor din China și Malaezia, Indochina și Japonia.

Vechea emblemă a popoarelor de pe coasta răsăriteană a peninsulei Indochina era imaginea stilizată a unui asemenea „șarpe" cu creastă dorsală, dinți fioroși și coadă de balaur.

Ce ar fi putut să determine gruparea etnică care locuia pe țărmurile Tonkinului și Annamului să adopte un astfel de simbol ?

Răspunsul este același: localnicii știau de existența monstrului căruia îi atribuiau o origine supranaturală. De altfel ei numeau golful în care „Avalanche" a reperat animalele enigmatice „Golful Dragonului", denumire ce se păstrează și astăzi.

Emblema Chinei Imperiale era de asemenea un dragon, și această imagine este prezentă în creația artistică din epoca veche a poporului chinez. În muzeul Raffles din Singapore se află vase de porțelan din epoca Șu (1027—256 î.e.n.) pe care sînt zugrăvite imaginile unui șarpe de mare autentic, căruia i s-au altoit segmente vădit nefuncționale, prevăzute cu ghiare de pasăre, în scopul de a-i spori aspectul înfricoșător.

Aceeași imagine o întîlnim și pe porțelanurile și sculpturile în jad din epoca Ming (1368—1644).

Astăzi, printre serbările populare cele mai așteptate este și aceea a „dragonului". Asemănarea dintre animalul gigantic, confecționat din hîrtie colorată, animat de purtătorii săi, și pictura de pe vasul Șu este perfectă. Și mai ciudată apare însă prezența pe drapelul actual al statului Buthan, situat pe versantul sudic al munților Himalaia, a imaginii șarpelui de mare, a dragonului, care cu mici modificări este aceeași cu cea de pe vasele din epocile Șu și Ming. Desigur că această imagine a pătruns prin influență din China și Indochina, însă trebuie apreciată puterea de penetrație a acestui simbol.

În Japonia și Malaezia nenumăratele semnalări ale imaginii dragon-șarpe de mare se întîlnesc într-o mare varietate în ceea ce privește modalitățile artistice sub care este înfățișat. Prezentă în demonologia unor popoare primitive, ca cele din Kalimantan, ea suferă o serie de stilizări sub care se disting însă caractere fundamentale, care ar fi ondulările egale efectuate în plan vertical și capul de reptilă, căruia i s-a adăugat o suprastructură multicoloră.

COLOANELE TEMPLULUI DIN CHICHEN ITZA

Nu numai în Asia ci și în Europa, pe țărmurile Norvegiei, imaginea „șarpelui de mare" este prezentă în creația folclorică și etnografică. Căci zona Atlanticului de nord scăldată de curentul cald al Golfstreamului este zona în care au fost efectuate cele mai numeroase observații asupra șarpelui de mare Vechii locuitori ai ținuturilor scandinave cunoșteau, se pare, foarte bine acest animal, căci au împrumutat în construcția corăbiilor lor ceva din semeția însuflețită și infailibilitatea monstrului Cine a privit o corabie lungă, un „dakkar" cu prora ei înaltă ca un gît de șarpe, terminată cu un cap sculptat în care ochii scrutători întregesc asemănarea cu o presupusă zeitate, este înclinat și mai mult să accepte această ipoteză.

Era normal ca meșterii scandinavi să învețe cîte ceva de la cel mai iscusit creator, natura. Înălțînd prora, lungind chila, îngustînd bordajele, ei au obținut viteze mai mari de deplasare și o stabilitate superioară pentru corăbiile cu care cutreierau mările și oceanele. Ca o încununare a acestei ipoteze, cele mai glorioase corăbii ale vikingilor, primii descoperitori ai Americii, purtau denumirea fără echivoc „șarpele de mare lung".

Dar iată că și de cealaltă parte a Atlanticului întîlnim simbolul șarpelui gigantic, imortalizat în vestigiile vechilor civilizații maya, aztecă și toltecă. Într-unul din cele mai cunoscute documente mayașe, „Cartea lui Chilam-Balam din Chumayel", șarpele gigantic apare ca făcînd parte dintre divinitățile civilizației mayașe. Imortalizat sub forma unor coloane de piatră minunat proporționate, „Marele Șarpe" străjuiește templele maya din Chichen-Itza și Tenayuca, conferindu-le un aspect impresionant. Influența acestui simbol se face simțită și în civilizația azteca, ale cărei temple sînt împodobite cu capul „Marelui Șarpe" de inspirație maya.

Păcat însă că stilizarea și simbolizarea specifice culturii maya au făcut să dispară multe din caracterele morfologice ale animalului. Întîlnit în tot bazinul Atlanticului de nord, acest animal își alesese probabil ca loc de refugiu fiordurile țărmului norvegian, bogate în vegetație subacvatică, scăldate de apele calde ale Golfstreamului. Ferite de furia valurilor, ele pătrund adînc în uscat și oferă astfel un refugiu ideal. Prin această prismă trebuie privite afirmațiile istoricului și naturalistului norvegian Erik Pontoppidan, care afirma la 1750 că sute de pescari norvegieni au văzut „șarpele gigantic de mare".

„A-i întreba dacă cred în existența lui ar fi cam același lucru cu a-i întreba dacă în mare există scrumbii sau țipari".

„CONSERVAREA" UNOR REPTILE MEZOZOICE — O IPOTEZĂ PE DEPLIN ACCEPTABILĂ

Firesc și inevitabil, cei mai mulți consideră că „șerpii gigantici de mare" sînt simple născociri ale marinarilor înspăimîntați de apariția neașteptată a vreunuia dintre giganții mărilor cunoscuți de știință (caracatițe, balene, rechini). Alții consideră că este vorba de un fenomen de gigantism neobișnuit al unor specii de șerpi marini sau de pești serpentiformi. În sfîrșit, o a treia categorie de cercetători este de părere că uriașele animale sînt niște fosile vii, niște supraviețuitori ai erei mezozoice. În acea perioadă geologică, cu calm tectonic și climă caldă, animalele cu sînge rece, reptilele, se răspîndeau spectaculos, cucerind supremația în cele trei medii. În neozoic clima se răcește, activitatea tectonică se intensifică. Reptilele uscatului și aerului nu pot supraviețui modificărilor relativ rapide ale mediului și dispar În mare însă modificările au fost mai lente și mai neînsemnate, permițînd unor specii rezistente să-și prelungească existența în anumite regiuni ale oceanului terestru. Personal sînt pentru o ipoteză complexă, care să aibă în vedere cele două posibilități enunțate mai sus. Căci în principiu este foarte posibil ca o variantă a unei uriașe reptile din mezozoic, Tylosaurus, să fi supraviețuit în anumite regiuni retrase ale mărilor globului, care oferă condiții excelente pentru refugiu și hrană

„ARBORELE ȘERPUITOR" DE LÎNGĂ MAREA BARIERĂ DE CORALI

Soții Robert și Raymonde Le Serec, împreună cu cei trei copii ai lor, efectuau înconjurul lumii îmbarcați pe vechiul vas de pescuit „Saint Yves d'Armor". Voiajul lor luă sfîrșit în Australia, căci vasul naufragiase pe un recif de corali din răsăritul Australiei. După cîteva luni ei veneau la locul naufragiului într-o mică șalupă. Era o zi minunată și Raymonde, ce ședea pe bancheta din față, observă „un lucru caraghios în față". Însoțitorul lor, Henk de Jong, decise: „este un arbore". Nefiind probabil convins, Robert hotărî să se ducă să vadă. Înarmîndu-se cu un aparat foto, el plonjă împreună cu Henk. În fața lor nu era un arbore, căci ciudatul corp plutitor avea doi ochi de un verde deschis, străbătuți de o pupilă de culoare închisă. Capul era lung de 1,20 m, negru ; corpul de 20—24 m. era neted ca al rechinului și avea o culoare neagră cu pete brune. Animalul întoarse către cei doi o coadă amenințătoare după care dispăru încet nu înainte însă ca Robert să apese de cîteva ori pe declanșator Soții Le Serec au ezitat timp de aproape 6 ani să încerce să publice fotografiile, gîndind că nu vor fi crezuți Animalul, ce după toate aparențele pare a fi un exemplar dintr-o specie de anguile gigantice „Synbranchidal reant", poate fi luat ușor drept un șarpe de mari dimensiuni

Lipsa remarcabilei decizii de care au dat dovadă cei doi călători, alături de absența posibilă a unei camere foto ar fi transformat această elocventă dovadă într-o simplă relatare, cu șanse infinit mai mici de a fi crezut. Astfel gigantismul ca fenomen obișnuit al lumii vii primește o nouă mărturie din lumea întunecată a adîncurilor Ne rămîne pe mai departe posibilitatea unor noi întîlniri, la fel sau poate mai concludente, cu enigmaticii „șerpi gigantici".

Ramiro GEORGESCU

Individualism-personalitate-dialog etic

O discuție în jurul conceptelor de individualism și personalitate este de natură să își păstreze, chiar și la cea mai aridă altitudine teoretică, interesul și caracterul pasionant. Nosce te ipsum, **clasicul îndemn la autocunoaștere, este deviza cea mai greu de urmat, dar cea mai capabilă să entuziasmeze. Conceptele de individualism și personalitate pot fi privite suspicios sau cu adeziune, dar numai pe fondul lor provincia noastră sufletească își conturează hotarele, pentru că, parafrazînd o cunoscută frază a lui T. S. Eliot, viața este evadare de sub imperiul personalității, dar numai cine are personalitate își poate permite să evadeze de sub imperiul ei.**

Motiv pentru ancheta de față

Emil Moroianu — anul V Filozofie : Individualismul refuză Aventura. Misterul relevării valorii morale îi este străin. Potențele sale vizează doar Datoria, chiar fetișizarea conceptului. **Relațiile cu semenii sînt concepute ca mijloc pentru sine ;** relația cu Altul este deformată într-o relație cu sine. Tonul afectiv social îi repugnă ; acuză uneori incomunicabilul, dar se izolează în el. Simptomează o dominare de către **eu,** dar și personalitatea este dominată de **eul său ;** de aici, autoiluzionarea individualistului ca personalitate. În realitate, **eul** dominant al personalității reale este un **eu moral, eul individualist** fiind doar organic.

Iată cum, încet, încet, găsim la candoarea întrebărilor noastre răspunsuri mature, de un remarcabil bun simț și, mai ales, de o evidentă personalitate.

Cu „individualismul refuză Aventura" sau „relația cu Altul este deformată într-o relație cu sine" se poate merge mai departe cu garanția utilității. Ne este propusă o imagine terifiantă a individualismului, dominat de calcul, înstrăinat de sine prin imposibilitatea opțiunii, refuzîndu-și, la rigorile neputinței, „misterul relevării valorii morale" sau chiar fascinația actului gratuit...

Unde începe individualismul

Lector univ. dr. Stelian Stoica : Cred că individualismul începe din momentul în care omul se consideră a fi un scop în sine, cînd așează înaintea tuturor valorilor și cerințelor sociale sau de clasă interesele personale. Dincolo însă de propria sa considerație intervine acțiunea chemată să materializeze în fapt sau să refuleze, în baza scrupulelor morale, individualismul primar. Această refulare constituie, de facto, fondul actual moral, acea tensiune prin care individul se depășește pe sine pentru a se integra într-un sistem valoric superior. Reluînd ideea inițială, putem așadar afirma că individualismul începe din momentul în care scrupulele morale sînt lăsate la o parte și omul se deplasează, în virtutea propriilor impulsuri, dorințe și pasiuni, care uneori îmbracă haina legitimității, deși în realitate **se nesocotește flagrant umanitatea, interesele semenilor, clasei sau comunității căreia îi aparține.**

Asist. univ. Nicolae Culic : Individualismul apare ca rezultat al unei relații deformate între individ și colectivitate. Marx spunea că omul, individul uman, este o ființă socială (omul = ansamblul relațiilor sociale). Individualismul înseamnă o mistificare în planul conștiinței a raporturilor dintre individ și colectivitate, mistificare în cadrul căreia aceste raporturi apar răsturnate, individul iluzionîndu-se că poate face abstracție de colectivitatea căreia îi aparține.

Dan Bîrliba — anul V, Filozofie : Se cuvine însă o distincție necesară între o stare de fapt și conceperea stării de fapt în mod unilateral : între individualitate și individualism.

Realitatea însăși confirmă azi o evoluție multilaterală a personalității umane, a individualității : omul ca individ își pune tot mai multe întrebări, caută tot mai multe răspunsuri. **Distincția între individ și societate apare ca o unitate inseparabilă dacă ne gîndim că în societatea socialistă există comunitate de interese, de scopuri ; ideea de reținut este că această comunitate nu se realizează de la sine, nu este un act, ci un proces destul de lung și de complicat.** În atari condiții, însăși „familia mare", societatea, îl dezvoltă pe individ, care apare, stricto sensu, nu doar ca element al mulțimii, dar și ca factor al acesteia, cu influențe substanțiale. Evident că această individualitate și individualizare a umanului, în corelație cu socialul comunitar, în anume fel organizat (în condițiile societății socialiste), exclude individualismul. De fapt, îl exclude ca regulă, dar el continuă să aibă manifestări sporadice care umbresc, la scară mai mare sau mai mică, însăși personalitatea umană. Drumul străbătut de societate de la individualismul ca regulă la individualismul ca excepție marchează în fond procesul de dezvoltare a personalității umane si, o dată cu ea, **de umanizare a însuși cadrului social în care aceasta se conturează.**

Ethosul socialist și individualismul

St. Stoica : Faptul că societățile dedublate antagonic și mai ales societatea burgheză ridică individualismul pe piedestal, oferindu-i un puternic stimulent și suport material — proprietatea privată asupra mijloacelor de producție — îmi pare a fi un lucru arhicunoscut, care nu mai necesită comentarii suplimentare. Mai greu de identificat sînt însă cauzele care generează manifestațiile de individualism în socialism, respectiv în cadrul unui mediu social care, prin desființarea exploatării

dialectica ideilor

omului de către om, practic anulează baza materială a individualismului. De obicei, în literatura noastră de specialitate, individualismul e pus în seama habitusurilor și a mentalităților vechii societăți. Există neîndoielnic aici o doză de adevăr pe care o credem însă a fi insuficientă pentru explicitarea ansamblului atitudinilor individualiste care mai apar în socialism. Motivele, cauzele care generează și asigură individualismului posibilitatea de a se mai exprima în socialism sînt multiple. **Ele privesc nu numai reminiscențele vechii moralități, ci și unele aspecte ale modului nostru de existență. Avem în vedere imperfecțiunile unor substructuri sociale, existența unei toleranțe morale care uneori depășește limitele normalității și, înainte de toate, starea insuficient de elaborată a ethosului socialist.**

Oricine privește atent și lucid starea moralității noastre va observa cu ușurință că aceasta se găsește într-un continuu proces de maturizare, pe măsura creșterii conștiinței socialiste, astfel încît nu se înscrie decît treptat în moravuri și obiceiuri. Înseși normele și preceptele moralei socialiste nu sînt întotdeauna suficient de conturate. Moralitatea socialistă operează adesea încă la nivelul principiilor generale, lăsînd de multe ori particularizarea în seama aprecierilor singulare, care nu în toate cazurile se vădesc a fi competente sau orientate. Apar astfel figuri, situații moralicește nereglementate, care facilitează și chiar concură la „țîșnirea" individualismului. Starea dată, noi o considerăm a fi explicabilă. Pentru a se statornici, oricare tip sau formă istorică de moralitate a avut nevoie de un timp îndelungat, uneori chiar de secole ; or, intervalul de timp care a marcat formarea conștientă a ethosului socialist este foarte mic și ceea ce s-a realizat pînă acum atestă fără echivoc faptul „înnoirii morale" de care vorbea tovarășul Nicolae Ceaușescu într-una din cuvîntările sale.

Lozinca-redută sau insuficiența de principiu...

Crezînd că poate ne-am săturat de atîtea docte divagații în jurul conceptului de individualism, ineficiența de principiu s-a oprit din cîntat, încercînd să ne descrețească fruntea, recitîndu-ne imperativul categoric : „Astăzi, cînd învățămîntul a luat un așa de mare avînt și s-au creat condiții optime pentru însușirea în cele mai bune condițiuni a cunoștințelor, nu trebuie să mai existe individualism" (Carmen Ionescu — anul II Pian — Conservator).

Nu ne-am săturat, domnișoară. Cîntă mai departe !

...și o justificare

St. Stoica : Cu care nu putem fi de acord : **„Manifestările** de individualism, care urmează, evident, a fi permanent denunțate, oricît ar părea de paradoxal, în etapa pe care o trăim, sînt totuși necesare în măsura în care oferă obiect de blam noii moralități, ascuțind, șlefuind, modelînd „pe viu" simțurile și sentimentele morale ale omului".

Și nu putem fi de acord pentru că, printr-o extensiune deloc permisă, se poate ajunge la situatii paradoxale în care va trebui să se acorde statut de necesitate unor manifestări asociale sau chiar antisociale, numai pentru a avea un obiect de blam.

În loc de încheiere

Emil Moroianu : Personalitatea include o „tentă individualistă", individualismului îi este străină personalitatea. Personalitatea, conștiință a capacităților intelectuale, este structurată afectiv și finalizată social. Cerințele grupului social depășesc statutul datoriei, se subiectivează, devenind valori morale, consimțite astfel, nu doar noțional, ci și efectiv. Personalitatea presupunea finețea distingerii tendințelor timpului, transformarea lor în tendință a dezvoltării personale. Poate aici întîlnim „tenta individualistă". **Nemulțumirea ca expresie a dorinței de depășire a momentului se metamorfozează în permanenta nemulțumire cu sine, condiție a tinereții spiritului.**

E aici ceva din laitmotivul gidean al plecărilor permanente, din refuzul mulțumirii „însemnînd moarte" a poetului T. S. Eliot, din freamătul perpetuu al căutărilor spre împlinire.

Astfel, și numai astfel, sub aspecte și tendințe diverse, ni se dezvăluie izvoarele personalității umane.

Se cunosc opinii diverse, pline de sensuri contradictorii, în legătură cu actele și manifestările morale ale oamenilor. Uneori ne înșelăm asupra noastră și atunci trebuie să mergem mai departe, pînă întîlnim alături pe ceilalți, care ne determină de cele mai multe ori măsura faptelor noastre. Împlinirea personalității, ca individ real, cu năzuințe și trebuințe multiple, se deschide inevitabil spre întîlnirea cu viața, cu efortul continuu de a ne forma profilul propriu, de a ne integra în efervescența cotidiană a comunității.

Dar nu întotdeauna vedem în jurul nostru ceea ce dorim, **nu întotdeauna personalitatea rămîne integră și demnă.** Unele fenomene de „dezintegrare" morală a indivizilor vin să acrediteze ideea că există situații în care fondul afectiv și moral se alterează în așa măsură încît devine incompatibil cu ținuta plină de respect a ceea ce numim demnitatea persoanei, cinstea și spiritul echității morale și sociale. **Ceea ce conferă personalității stabilitate și echilibru interior este numai comunitatea în cadrul căreia se desfășoară durata în spațiu și timp a activității și efortului uman. Căci societății noastre socialiste îi este, totuși, proprie afirmarea personalității. Avem un cadru din ce în ce mai propice pentru valorificarea aptitudinilor și capacităților noastre, pentru punerea în lumină a calităților noastre personale.**

Avem posibilitatea, în orice moment, să cunoaștem modul în care se formează sau se desăvîrșesc profiluri și individualități umane, să contribuim noi înșine la clarificarea propriei noastre personalități, deschizînd în acest fel perspectiva de a prospecta în permanență căile spre continua perfecționare și prefacere.

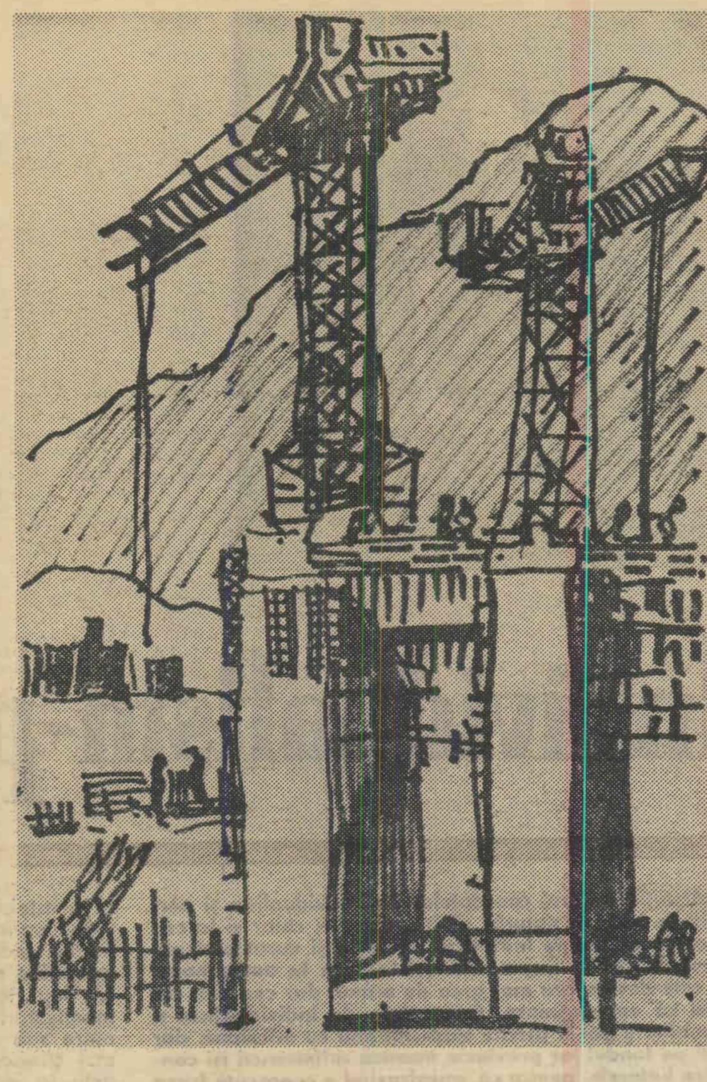
Anchetă realizată de Mircea CRISTEA și Marin STOIAN

Atributele unităţii noastre socialiste

Expresie instituţionalizată a celei mai depline egalităţi în drepturi, factor important al dezvoltării democraţiei noastre, FRONTUL UNITĂŢII SOCIALISTE — organism politic permanent, în care vor fi reprezentate, alături şi în jurul Partidului Comunist Român, principalele organizaţii de masă obşteşti şi profesionale, consiliile oamenilor muncii ai naţionalităţilor conlocuitoare — va constitui un cadru propice pentru manifestarea în toată vigoarea ei a forţei şi superiorităţii noii orînduiri. Este, totodată, recunoaşterea unor succese pe care societatea noastră le cîştigă perpetuu în procesul de educare a omului nou. Consolidarea unor relaţii de egalitate, eliminarea asperităţilor sociale şi participarea cu drepturi egale nu numai prin atributele legii, ci şi prin aprobarea unanim sinceră a fiecărui membru al societăţii, făurirea unităţii de interese şi aspiraţii a întregului popor se hrănesc din terenul fertil al bazei economice, sociale şi politice socialiste. „Dezvoltarea şi înflorirea proprietăţii socialiste este izvorul bunăstării şi fericirii maselor populare, chezăşia valorificării depline a capacităţii energiei şi talentelor, a împlinirii personalităţii umane" *— afirma tovarăşul* Nicolae Ceauşescu *la recenta Plenară a C.C. al P.C.R.*

Devotamentul cu care întregul popor şi-a însuşit programul partidului şi îl traduce în viaţă înseamnă acea dăruire conştientă de forţă a creierului şi braţelor pentru victoria noii orînduiri. Noţiunea de adeziune a căpătat în societatea noastră un plus de întrepătrundere posibil doar la flacăra unei nobile cauze. Sîntem martorii şi participanţii emoţionaţi dar lucizi la un proces multilateral, de un nemaiîntîlnit dinamism, de o mare profunzime, care înseamnă decizie în problemele fundamentale ale politicii partidului şi statului, opţiunea asupra căilor de rezolvare a unor sarcini de interes naţional şi local, selecţie prin critică şi autocritică a produsului material şi spiritual valoros; înseamnă consultare, consfătuire, argumentare a unor puncte de vedere în ştiinţă, artă, cultură; înseamnă pentru toate acestea competenţă şi capacitate creatoare.

Este semnificativ că în procesul larg de democratizare a întregii noastre vieţi s-au creat forme organizatorice noi şi pentru dezvoltarea democraţiei universitare, pentru îmbunătăţirea continuă a procesului de învăţămînt, pentru asigurarea unei contribuţii rodnice, la conducerea institutelor şi facultăţilor, a celor mai valoroase cadre didactice şi a reprezentanţilor studenţimii. Înălţarea spre cultură, spre ştiinţă şi spre cunoaştere a devenit un fenomen cu aspecte complexe şi implicaţii profunde, care angajează un întreg organism social, tinzînd spre autoperfecţionare.

SABIN ŞTEFĂNUŢĂ — „Forme de fier" — 1968

Pe marginea actualei crize universitare din Uruguay

„Liniştea şi ordinea au fost restabilite la Universitate... Lucrurile reintră în vechiul lor făgaş..." „Los instigadores" au plătit cu viaţa sau zac în beciurile poliţiei...

Iată doar cîteva spicuiri din presa uruguayană, care comentează evenimentele începute în lumea studenţească cu aproape cinci luni în urmă.

Sub titlul „Ellos decretaron la violencia", cotidianul „Marcha" din 4 octombrie 1968 încearcă să concluzioneze pe marginea evenimentelor din iunie-octombrie. Acelaşi cotidian reproduce interviul luat rectorului Universităţii din Montevideo, dr. ing. Oscar I. Maggiolo. Personaj important al vieţii culturale şi politice din Uruguay, dr. Maggiolo face o analiză complexă a cauzelor actualei crize universitare. Printre altele arată că „nu este întîmplător faptul că de fiecare dată cînd ia fiinţă o Universitate sau Centru de cercetări ştiinţifice în America Latină, bazate pe o orientare iniţială realistă şi consecvent-ştiinţifică, se intervine pentru o recanalizare a activităţii acestora în sensul dorit de guvern... prin golirea „ştiinţelor de bază de conţinutul lor ştiinţific" etc.

După cum se ştie, „opoziţia" s-a declanşat în urma planului de restructurare şi orientare realistă a învăţămîntului universitar al Consiliului de direcţie al Universităţii. Or, politica a încălcat autonomia universitară garantată prin lege, autorităţile pătrunzînd în mod abuziv în sanctuarul ştiinţei, cerînd destituirea consiliului, percheziţionînd şi anchetînd persoanele suspecte. S-a cerut votarea unui proiect de lege pentru noi alegeri universitare, care să nu fie redactat de actualele foruri... Presa (printre care şi „El Diario" din 1 octombrie 1968), preconiza că „noua lege" ar duce la destituirea actualelor „autorităţi universitare" (docente) vinovate şi înlocuirea lor cu „persoane de încredere".

Oare ocuparea Universităţii noaptea, fără autorizaţia forurilor competente şi ale organelor de justiţie, împiedicarea liberului acces al profesorilor şi studenţilor în clădire, ca şi noul proiect de lege impus de guvern înseamnă respectarea autonomiei universitare? — se întreabă presa.

Noile evenimente politice — arată citatul cotidian „El Diario" — au consolidat solidaritatea studenţimii cu liceenii şi cu elevii şcolilor de toate gradele. Au apărut aşa-numiţii „contracursos", care cer ca profesorii să aibă curajul de a se orienta spre problemele specifice actualităţii, deoarece „în 1968 se predau chestiuni depăşite, nefiind atinse problemele fundamentale ale timpului nostru".

Cîteva acţiuni organizate de „Comitetele de direcţie liceale", în afară de capitală, şi la Salto şi Paysandú, au opinat pentru modificarea programelor şcolare.

Toate acestea se petrec concomitent cu atacurile furibunde ale presei de dreapta, care învinuieşte cadrele didactice de „îndoctrinare comunistă sistematică a elevilor lor".

După cum au anunţat unele cercuri informate, între 22 septembrie şi 15 octombrie au fost închise liceele din capitală. La 20 septembrie între studenţi şi armată — după cum se ştie — s-a produs cel de al doilea val de ciocniri, iar la 15 octombrie s-a „ordonat" ocuparea tuturor localurilor de învăţămînt sub pretextul „de a se proteja viaţa persoanelor şi integritatea bunurilor publice şi particulare".

Cercurile de dreapta din Montevideo, ca şi presa lor, fac mult caz de aşa-zisa „guerilla urbana" la care s-ar fi dedat tineretul studios, dar uită să-şi pună întrebarea: „care sînt cauzele reale ale nemulţumirilor studenţeşti".

Un lucru rămîne valabil: reprezentanţii Puterii Executive fac eforturi disperate pentru a transforma opozanţii în inamici înverşunaţi, pe cei dezinteresaţi în opozanţi, ţintind transformarea intereselor comune în interese particulare şi prin aceasta dezintegrarea mişcării comune a studenţimii. Aceasta, însă, refuză să răspundă provocărilor. Solidari în durerea lor, sute de studenţi au făcut de gardă lîngă catafalcul Susanei Pintos, s-a participat masiv la înhumarea colegilor, s-au rostit discursuri de îmbărbătare...

Ultimele informaţii anunţă că Ministerul Culturii aşteaptă ratificarea de către Parlament a unui nou proiect de lege privind alegerile universitare. Dar opinia publică se arată deocamdată îngrijorată pe bună dreptate, în legătură cu prevederile acestui nou proiect şi se speră o „analiză mai temeinică" a stipulaţiilor diferitelor sale puncte. Totuşi situaţia se menţine în continuare îngrijorătoare şi se consideră că în săptămînile următoare se va înteţi, mai mult, polemica în jurul acestui subiect.

Mircea STROE

Convorbiri cu tineri reprezentanți ai F.N.E. din Vietnamul de sud

STATORNICIA ÎNCREDERII

Cu cîtva timp în urmă, după încheierea Festivalului tineretului și studenților de la Sofia am avut prilejul să discut cu tineri reprezentanți ai Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud, prezenți la Sofia. I-am cunoscut astfel pe TRAN VAN TU, șeful delegației, unul din responsabilii cu problemele tineretului ai F.N.E., pe compozitorul XUAN HONG, pe PHAN LAC TUYEN, fost ofițer în armata saigoneză, participant la lovitura de stat împotriva lui Ngo Dinh Diem și pe tînăra budistă din regiunea Hue, KIM HUA. Capătă o deosebită semnificație consemnarea acestei discuții într-un moment cînd încetarea bombardamentelor americane asupra R.D. Vietnam constituie o victorie însemnată a poporului din întregul Vietnam și a tuturor popoarelor iubitoare de pace — după cum se afirmă în declarația recentă a C.C. al F.N.E. Mărturiile luptătorilor sud-vietnamezi vin să exprime încă o dată neclintita voință de a învinge a acestui eroic popor, atestă capacitatea sa de a-și exercita pe deplin dreptul sacru de a hotărî singur asupra destinelor sale. **Prima întrebare pe care am adresat-o, firesc, se referea la modul în care s-a constituit F.N.E.-ul, expresie a voinței de libertate și independență a patrioților sud-vietnamezi.**

TRAN VAN TU : Consfințită în 1960, crearea F.N.E a fost o încununare a voinței legitime a poporului de a-și cuceri libertatea, un fapt istoric care are la bază creșterea și maturizarea conștiinței oamenilor. An de an teritoriile eliberate de F.N.E. au crescut, ajungînd la aproape patru cincimi din teritoriul țării și cuprinzînd două treimi din populație. Succesele în lupta împotriva agresorilor americani și a guvernului marionetă s-au împletit cu succesele politice, economice, culturale și diplomatice, creșterea prestigiului F.N.E. — care, în multe țări, are delegați considerați ambasadori — fiind un simbol al cauzei noastre drepte. F.N.E. are datoria istorică de a duce lupta de eliberare națională pînă la victoria finală.

Noi credem neabătut în victoria cauzei poporului, pentru că acești ani de lupte au fost în același timp ani de victorii, victorii pe care le considerăm și ale prietenilor noștri din toată lumea și îndeosebi din țările socialiste.

Unul din aspectele activității F.N.E. pe care le cunoaștem mai puțin este felul în care se desfășoară viața în teritoriile eliberate. Puteți să ne vorbiți despre aceasta ?

XUAN HONG : Organizarea comunității pe teritoriile eliberate trebuie să joace un rol principal, tocmai pentru că noi sîntem convinși de victorie. Guvernul marionetă făcuse sub amenințarea baionetelor, un simulacru de alegeri. S-a impus, deci, nevoia de a se crea o nouă administrație. Ați văzut un film documentar care prezenta organizarea satului de luptă Cu Chi. Asemenea sate de luptă s-au născut pretutindeni. În multe dintre ele populația a construit subterane și în ele se desfășoară diferite activități. Se fac arme și, lucru curios, materiile prime sînt furnizate chiar de agresori, din armele capturate, bombele sau obuzele neexplodate. Munca este, desigur, îndeplinită de locuitori, de țărani, care lucrează aici după ce se întorc de la cîmp. Satul are durerile și sărbătorile lui specifice. Cînd un tînăr pleacă la război există la noi tradiția ca familia să-i procure armele și momentul plecării e una din cele mai emoționante sărbători.

PHAN LAC TUYEN : Pe locurile eliberate pămînturile feudale au fost împărțite poporului. Peste tot au apărut școli, de la cele comunale la cele superioare, multe desfășurîndu-și activitatea tot în subterane. Dar chiar și așa, trăind o mare parte a zilei în subterane, viața e cu totul alta decît înainte de eliberare.

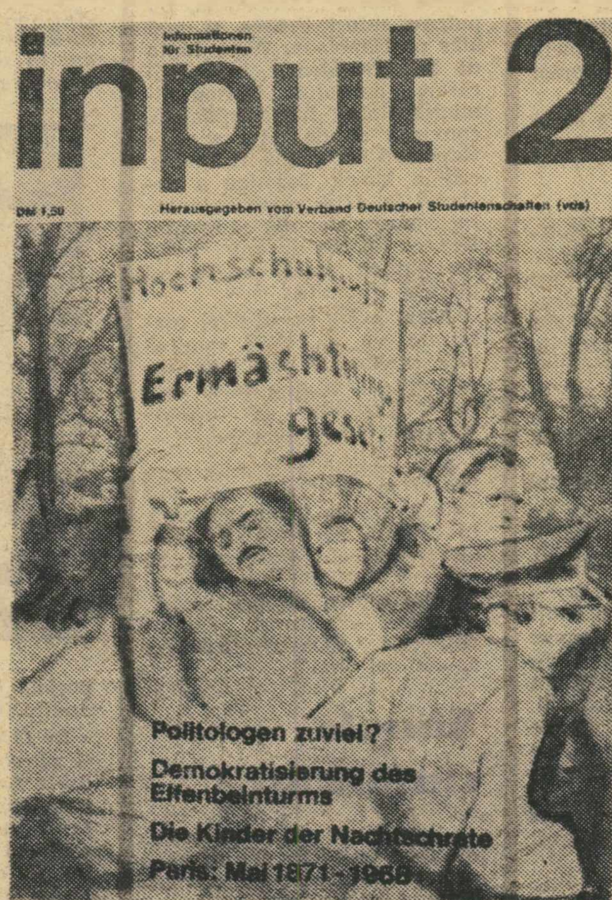
Kim Hua, o fată scundă, cu părul lung, negru, îmbrăcată într-o uniformă verzuie, îmi vorbește apoi despre tratamentul la care guvernul saigonez îi supun pe patrioți. Arestată în urma unor demonstrații, la Saigon, ea a fost timp de 20 de zile torturată cu metodele cele mai „rafinate", i s-au bătut cuie în degete, i s-a turnat apă în stomac, a fost spînzurată de picioare și balansată pînă cînd sîngele i-a năvălit pe gură, fiecare „ședință" de tortură durînd 2—3 zile.

În contextul obiectivelor și acțiunilor F.N.E., care este locul ocupat de educația tinerei generații ?

XUAN HONG : Obiectivele esențiale pentru care luptăm sînt independența și suveranitatea națiunii, abolirea sistemului colonial deghizat, impus de agresori, desființarea așa-zisei „constituții" și a legilor antidemocratice și antinaționale introduse de administrația marionetă. Pentru a clădi o educație și o cultură națională și democratică noi luptăm în scopul educării în spiritul tradițiilor națiunii vietnameze, a istoriei de luptă eroică împotriva oricărui agresor, vrem să păstrăm și să dezvoltăm cultura valoroasă, obiceiurile specifice. În programul nostru sînt înscrise ca principale preocupări în domeniul învățămîntului lichidarea analfabetismului, lărgirea rețelei de școli, folosirea limbii vietnameze ca limbă de studiu în învățămîntul mediu și superior, reducerea taxelor și exceptarea de la taxe a copiilor proveniți din populația nevoiașă.

TRAN VAN TU : F.N.E. și-a înscris ca o misiune sacră în programul său dezvoltarea forțelor politice ale maselor, încurajarea tuturor straturilor populației de a acționa unit, pe teritoriile libere, în virtutea construirii unei noi economii și culturi, încrederea statornică în cauza dreaptă a poporului fiind forța motrice a tuturor acțiunilor noastre de luptă.

Studențimea română satisfăcută de victoria obținută recent prin încetarea bombardamentelor americane asupra R.D. Vietnam își exprimă împreună cu întreaga opinie din țara noastră speranța că acțiunea unită a popoarelor iubitoare de pace va impune încetarea intervenției imperialiste în Vietnamul de sud și, în mod hotărît, rațiunea va învinge.

O nouă publicație studențească vest-germană „input"

Vizita pe care ne-a făcut-o recent la redacție dl. Christoph Ehmann ne-a prilejuit o convorbire colegială cu cel ce este azi președintele V.D.S. (Verband Deutscher Studentenschaften — Uniunea Națională a Studenților) și în același timp cunoștința cu noua revistă pentru studenți „Input", editată de această unitate.

Mozaic al acțiunilor studenților vest-germani, „Input" vine să se înscrie pe linia publicațiilor ce nu dispar ușor de pe firmamentul presei, fiind în mod nemijlocit legată de actualitatea studențească.

Răsfoind această revistă ne impresionează în mod deosebit varietatea temelor abordate și, ca o rezultantă logică a unui an studențesc fierbinte în întregul vest al Europei, preponderența articolelor politice. Dintr-o asemenea revistă nu putea să lipsească în nici un caz problema atît de arzătoare pentru studenții vest-germani a unei reforme în domeniul învățămîntului universitar.

Ne amintim acțiunile studențești care au avut loc la începutul verii în această țară și în Franța, acțiuni al căror ecou se reverberează firesc în paginile revistei ca o luare de atitudine, ca un punct de vedere ale uniunii. „Ideologul" Rudi Dutschke, cel care a devenit pentru o parte a studenților un mit încarnat al revoluției, este astăzi în continuare în atenția tineretului universitar. Trebuie apoi semnalat interesul pentru actualitățile studențești din întreaga lume.

Legăturile tradiționale cu tineretul universitar francez se oglindesc într-o serie de articole cum ar fi discuția dintre „Input" și Alain Geismar, participant la mișcarea din 22 martie. Perfecționarea mijloacelor de propagandă a celor care luptă împotriva țelurilor studenților vest-germani a impus și din partea acestora adoptarea unor forme noi de a atrage opinia publică de partea lor, de a o elucida asupra scopurilor revendicărilor ce le prezintă. Este vorba de amploarea pe care a luat-o agitația propagandistică din autoturisme.

Prin tematica abordată și prin seriozitatea tratării problemelor stringente ale mișcării studențești, revista „Input" se detașează net de publicațiile studențești efemere cu caracter strict local.

Liviu MUREȘAN

MAPAMOND STUDENȚESC

Sit-down-ul celor 3000 de studenți din Belfast

Pe primul meridian al lumii, la Belfast, studenții au organizat recent o demonstrație în sprijinul drepturilor civile, în cursul căreia au avut loc brutale ciocniri cu poliția. Presa apreciază că este una din cele mai ample manifestații de după război, numărul studenților participanți ridicîndu-se la peste 3.000. La intervenția poliției manifestanții au replicat, în ciuda ploii, printr-un „sit-down" general. Conducătorii comitetelor de acțiune au declarat că vor avea loc manifestații în fiecare sîmbătă, împotriva intervențiilor autorităților în desfășurarea unor acțiuni motivate și pașnice.

Colegiu experimental propriu

Nemulțumiți de institutul în care învățau, un grup de studenți de la Guildford School of Art din Londra au plănuit înființarea unui colegiu experimental propriu, cu sprijinul directorului Institutului de artă contemporană. Intenția lor e de a aplica în practică schimbările radicale în legătură cu studiul artelor plastice, propuse în urma mișcărilor studențești de la Hornsey, Guilford și alte colegii.

Primul sit-in studențesc la Capetown

Încercarea guvernului sud-african, prin intermediul senatorului Jan de Klerk, de a îndepărta de la catedră pe omul de știință de culoare Archie Mafeje, a produs o vie reacție de protest din partea studenților Universității din Capetown. Aproape 500 de studenți, ocupînd clădirile administrației, au organizat primul sit-in din istoria acestei universități. Mai mult de 200 cadre didactice și 12 profesori și-au exprimat solidaritatea cu această acțiune. Alte universități de limbă engleză au aprobat acțiunea, studenții de la Rhodes University din Grahamstown organizînd o colectă de semnături, cei de la Universitatea Witwatersrand din Johanesburg hotărînd boicotarea cursurilor.

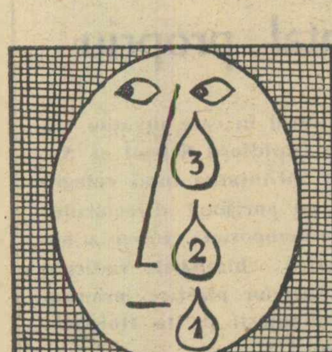
Agențiile de presă anunță că primul ministru Vorster a criticat acțiunile studenților, ordonînd luarea de măsuri disciplinare împotriva lor.

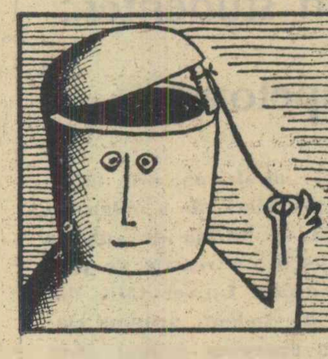

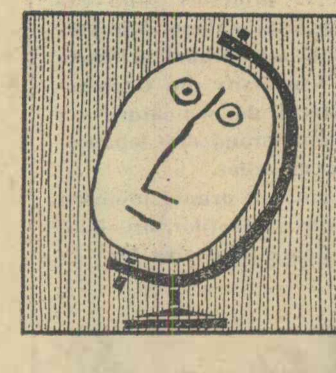
Susținut de colegii săi, unul din participanții la recentele demonstrații organizate la Universitatea Columbia din New York parlamentează cu poliția.

Cinci caricaturi de I. Dogar-Marinescu

Umor autentic

● William Thomson (Lord Kelvin) — 1824-1907 —, fizician englez cunoscut prin studiile sale asupra energiei solare, electricității și magnetismului, aflat într-o zi în situația de a-și amîna lecția, a scris pe tablă: „Profesor Thomson Will not meet his classes today" Puși pe șotii, studenții au șters prima literă a cuvîntului classes. A doua zi, intrînd în sala de curs, profesorul observă imediat modificarea și fără să-și piardă cumpătul șterse litera următoare a cuvîntului cu pricina (lasses — iubite) rezultînd — asses (măgari). Apoi fără nici o vorbă părăsi auditoriul.

Fusese o lecție reușită chiar și din partea unui profesor de fizică.

● Savanta atomistă de origine austriacă — Lise Meitner, laureată în 1966 a premiului Enrico Fermi, care mulți ani a colaborat îndeaproape cu profesorul Otto Hahn — și-a publicat teza de doctorat la începutul deceniului al treilea. Titlul „Probleme ale fizicii cosmice" păru de neconceput ziaristului care a redactat știrea Drept urmare în ziar apăru: „Probleme ale fizicii cosmetice".

● Fizicianul James Franck, laureat al premiului Nobel pe anul 1925, povestea într-o zi:

— L-am visat nu de mult pe răposatul Karl Runge (matematician german, 1856-1927) și l-am întrebat: Cum e pe lumea cealaltă? Probabil, sînt cunoscute toate legile fizicii. El mi-a răspuns: Aici se poate alege: fie să cunoști totul, fie numai ceea ce se știe pe pămînt. Eu am ales a doua alternativă, altfel ar fi prea plicticos.

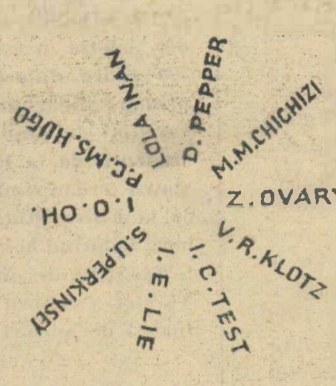
● Matematicianul David Hilbert (1862-1943), șeful școlii formaliste în logica științifică, a fost întrebat despre unul dintre foștii săi elevi.

— Ah, acela? își aminti Hilbert. A devenit poet. Pentru matematică avea prea puțină imaginație.

● Același om de știință explica la una din lecțiile sale:

— Fiecare om are un anumit orizont. Cînd acesta se îngustează și devine infinit de mic se transformă într-un punct. Atunci omul spune: Acesta e punctul meu de vedere!

● În unul dintre numerele revistei „The Journal of Irreproductible Results" se propunea următoarea schemă de semnare a articolelor științifice:

Ceea ce trebuie să recunoaștem, exclude orice nemulțumire!

● În antichitate frizerii ateneni erau la curent cu toate noutățile și vorbeau despre orice.

— Cum doriți să vă tund? l-a întrebat unul dintre ei pe Archelaos, regele Macedoniei.

— În tăcere — răspunse acesta.

● Contelui Rivarol i s-a dovedit că Voltaire făcea greșeli de ortografie.

„Cu atît mai rău pentru ortografie!" a exclamat acesta.

● În timpul campaniei din Italia, în cursul unei discuții tăioase, Bonaparte, care era mic de statură, privindu-l de sus în jos pe lungul Augereau, unul din șefii armatei de sub comanda sa, îi spuse: „Generale, ești exact cu un cap mai înalt decît mine, dar dacă îmi vorbești atît de nepoliticos, voi face să dispară numaidecît această diferență".

● Regele Neapolului, Ferdinand, și soția sa, Maria Carolina, sora decapitatei regine Maria Antoaneta, nu puteau suferi Franța și mai ales pe Napoleon. După lupta de la Trafalgar, în cursul căreia amiralul Nelson nimicise flota franco-spaniolă, convinsă că de data aceasta Napoleon va putea fi învins, regina Maria Carolina a declarat în fața reprezentantului francez Alegnier că regatul Neapolului va deveni bățul de chibrit care va stîrni marele incendiu.

„Dar, aveți în vedere, majestate, că chibritul este acela care arde mai întîi, indiferent de felul cum se sfîrșește incendiul" i-a răspuns trimisul lui Napoleon.

● Delapidările și mita erau în floare în Rusia din anii 1881-1917. Un furnizor care, în această perioadă a spus: „Dați-mi voie, Excelență, să vă ofer 3 000 de ruble, n-are să afle nimeni despre asta", a primit următorul faimos răspuns: „Dă-mi 5 000 și spune cui vrei".

Simple curiozități?

„Soțul meu s-a schimbat după ce s-a întors din vacanța petrecută în Italia"—a afirmat în fața tribunalului doamna Ethel Forster, aducînd juriului probe care au determinat pronunțarea divorțului „pentru grave motive de cruzime morală". Ce se întîmplase? Întors la Londra, soțul a început să se comporte ca un... latin veritabil acostînd și molestînd femeile pe stradă...

*

Pentru actorii atinși de chelie s-a sfîrșit umilința folosirii perucii. Și părul este transplantabil și, spre deosebire de inimă, nu face victime. În America și Franța clinicile sînt luate cu asalt deși prețul transplantului de păr este încă... piperat. Pentru un craniu cu cîteva smocuri de păr se face totuși... rabat, jumătate de preț.

*

Laboratorul pentru studierea fenomenelor de circulație de pe lîngă Universitatea din Utrecht (Olanda) a propus ca agenții de circulație să fie recrutați dintre femei, pentru că „femeile aduc cu ele multă liniște calm, diplomație și sînt vesele". Păreri și păreri...

Cea mai lungă cale ferată

Fostul mecanic Gino Giuliano, din satul Ciadigogo de lîngă Ferrara care visa de mult să aibă o... cale ferată proprie, și-a văzut în sfîrșit visul cu ochii. El a cumpărat o locomotivă care urma să fie retopită și un vagon de asemenea foarte vechi. Calea ferată leagă casa lui Giuliano cu... circiumioara din apropiere și ar numai 102 m. lungime. În ziua inaugurării Giuliano a trecut cu locomotiva sa în fabuloasa viteză de ...6 km. pe oră.

Prețul unei copii

Din mulțimea de portrete ale lui Dante numai două sînt considerate autentice unul din ele, aparținînd lui Giotto, fiind pictat pe zidul Capelei din Florența. Au trecut sute de ani, Florența nu mai juca un rol strălucit în istorie și Capela a fost transformată într-o magazie, iar Palatul în care se afla, în închisoare. Fresca purtînd imaginea lui Dante a fost uitată de toți. Moreni, anticarul orașului, povestea într-o broșură dedicată lui Giotto că doi ani în șir a căutat să capete aprobare pentru a vedea cel

puțin locul unde se află vestita frescă.

În 1840 guvernul a acceptat să aprobe restaurarea frescei, dar a interzis să se realizeze vreo copie după portret. Pictorul englez Kirkup a găsit mijlocul de a călca interdicția. El a atacat, intenționat, un polițist și astfel a ajuns imediat la închisoare, la doi pași de celebra Capelă. Înțelegîndu-se cu paznicul, Kirkup a început să lucreze o copie. Copia, devenită azi un bun public, l-a costat o muncă dificilă și multe umiliri...

Olimpiada nu s-a sfîrșit!

De fapt, Olimpiada s-a încheiat. Cea de la Mexico. În fotografie vedeți, însă, un sportiv care abia acum se pregătește pentru Olimpiadă. E vorba de Hartmut Klein din Hamburg, agent de asigurări în vîrstă de 33 de ani, un excelent tenisman. Deși practică tenisul de masă dintr-un fotoliu cu rotițe... Klein speră să obțină o medalie la

Jocurile Olimpice ale invalizilor care se vor desfășura în noiembrie. Sînt prevăzute, la aceste jocuri, treizeci de medalii de aur iar Klein, în afară de tenis, își va mai încerca șansele la disc, suliță și ciocan.

Agatha Christie scrie... basme?

La Tîrgul internațional al cărții, ținut anul acesta la Frankfurt pe Main, a fost expusă o carte pentru copii cum nu a mai existat niciodată. Prezentată de cunoscuta artistă Josephine Baker, cartea, intitulată „Prieteni", cuprinde basme și fabule scrise de personalități din toată lumea, printre care regina Fabiola a Belgiei, Eileen Blaiberg, soția celebrului „pacient" al doctorului Barnard, fizicianul Werner von Braun, compozitorul Carl Orff și... Agatha Christie, despre care se spune că nu i-a fost deloc greu să compună „basme". Mai sînt publicate aici povestiri de Yehudi Menuhin, Marcel Marceau, Mary Hemingway. Ideea de a edita o astfel de carte i-a venit unui... dentist din Lübeck, care s-a adresat la 3 000 de personalități din întreaga lume, iar sumele realizate vor fi donate, pentru ajutorarea copiilor bolnavi, organizației U.N.I.C.E.F.

Cel mai înalt copac din Europa în România!

În apropiere de Hațeg se află un bătrîn molid pe lîngă care majoritatea turiștilor trec nepăsători, sau se opresc doar cîteva clipe, mirîndu-se de înălțimea lui neobișnuită. Și totuși acest „moșneag vegetal" se mîndrește cu titlul de cel mai înalt copac din Europa. Recordul lui: 62,5 metri!

Prima cutie poștală și anonimele

Primele cutii poștale din lume sînt legate de teroarea exercitată de biserica catolică asupra gînditorilor din Evul Mediu.

Ele au apărut inițial pe zidurile primăriei din Firenze (Florența) și au servit pentru strîngerea denunțurilor anonime împotriva ereticilor, a savanților și filozofilor considerați trădători sau bănuiți că ar întreține relații cu diavolul (!!)

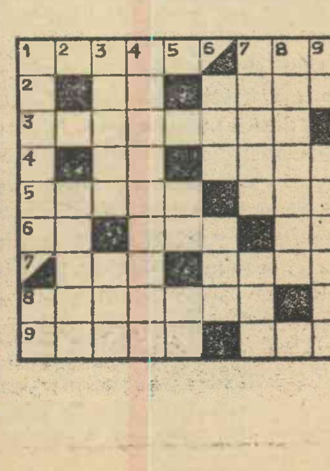
Timpul a schimbat destinația lor în aceea de cutii poștale, ceea ce nu le împiedică să fie deseori folosite pentru expedierea unor veninoase anonime.

E. T. C.

ORIZONTAL: *1) Hartă — Simțuri (fără etc.) 2) Organ — Vot 3) Plimbăreț. 4) Alfabet (fără etc.) — Tablou. 5) Raft — Drac. 6) Literă — Frunte (fără etc.) — Uimire (fără etc.). 7) Zi — Fără etc.. 8) ...cu etc. 9) Filozof — Lan (fără etc.)*

VERTICAL: *1) Zi — Lot (fără etc.). 2) Atelier. 3) Masă — Port (fără etc.). 4) Ha. 5) Despărțire (fără etc.) — Rîu. 6) Tăblie — Frunză. 7) Ac — Mulțime (fără etc.). 8) Soldat. 9) Lanț (fără etc.) — Carte.*

Toma MICHINICI

PREUNIVERSITARIA

Conf. dr. ADRIAN PETRESCU vă prezintă:

FACULTATEA DE AUTOMATICĂ

La cererea a numeroși candidați am solicitat la rîndul nostru o serie de relații privind Facultatea de automatică prodecanului acestei facultăți, tovarășul conferențiar ADRIAN PETRESCU.

Mai întîi țin să apreciez ca foarte valoroasă inițiativa „Vieții studențești" de a oferi viitorilor candidați la admiterea în învățămîntul superior unele date orientative, care sînt în măsură să-i edifice pe aceștia asupra profesiunii pe care și-o vor alege, evitîndu-se astfel pătrunderea accidentală a unor candidați în domenii pe care nu le agreează și în care, implicit, nu dau randament.

Referitor la facultatea noastră trebuie spus că e încă foarte tînără. Extinderea explozivă a automatizării în industrie și economie a făcut necesar ca în anul 1966 vechea secție de Automatică din cadrul Facultății de energetică să fie constituită în facultate independentă. Actualmente facultatea noastră cuprinde două secții, ambele cu durata de studii de 5 ani. Prima este secția de Automatică, în care pregătim ingineri specialiști în proiectarea, construcția și utilizarea sistemelor automate din toate domeniile economici.

De aceea absolvenții acestei secții sînt solicitați și repartizați în întreprinderi din cele mai variate domenii ale economiei naționale, începînd cu energetica și sfîrșind cu industria alimentară. Ei pot lucra, de asemenea, în cercetare, în cadrul Institutului de energetică al Academiei R.S.R. Pînă acum cei mai mulți dintre absolvenții noștrii au fost repartizați în întreprinderi aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și Ministerului Energiei Electrice.

Cea de-a doua secție, Calculatori, este înființată mai recent. Se pregătesc aici viitori ingineri specialiști în mașin electronice de calcul.

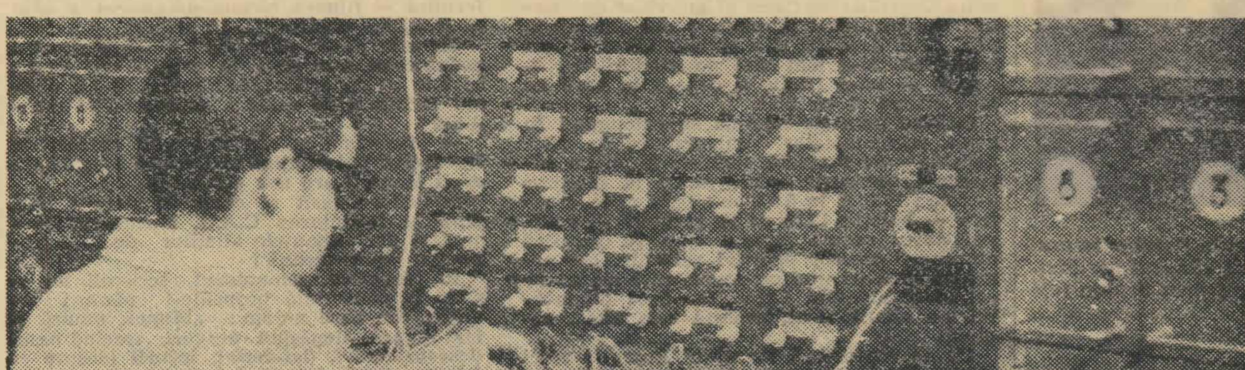
— Numiți-ne cîteva dintre catedrele care funcționează în cadrul facultății.

Pregătirea fundamentală a studenților e asigurată de catedrele de Matematică, Mecanică, Electrotehnică și de cele două catedre de Automatică. Predau aici cadre didactice de mare prestigiu, dintre care amintesc pe prof. Cornel Penescu, decanul facultății, prof. dr. Ion Gh. Șabac, prof. dr. Călin Sergiu.

— Ce ne puteți spune despre condițiile de viață și de pregătire ale studenților ?

Căminele, cantinele, clubul și sălile de sport ale institutului asigură tuturor studenților noștri excelente condiții de cazare și masă, de activitate culturală și sportivă.

În primul rînd, însă, studenților noștri le stau la dispoziție condiții foarte bune de pregătire, o bibliotecă vastă, laboratoare excelent dotate, posibilități nelimitate de cercetare în cadrul cercurilor științifice.

POȘTA ADMITERII

În ce privește manualele după care trebuie să vă pregătiți, discutînd cu candidații admiși în acest an am aflat că pentru Chimie organică și Fizică sînt suficiente manualele după care se învață în liceu (bineînțeles, cele mai recente dintre aceste manuale). Pentru examenul scris la Fizică trebuie să pregătiți capitolele Optica, Fizica moleculară și Căldura. Nu sînt date spre rezolvare probleme.

La Anatomia și fiziologia omului manualele școlare oferă date insuficiente. O pregătire mai completă vă asigură manualul semnat de Dr. M. Petricu și dr. I. Voiculescu precum și manualul elaborat de dr. V. Rangu și dr. D. Șeicaru.

R. CÎMPEANU — Tg. Neamț — **se interesează de disciplinele solicitate la concursul de admitere în secția Franceză a Facultății de limbi romanice și clasice.**

Răspuns : **Examenul de admitere la secția care vă interesează cuprinde probe scrise la Limba și literatura română. Limba și literatura franceză și probă orală la limba și literatura română. Desigur, candidaților le sînt solicitate și cunoștințe de gramatică, atît română cît și franceză. Nu vă putem preciza care anume texte din manualele școlare vor fi solicitate. întrucît aceste precizări sînt de competența Ministerului Învățămîntului și vor fi cuprinse în broșura „Admiterea în învățămîntul superior".**

Referitor la sfaturile privind modul de pregătire pentru examen, sperăm să vi le putem oferi într-o consultație viitoare. sub semnătura unui cadru didactic de prestigiu.

NOTA REDACȚIEI : **Anunțăm pe cititorii noștri că pagina „Preuniversitaria" e rezervată problemelor admiterii în învățămîntul superior. Nu răspundem solicitărilor privitoare la învățămîntul mediu, la școlile postliceale sau la universitățile populare, instituții care nu fac parte din rețeaua învățămîntului superior.**

Consultații la matematică (II)

Simplificări și cazuri speciale

PROBLEMA. Fie un triunghi ABC care nu are nici un unghi drept Să notăm cu A'. B' C' picioarele înălțimilor. Proiecțiile punctelor B și C pe dreapta B'C' se notează cu B_1 și C_1 iar proiecțiile punctelor B' și C' pe BC cu B_2 și C_2. Să se demonstreze analitic și

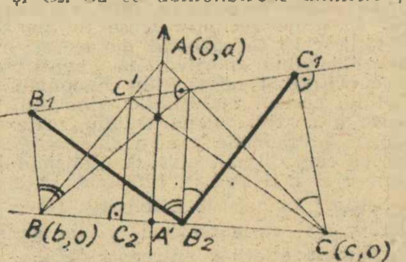

Fig.1

sintetic că triunghiurile $B_1B_2C_1$ și $B_1C_2C_1$ sînt dreptunghice. Să se determine centrul cercului circumscris acestor triunghiuri.

REZOLVARE. 1 **Metoda analitică** Alegem sistemul de coordonate cu BC ca axă Ox și AA' ca axă Oy. Să notăm A (o,a). B (b.o), C (c.o) coordonatele vîrfurilor triunghiului. Observăm că trebuie să avem

$a\neq 0,\ b\neq 0,\ c\neq 0$

deoarece dacă a=0 cele trei vîrfuri sînt colineare iar dacă b=o sau c=o atunci triunghiul ar fi dreptunghic. De asemenea $b-c\neq 0$, punctele B și C fiind distincte.

Ecuațiile laturilor AB. AC și ale înălțimilor corespunzătoare sînt :

$$\text{I}\quad \begin{cases} (AB)\ \ ax+by-ab=0 \\ (CC')\ \ bx-ay-bc=0 \end{cases}$$

$$\text{II}\quad \begin{cases} (AC)\ \ ax+cy-ac=0 \\ (BB')\ \ cx-ay-bc=0 \end{cases}$$

Prin rezolvarea sistemelor I și II obținem

$$B'\left(\frac{c(a^2+bc)}{a^2+c^2},\ \frac{ac(c-b)}{a^2+c^2}\right),\quad C'\left(\frac{b(a^2+bc)}{a^2+b^2},\ \frac{ab(b-c)}{a^2+b^2}\right)$$

Panta dreptei B'C' este

$$m_{B'C'}=\frac{a(b+c)(a^2+bc)}{(a^2-bc)(a^2+bc)}$$

De regulă mai toți candidații fac simplificarea cu a^2+bc fără a justifica faptul că $a^2+bc\neq 0$. Evident că în condițiile unui concurs astfel de operații atrag o notare corespunzătoare și uneori sînt ca rezultat destul de neplăcute pentru candidat.

Să presupunem că $a^2+bc=0$. Înlocuind pe a^2 în coordonatele punctelor B' și C' găsim B' (o,a), C' (o,a) și deci triunghiul ar fi dreptunghic în A, contrar ipotezei. După simplificare găsim

$$m_{B'C'}=\frac{a(b+c)}{a^2-bc}$$

expresie care are sens deoarece nu putem avea simultan $b+c=0$ și $a^2-bc=0$ decît dacă $a=b=c=0$. deci dacă toate vîrfurile triunghiului ar coincide. ceea ce este absurd.

Ecuațiile dreptelor (B'C'), (BB_1) și (CC_1) sînt :

$(B'C')\quad a(b+c)x-(a^2-bc)y-2abc=0$

$(BB_1)\quad (a^2-bc)x+a(b+c)y-b(a^2-bc)=0$

$(CC_1)\quad (a^2-bc)x+a(b+c)y-c(a^2-bc)=0$

Din rezolvarea sistemului format de primele două ecuații III obținem

$$B_1\left(\frac{b(a^4+2a^2c^2+b^2c^2)}{(a^2+b^2)(a^2+c^2)},\ \frac{ab(b-c)(a^2-bc)}{(a^2+b^2)(a^2+c^2)}\right)$$

iar din sistemul format de prima și ultima ecuație din III găsim

$$C_1\left(\frac{c(a^4+2a^2b^2+b^2c^2)}{(a^2+b^2)(a^2+c^2)},\ \frac{ac(c-b)(a^2-bc)}{(a^2+b^2)(a^2+c^2)}\right)$$

La un concurs de admitere. unde se dau probleme la alegere. mulți dintre candidați în momentul cînd obțin asemenea soluții — nu prea simple — în loc să facă verificarea (proba) necesară abandonează lucrul considerînd că au greșit și trec la cealaltă problemă pentru care nu mai dispun de timp suficient pentru a o putea rezolva.

Proiecțiile punctelor B' și C' pe latura BC sînt

$$B_2\left(\frac{c(a^2+bc)}{a^2+c^2},\ 0\right),\quad C_2\left(\frac{b(a^2+bc)}{a^2+b^2},\ 0\right)$$

Dreptele (B_1B_2). (C_1B_2). (B_1C_2) și (C_1C_2) au pantele

$$m_{B_1B_2}=\frac{b(a^2-bc)}{a(a^2-bc)},\quad m_{C_1B_2}=-\frac{a(a^2-bc)}{b(a^2-bc)}$$

$$m_{B_1C_2}=-\frac{a(a^2-bc)}{c(a^2-bc)},\quad m_{C_1C_2}=\frac{c(a^2-bc)}{a(a^2-bc)}$$

Observăm că aceste expresii nu au sens dacă $a^2-bc=0$. În acest caz punctele B' și C' sînt situate pe o dreaptă perpendiculară pe BC (aceasta se poate vedea fie înlocuind a^2 în abscisele lui B' și C' fie observînd expresia lui $m_{B'C'}$ și deci punctele B_1, C_1, B_2 și C_2 vor coincide (vezi fig. 2) cu punctul D. Vom exclude acest caz din considerațiile noastre deoarece problema nu are sens.

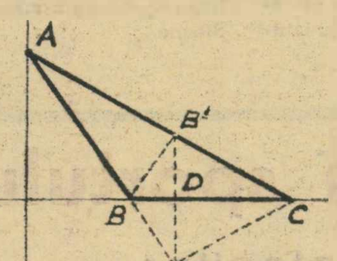

Fig.2

Dacă simplificarea se făcea automat nu s-ar fi putut pune în evidență acest caz special cînd problema nu este posibilă

Simplificînd cu a^2-bc avem

$$m_{B_1B_2}=\frac{b}{a},\quad m_{C_1B_2}=-\frac{a}{b},\quad m_{B_1C_2}=-\frac{a}{c},\quad m_{C_1C_2}=\frac{c}{a}$$

și deci dreptele (B_1B_2) și (C_1C_2). respectiv (B_1C_2) și (C_1C_2), sînt perpendiculare, unghiul drept fiind în B_2, respectiv C_2, triunghiurile $B_1B_2C_1$ și $B_1C_2C_1$ avînd aceeași ipotenuză B_1C_1. Folosind formula care dă coordonatele mijlocului unui segment obținem coordonatele centrului cercului circumscris celor două triunghiuri.

$$M\left(\frac{(b+c)(a^2+bc)^2}{2(a^2+b^2)(a^2+c^2)},\ \frac{a(b-c)^2(a^2-bc)}{2(a^2+b^2)(a^2+c^2)}\right)$$

2. **Metoda sintetică.** Patrulaterele $B'C_1CB_2$ și $B'B_1BB_2$ sînt inscriptibile avînd cîte două unghiuri opuse de 90° și deci, ținînd seama că triunghiurile CC_1B' și BB_1B' sînt dreptunghice, avem

$$\widehat{B'B_2C_1}=\widehat{B'CC_1}=90^\circ-\widehat{C_1B'C}$$

IV.

$$\widehat{B'B_2B_1}=\widehat{B'BB_1}=90^\circ-\widehat{B_1B'B}$$

Observăm însă că $\widehat{B_1B'B}+\widehat{C_1B'C}=180^\circ-\widehat{BB'C}=90^\circ$ ($\widehat{BB'C}=90^\circ$ din ipoteză). Adunînd relațiile IV obținem

$$\widehat{C_1B_2B_1}=\widehat{B'B_2C_1}+\widehat{B'B_2B_1}=90^\circ$$

Analog se stabilește și pentru $\widehat{B_1C_2C_1}$

Candidatul participant la concurs va trebui să facă demonstrația efectiv și să nu se rezume la această afirmație.

De aci rezultă că triunghiul $B_1B_2C_1$ și triunghiul $B_1C_2C_1$ sînt dreptunghice. ambele avînd ipotenuza B_1C_1. deci B_2 și C_2 sînt pe cercul de diametru B_1C_1. Centrul său este evident M, $B_1M=MC_1$. mijlocul segmentului B_1C_1.

Facem remarca următoare : demonstrația a depins de alegerea figurii. deci de presupunere tacită că B'C' nu este perpendiculară pe BC. De fapt acesta este cazul general. Trebuie pus însă în evidență și cazul special B'B' ⊥ BC cînd nu este posibilă problema.

*

Am accentuat aceste aspecte. la prima vedere minore. deoarece în cazul unui concurs a nu ține seama de ele înseamnă a rezolva incomplet problema dată.

Lector D. SMARANDA

CRONICA MICROBISTULUI

Fă-mă, doamne, antrenorul naţionalei!

(Urmare din pag 1)

La şedinţele de analiză din biroul federal m-aş descurca de minune după reţeta cunoscută : fac o informare largă în care încerc să dreg busuiocul, dînd vina aproape numai pe jucători (de care mi-e şi ruşine că-i conduc), fac şi puţină autocritică şi gata. Biroul federal ascultă şi tace. De fapt, se întîmplă ca în povestea de la judecătorie : avocatul acuzării zice „Noi avem dreptate !" şi judecătorul răspunde „Da" ; avocatul apărării nu, că „noi avem dreptate !", iar judecătorul, de asemenea, afirmă „Da" ; atunci se ridică procurorul şi protestează „Întrucît într-o problemă controversată nu pot avea dreptate amîndouă părţile", la care judecătorul îşi dă seama — „Şi dumneata ai dreptate !". Prin urmare, merge. Biroul federal te lasă în pace să-ţi vezi de treabă pînă la sfîrşitul sezonului (şi abia atunci să te analizeze), iar fotbalul nostru, în care nu se admit ingerinţele, rămîne singurul sector de activitate socială în care nimeni nu te trage la răspundere — din punct de vedere moral, material sau penal — pentru daune, oricît ar fi acestea de catastrofale.

Mai greu ar fi cu presa şi cu microbiştii. Vorbesc prea mult despre fotbal şi-i păcăleşti greu. Ştiţi cum este : omenirea are din vreme în vreme cîte un subiect preferat, uneori dintre cele pe care tot ea le ridiculizează cînd le digeră greu. Dar pînă la urmă m-aş descurca şi cu aceştia. Microbiştii i-aş potoli cu cîte o politicoasă declaraţie de principii, iar pe ziarişti, aceste muşte la arat, m-aş face că nu-i aud şi... caravana ar merge.

În rest, ar fi numai bine. Aş învăţa şi eu să nu rîd dar şi să nu plîng, n-aş fluiera în biserică şi mi-aş vedea de deplasările în străinătate. Aş avea oricum mai multe decît acum cînd, ca ziarist, deşi plec de maximum două ori pe an tot mă pizmuiesc unii confraţi care văd în fiecare săptămînă cîte o ţară străină.

Sînt convins că aş putea fi şi eu antrenorul naţionalei. Măcar un an. Gîndiţi-vă numai cîţi bani aş strînge la C.E.C. dacă în fiecare lună mi-aş depune cîte 4 000 din leafă rămînînd să trăiesc (foarte bine) din rest. Nu se poate ? Ba se poate !

De aceea sînt ferm hotărît să mă rog şi să mă lupt în continuare pentru ca această idee să-mi izbîndească. Nu renunţ chiar dacă titularul de azi al mult rîvnitului post îmi va obiecta că nu mă pricep la fotbal. Parcă dumnealui se pricepe...

„Negrii" de la Iaşi i-au înfrînt pe rugbiştii de la Progresul chiar în fieful acestora, cu 6—3. Păcat însă de pugilatul creat mai mult de studenţi spre sfîrşitul partidei. Fotografia ne arată — negru pe alb — cum ieşenii n-au risipit prin Franţa toţi nervii cu care plecaseră de-acasă

● Discutăm de ani de zile despre necesitatea corelării calendarului competiţional cu anul universitar dar, degeaba. C.N.E.F.S. şi federaţiile îşi iau anganjamente în acest sens ori de cîte ori au ocazia, dar cînd trec la fapte o ţin tot pe a dumnealor. Cel mai recent exemplu : s-a hotărît, ori e aproape hotărît, ca returul primei divizii masculine de baschet să înceapă la... 12 ianuarie. Exact în ziua cînd studenţii intră în sesiunea de examene ! De ce nu s-a prevăzut o dată mai tîrzie cu două săptămîni ? Pentru ca echipa naţională să aibă la dispoziţie un repaus şi o pregătire centralizată de.. vreo două luni de zile (? ! ?). Ce-ar zice însă drăguţa noastră federaţie dacă în primele două etape ar absenta — perfect motivat, întrucît studenţii au examene ! — cele nu mai puţin de 7 echipe studenţeşti din categoria „A". Cu cine ar mai juca ?

Sperăm, totuşi, că nu se va ajunge pînă acolo. Dar mai sperăm că şi returul va fi reprogramat.

● La meciul A.S.A. Tg. Mureş —„U" Craiova, pe-

naltiul acordat (pe nedrept !) de arbitrul Petre Badea împotriva studenţilor craioveni la o simulare a mult prea lăudatului Mureşan a stîrnit o busculadă între jucătorii celor două echipe. Cum era firesc şi necesar ca oficialii şi personalul de ordine al stadionului să intervină pentru calmarea spiretelor, medicul echipei locale a intervenit : folosind arsenalul din trusa sanitară, el a început prin a-l stropi în ochi pe Martinovici cu o substanţă volatilă care l-a orbit pentru moment pe jucătorul craiovean.

Dacă trusa nu i-ar fi fost smulsă şi azvîrlită de cîteva persoane mai lucide, e cert că pasionatul discipol al lui Hippocrate ar mai fi folosit cerneala violentă sau chiar bisturiul. Un bisturiu pe care, credem, e timpul să-l folosească federaţia pentru a curma o dată actele huliganice de pe unele stadioane.

DE CE S-A SIMŢIT TOVARĂŞUL N. LUPU CALOMNIAT

De cine ? — vă veţi pune pe bună dreptate întrebarea. De redactorul nostru Ovidiu Păun, în articolul „Pomul lăudat...", apărut în „Viaţa studenţească" din... 22 mai (?!). De atunci şi pînă la sfîrşitul lunii octombrie tovarăşul Lupu nu s-a simţit calomniat. Şi-a văzut liniştit de treburile pe care i le incumbă funcţia de asistent la catedra de educaţie fizică şi antrenor de atletism la Institutul agronomic din Bucureşti, pînă cînd, deodată, şi-a amintit că ar fi fost calomniat. N-a mai stat pe gînduri şi — urgent — ne-a trimis o depeşă în care ne face cu ou şi cu oţet.

Iată ce numeşte domnia sa calomnie ! În urma campionatelor universitare de atletism, la care fuseseră stabilite şi cîteva curioase „recorduri" (1,55 metri la înălţime — fete ; 15.26.2, la 5 000 m ; 14,02 m la greutate — băieţi ; 12,88 m la greutate — fete), redactorul nostru întreba cum îşi justifică antrenorii acestor sportivi salariile. Nu pomenea nicăieri nici un nume, nici măcar pe cel al tovarăşului Lupu. Iar dacă dumnealui s-a simţit vizat, aceasta este altă... căciulă.

Ce ne reproşează tovarăşul Lupu în cinci pagini bătute la un rînd ? Că domnia sa a depăşit cu mult orele de program (910 în loc de 608, dintre care 338 în loc de 168 numai la atletism), iar noi, în loc să-l apreciem, îl „calomniem". Credem în veracitatea acestor cifre — n-avem încotro !? — dar care sînt rezultatele atleţilor agronomi din Bucureşti ? 45,66 m la disc, 14,02 m la greutate, 57.2 la 400 m garduri, 56.5 la 500 metri plat, 15.9 la 110 metri garduri — sînt „performanţele" care pun sub semnul întrebării calitatea muncii depuse de tovarăşul asistent şi antrenor. Dacă „aşii" domniei sale îşi fac un titlu de glorie cu asemenea rezultate depăşite şi de fete, vă închipuiţi ce rezultate au obţinut ceilalţi atleţi ai institutului !

După o îndelungată muncă în mijlocul atleţilor, tovarăşul Lupu a ajuns la nişte concluzii pe care ni le oferă şi nouă, convins că ne „sînt străine unele realităţi". Le facem publice, dar nu din dorinţa de a fi folositoare şi altor antrenori. Dimpotrivă !

— **„Studenţii nu iubesc atletismul (dacă este 1 la sută), ci alte ramuri sportive sau alte preocupări extraşcolare pe care le preferă. De ce ? Ar fi în ajutorul nostru dacă aţi întreprinde o „analiză" în acest sens".**

Mulţumim pentru sugestie, dar nu cumva slabele rezultate obţinute la atletism, tocmai datorită metodelor folosite de dumneavoastră, tovarăşe Lupu, şi de alţi aşa-zişi specialişti, îndepărtează studenţii de acest sport ?

— **„Studenţii nu au timp şi pentru atletism, ca o consecinţă firească a preocupărilor atît şcolare cît şi extraşcolare".**

Dar pentru handbal, baschet, volei şi multe alte sporturi cum de au timp ?

— **„Performanţa de nivel internaţional (european-mondial) — la care se referă articolul — cere în afară de altele ca „pricepere, capacitate, dăruire" şi un regim de viaţă mai special. În acest sens sîntem pasibili de pedeapsă, nu numai morală, chiar juridică — fiindcă forţăm pregătirea, e uşor să trimitem studentul... în spital".**

Cu asta ne-aţi dat gata ! Singura noastră nedumerire este cum de se mai află în libertate antrenorii studenţilor care au obţinut rezultate de valoare europeană şi mondială ?

— **„De cînd cu clubul atletic universitar Bucureşti, noi simţim mai multe complicaţii decît simplificare sau colaborare".**

Iată că s-a găsit şi cutia Pandorei ! Dar, pînă la înfiinţarea C.A.U. Bucureşti, care au fost performanţele atleţilor de la Agronomia bucureşteană ?

În încheiere, semnatarul scrisorii ne aduce la cunoştinţă propriile-i planuri de viitor, din care notăm : **„Muncă, muncă şi iar muncă, depăşind praguri, trecînd peste desconsiderări, defăimari, injurii** (despre ce fel de defăimări şi injurii o fi vorba ?), **concentrîndu-ne (împreună cu studenţii) mai ales la felul cum să aplicăm — la condiţiile noastre — ceea ce ştim sau aflăm bun sau nou în pregătirea atleţilor".**

Este singurul lucru bun pe care-l aveţi de făcut, tovarăşe Lupu. Dar am dori ca „pragurile" despre care vorbiţi să fie ceva mai înalte, nu cum au fost cele trecute de-a buşilea pînă acum.

Şi, ca să conchidem, să punem punctul pe I. Atletismul nostru universitar, intrat cam de multişor pe pista anonimatului, se zbate încă într-o „aureas mediocritas", eforturile unor entuziaşti — vai, prea puţini ! — rămînînd ineficiente din mai multe cauze pe care nu le putem analiza acum, aici. În loc să punem degetul pe rană, să recunoaştem ce e de recunoscut, să ne mobilizăm cu toţii, cei îndrăgostiţi de această minunată disciplină sportivă, ne supărăm la orice critică şi ne simţim calomniaţi chiar cînd nu sîntem numiţi. Iar vinovatul l-am găsit : e acarul... Păun Ovidiu, criticat, de fapt, şi în redacţie pentru slaba combativitate cu care discută nivelul atletismului studenţesc şi activitatea infructuoasă a „specialiştilor" în această disciplină. Ce-ar fi să lucrăm mai cu entuziasm şi mai cu spor ? Rezultatele atleţilor antrenaţi de dv., tovarăşe Lupu, vor fi cele mai potrivite replici la acest articol în care sînteţi vizat direct. Le aşteptăm.

Dan VLAD

Civilizaţia sportului

Aurul aztecilor

În aceeaşi zi, în care se împlineau 476 de ani din clipa cînd, după nesfîrşitele zile de navigaţie istovitoare dar pline de speranţe, marinarul de veghe cocoţat de Cristofor Columb pe cel mai înalt catarg striga în sfîrşit : „Pămînt !", urmaşii aztecilor au trimis — semn al supremei emancipări — o femeie de-a lor să urce pe cea mai înaltă culme a Olimpiei şi să incendieze inima omenirii cu focul sacru adus pe aceeaşi cale, după aproape o jumătate de veac...

Şi, la flacăra lui, aurul aztecilor a strălucit mai fascinant...

Strălucea fermecînd privirile şi inimile celor aproape 8 000 de cuceritori. O armată mai glorioasă, mai eroică şi mai generoasă ca oricînd, a dat timp de 16 zile una dintre cele mai superbe bătălii cu inerţia, cu perfecţiunea şi cu supremaţia, pentru cucerirea celor mai fabuloase bogăţii ale omenirii : prietenia, pacea şi gloria paşnică.

Veneau ca o adevărată armată a pămîntului, din toate colţurile lumii, acoperind spaţiile terestre, traversînd rîuri mari, lacuri şi oceane, coborînd sau urcînd munţi şi podişuri înalte şi pînă azi aproape necunoscute, ale căror nume sonore şi exotice umpleau de ecou toate căile către cetatea aztecă. Veneau gonind neistoviţi şi fascinaţi către această regină a magiei, capitala lumii, Ciudad de Mexico. Iar în fruntea lor, purtată din mînă în mînă şi apărată pretutindeni, măreaţa, unica şi neprihănita flacără olimpică.

Şi o dată debarcaţi pe pămîntul străvechi al Mexicului, cu ochii plini de strălucirea medaliilor şi cu sufletele tulburate de căldura lor dogoritoare, pe care o simţeau de departe şi de ani apropiindu-se, conchistadorii olimpici au jurat acolo, sub flacăra sfîntă şi purificatoare a Olimpiei, să celebreze fără prihană cultul celei mai nobile vocaţii omeneşti : întrecerea.

Apoi, tîrziu, cînd la sfîrşitul acestor zile minunate, istoviţi, dar fericiţi, învingătorii şi-au atîrnat pe piept strălucirea aurului străvechi smuls din focul bătăliilor sportive şi fierbinte încă, şi s-au aliniat ca o falangă de generali glorioşi în sunetele fanfarei intonînd imnul olimpic cu ochii aţintiţi la zbaterile flăcării Olimpiadei, înainte de a pleca înspre patriile lor încărcaţi de greutatea aurului cucerit, au auzit desigur răsunîndu-le în urechi glasul de peste secole al străbunilor acestor pămînturi rostind sacramental deslegarea :

„Acum aurul aztecilor vă aparţine !"

D. MANOILEANU

Redacţia : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466